



**Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (5)  
Patronsuz İşçiler,  
İşçilerin Öz-yönetimi**  
s 28



**Selanik'te Doğrudan Demokrasi Festivali**  
s 36



**Anarşist Kadınlar Tacize Tecavüze Karşı Sokaktaydı**  
s 8



**Hastane Öteye Rant Beriye**  
s 14

# meydan

1 TL

[www.meydangazetesi.org](http://www.meydangazetesi.org)

"İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür"

AYLIK  
ANARŞİST  
GAZETE  
SAYI:13  
E K İ M  
2 0 1 3



**Katliam İnkâr İftira İşkence  
İŞTE DEVLET**

s 2

**Patronsuz İşçiler Hepimiz İçin Üretiyor**



**İstanbul'da Kazova İşçileri Fabrikayı İşgal Etti, Patronsuz Üretiyorlar**



**Selanik'te Vio. Me. İşçileri Fabrikayı İşgal Etti, Patronsuz Üretiyorlar**

s 38



# İftiradan İşkenceye Günah Keçisi Utku Kalı

11 Mayıs 2013 günü Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde iki ayrı patlama yaşandı. İki ayrı patlamada, toplam 52 kişi yaşamını yitirdi.

Patlamadan on gün sonra, 22 Mayıs'ta, Redhack saldırılara ilişkin yazışmalar yayınlandı. Yayınlanan askeri yazışmalarda, devletin resmi kurumlarının Reyhanlı patlaması öncesinde istihbarat bilgisine sahip olduğu yazıyordu. Yani devlet, 52 kişinin katledildiği patlamanın yaşanacağını önceden biliyordu.

Belgelerin ardından Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu bir açıklama yaparak saldırının faillerinin bulunduğu iddia etti ve "Kimse başka iddialar ile kafaları bulandırmaya çalışmasın" diyerek istihbarat belgelerinin varlığını inkar etti. Davutoğlu'nun açıklamasından bir gün sonra, 23 Mayıs 2013 günü, İçişleri Bakanı Muammer Güler "Olayla ilgili bir askerin gözaltına alındığı"ni açıklayarak, bir gün önce dışişleri bakanının yaptığı açıklamanın aksine, istihbarat belgelerini kabul etti. Devlet önceden haberi olduğu bir patlamayı "sanki bilmiyormuş" gibi yaparak yaşanan skandalı ört bas etmeye çalışırken, aynı gün Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ise "ciddiye almayın, yayınlamayın" diyerek yaşananlara ilişkin sansür uygulamaya kalkıştı.

Redhack'in yayınladığı resmi yazışmalar sebebiyle, 23 Mayıs günü, Amasya İl Jandarma Komutanlığı'nda görev yapan iki asker "şüpheli" oldukları iddiasıyla gözaltına alındı, askerlerden biri, aylardan beri tutuklu olan ve türlü işkencelerle yıldırılmaya çalışılan, Utku Kalı'ydı. Gözaltına alınan her iki asker de belgelerin sızdırılmasıyla ilgili alacakları olmadıklarını söyleyerek suçlamaları reddetseler de olmadı. Yayınlanan yazışmaların askeri birliğe gönderildiği saatte nöbetçi olmasıyla "şüphelerin üzerinde toplandığı"

Utku Kalı, tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildi.

Redhack aynı gün, Utku Kalı'nın gözaltına alındığını ve sonrasında da tutuklandığını bildiren başka askeri bilgiler de yayınladı. Tutuklanan Kalı'nın kendilerine belge sızdırmadığını ve askeri kaynaklardan bilgi almaya devam ettiklerini bildiren Redhack, dolayısıyla Utku Kalı ile bir bağlantılarının bulunmadığını da belirtti. Ancak Utku Kalı, 24 Mayıs günü askeri mahkemede görülen duruşmada, "üzerinde bulunan şüphe nedeniyle kaçma ve delilleri karartma gerekçesiyle", devletin sözde bilmediği bir patlamanın ardından resmi yazışmaları sızdırdığı iddia edilerek tutuklandı.

Utku tutuklandıktan sonra, Sivas Askeri Cezaevi'ne kapatıldı. Utku gözaltına alınıp tutuklandığı andan itibaren türlü kötü muameleye, dayığa, işkenceye maruz kaldı. Belgeleri kendisinin sızdırdığını kabul etmesi için zorlandı. Devlet "üzerindeki şüphelerin yüksek" olduğu iddiasıyla tutuklandığı Utku'ya, "devletin gizli belgeleri temin ve açıklama" iddiasıyla ve 25 yıla kadar hapis cezası istemiyle iddianame düzenledi; Utku'nun dosyasını Terörle Mücadele Kanunu'nun (TMK) 10. maddesiyle yetkili ağır ceza mahkemesine gönderdi.

Tutuklu yargılandığı süre içinde psikolojik ve fiziksel işkencelere maruz kalan, yaşadığı kötü muamele sebebiyle sevk edildiği Erzurum Mareşal Fevzi Çakmak Hastanesi'nde sinir krizi geçiren Utku hakkında, "301. madde" ile ilgili soruşturma açıldı. Utku Kalı İstanbul Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'ne sevk edilmeden önce, bizler de Meydan Gazetesi olarak hem avukatı hem de ablası olan Ceren Kalı ile Utku'nun yargılanma sürecini, soruşturmada işleyen "hu-

küksuzluğu" ve Utku'nun neler yaşadığını konuştuk.

**Meydan Gazetesi: Utku'nun en son Erzurum'da askeri hastanede tedavi gördüğüne ilişkin bir bilginiz vardı. Utku'nun en son durumu nedir?**

**Ceren Kalı:** Utku, Erzurum Mareşal Fevzi Çakmak Askeri Hastanesi'ne yatırıldıktan yalnızca iki hafta sonra "iyileşti" denilerek taburcu edildi. Sivas Askeri Cezaevi'ne geri gönderildi.

Utku Sivas'a döndüğünde -23.09.2013 tarihinde Cumhuriyet Üniversitesi Psikiyatri Anabilim Dalı'nda tekrar muayene oldu, psikometrik test sonuçları ve intihar düşüncesinin devam etmesi nedeniyle tekrar hastaneye yatırılması konusunda kendisine rapor verildi.

Bu raporun üzerinden 8 gün geçmesine rağmen Utku halen hastaneye yatırılmış değil, sevki için bir hastanenin belirlendiğini biliyoruz ve fakat 8 gün gibi uzun süreler Utku için kritik süreler. Yetkililerin, bu süre zarfında oluşabilecek düşünmekten bile korktuğum bazı şeylerin sonuçlarını nasıl göze alabildiklerini aklımız almıyor.

**Meydan Gazetesi: Utku'nun cezaevinde gördüğü işkence sebebiyle hastaneye sevk edilmesini belirten bir rapor varken savcılık uzun bir süre bu raporu görmezden gelmişti. Kardeşinizin cezaevinde ya da hastanede karşılaştığı olumsuzluklar nelerdir? Maruz kaldığı şiddetin boyutu nedir?**

**Ceren Kalı:** Utku defalarca çıplak aramaya maruz kaldı. Anne-babanın gittiği açık görüşler, benim gittiğim açık görüşler,

avukat amcamız ve bizim avukat arkadaşımızın gittiği görüşler ve milletvekili Hüseyin Aygün'ün ziyaretinden sonra çırılçıplak sunarak aranmış.

Doktor muayenelerine, kendisini götüren askerlerin ciddi baskısı ve müdahalesi ile karşılaşmış. Doktorun odasına önceden girip, doktorlarla konuşmaktan tutun da, doktorun ne ilaç yazacağına dahi müdahale söz konusu. Bunun dışında, Utku doktor ile asla yalnız bırakılmamış, doktorlar da Utku'nun yalnız kalma taleplerini reddetmişler. Ellerindeki kelepçe asla çıkartılmamış, bir doktora işkenceye maruz kaldığını söylemesine rağmen doktorlar tarafından hukuka ve hasta haklarına uygun muayene yapılması sağlanmadığı gibi, suç adli mercilere de bildirilmemiş.

Bir doktor muayenesi dönüşü sinir krizi geçirmiş. Utku'yu doktora götürmedikleri gibi "senden beklemezdik", "erkek adam ağlar mı" gibi cinsiyetçi ifadelerle aşağılanmış. Üstüne üstlük asker kişilere ve TSK'ya küfürler ettiği iddiasıyla bir astsubayın "canlarını sıktığı ve morallerini bozduğu" şeklindeki soyut şikayetiyle hakkında soruşturma başlatıldı. Son yasa değişiklikleri kapsamında görevsizlik kararı verdiklerinde gördük ki, Askeri Savcılık suçu, TCK'nın 301. maddesi kapsamında değerlendiriyor. Bundan sonraki süreçte Sivas Cumhuriyet Savcılığı'nın değerlendirmesini hep birlikte göreceğiz.

Geç kalktınız diyerek tutanak tutup, zorla savunma yazdırmışlar. Mektuplarının tamamını vermiyorlar. Yazdıkları, sürekli sansürlenmiş. En son yazdığı bir mektubu "savcıya verdik hakkında dava açılacak" şeklinde ifade ediyorlar. Düşünün Utku, savcıya bir mektup veriliyor savcı da otomatik olarak dava açıyor şeklinde bir cümleyle, yaratılmaya çalışılan bir izlenimle korkutulmaya, sindirilmeye çalışılıyor. Burada bahsi geçen, adli süreçteki yargılanmayı, suçsuzluğunun görülmesini ve beraat etmeyi, özgürlüğüne kavuşmayı bekleyen bir insan. Bir avukat olarak, daha beter manevi bir işkence düşünmüyorum.

Utku'nun yaşadığı, hukuka aykırı her şey hakkında suç duyurusunda bulunduk. Diğer tutuklular tarafından sıklıkla sözlü olarak taciz edilmiş, üzerine çakmak atılmış, terörist diye arkasından bağırılmış. Darp etmek isteyen olmuş. Tüm bunlar nedeniyle Utku, havalandırmaya çıkamaz olmuş.

Gazete alımı da engellendi. Utku'yu baskı ve korku ile yıldırarak, içinde bulunduğu ruh hali sebebiyle tafisi imkansız sonuçların doğmasına kapıyı aralamaktır.

**Meydan Gazetesi: Bu süreç tabii ki yalnızca Utku için değil, sizler için de zor geçiyor. Ailesi olarak size yönelik doğrudan bir baskı, tehdit ya da taciz söz konusu mu?**

**Ceren Kalı:** Ne yazık ki ailenin kadınlarına yönelik, haliyle değil Utku pek çok erkek için kabulü ve tahammülü mümkün olmayan, taciz ve sataşmalar söz konusu. Öte yandan sosyal medyada her türlü tepki genellikle bana yöneliyor, çünkü süreci ben götürüyorum. Bu süreçte hakaret eden oldu, rahatsız eden oldu, tehdit eden oldu... Hala da devam ediyor. Bunlar ayrı ve kişisel olarak takip edeceğim hukuki süreçlerin konusu. Fakat gündemimiz, ailemizin bu zor günlerinde yaşadığı sıkıntıdan nemalanan birkaç

vicdan yoksununa zaman ayıramayacak kadar dolu. Şu an önceliğimiz, kardeşimin suçsuzluğunun anlaşılması ve özgürlüğüne kavuşması.

**Meydan Gazetesi: Kardeşinizin gözüne alınmasından tutuklanmasına kadar işleyen tüm süreç hukuki dayanaklardan yoksun olarak işletiliyor. İşleyen bu hukuksuzluğu biraz anlatabilir misiniz?**

**Ceren Kalı:** Süreç gerçekten o kadar hukuksuz bir hal aldı ki sağ olsunlar soran, merak eden, destek vermek isteyen insanlara anlatmaya başlayınca sonu gelmiyor. Fakat temel ve öncelikli olarak takibini yaptığımız, on hukuka aykırılık var. Çünkü bunlar adil bir yargılanmadan çoktan uzaklaştığımızı hemen özetliyor.

**Meydan Gazetesi: Özellikle yakın zamanda yaşanan bir örnek, hepimizin devletin hukukuna, yargısına, mahkemesine ilişkin bir kez daha düşünmemize sebep oldu. Taksim Direnişi sürecinde polis tarafından katledilen Ethem Sarısülük'ün mahkemesi, hepimiz için devletin adaletsizliğinin bir göstergesi oldu. Böylesi bir süreç, devletin askeri, polisi, savcısı, yargısı organize bir şekilde hareket ederken adaletsizlikler sürerken, sizler kardeşinizin yargılandığı davada "adaletin" işleyebileceğini düşünüyor musunuz?**

**Ceren Kalı:** Adalet tanrıçası Themis'in gözlerinde bir bant vardır. Bu pek çok insanca bilinen, fark edilen bir şeydir. Adalet tanrıçasının gözleri neden kapatılmış, bantlı olarak tasvir edilmiştir? Çünkü bu, adaletin tarafsızlık unsurunu ifade eder. Bu son derece simgesel ancak gerçekten çok etkileyici ve anlamlı, derin bir detaydır. Bu açıdan bir ülkede adalet herkes için çok önemli. Fakat bizim gibi sade vatandaşlar için iki kat daha önemlidir.

Adaletin iki kat daha önem arz ettiği insanlardan olarak, sadece Ethem'in davasında değil, pek çok kez umudumuzun kırıldığı nokta oluyor. Bizim adalet talep etmekten ve bu davaların takipçisi olmaktan başka ihtimalimiz de yok. Çünkü bu hem Utku için tek şansımız hem de hakkımız. Bu yüzden, bu noktada hele ki hak sahibi olduğumuz, mağdur olduğumuz bir konuda umudu yitirmenin ve "Böyle gelmiş böyle gider..." çaresizliğine kapılmanın kimseye bir yararı olacağını düşünmüyorum. Aksi halde mağduriyetimizin de emeğimizin de çabalarımızın da birliğimizin ve birbirimize verdiğimiz desteğin de bir önemi kalmayacak.

Bu yüzden gücümüzün sonuna kadar çabalayacağız, emek vereceğiz, bizim gibi adaletsizliğe uğramış olanlara destek olacağız, onların desteğini seve seve kabul edeceğiz.

Sanmıyorum ve ümit ediyorum ki, dünyanın hiçbir ülkesindeki bir hakim, oturduğu koltuğa dayanarak, kişilerle sembolleşen ama binlerce hatta milyonlarca insanın mağduriyetine sebep olan bir adaletsizliği görmezden gelsin. Kalı ailesinin bir mensubu olarak ben ve ailemiz böyle bir ihmale inanmak istemiyoruz.

**Meydan Gazetesi: Teşekkür ediyoruz. Umuyoruz ki Utku'nun ve ailenizin yaşadığı bu süreç Utku özgürlüğüne kavuşmasıyla son bulur.**

## "Hiçbir Zaman Katil Olmayacağım" Diyerek Vicdani Reddini Açıkladı



23 yaşındaki Deniz Atay, "Yakın tarihte Afganistan'da, Irak'ta, Kuzey Afrika ülkelerinde ve de tüm dünyada yapılan savaşlara ve halen süren Suriye'deki, Kürdistan bölgesindeki katliamlara emperyalist müdahalelerle milyonlarca canlıyı öldüren sisteme askerlik hizmeti aracılığıyla destek olmayacağım... Askerler, katillerin yasalarla korunan bir şeklidir ve resmi tanımlamalardan başka bir farkları yoktur. Hiçbir zaman katil olmayacağım, elime silah alarak masumları ya da benim olmayan düşmanları öldürmeyeceğim." sözleriyle vicdani reddini açıkladı.

21 Eylül Cumartesi günü İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesi'nde düzenlenen basın toplantısında vicdani reddini açıklayan Atay, "Savaş veya genel adıyla şiddet hiçbir sorunu çözemediği gibi, bu sorunların daha da büyümesine sebep olurken, askeri sistemler tarihin herhangi bir bölümünde barışı sağlayamamış, aksine dünyanın daha da yaşanılmaz bir hal almasına neden olmuştur... Dil, din, ırk, cinsel yönelim vb. nedenlerden dolayı kışlalarda bugüne kadar birçok insan hayatını kaybederken, bunlara göz yuman ve hatta bu ölümleri savunan hiçbir hükümet meşru değildir." diyerek militarizme karşı vicdani reddini açıkladı.

## Vicdani Ret Derneği Almanya'da 21. Kürt Kültür Festivali'ne Katıldı



Vicdani Ret Derneği 21. Kürt Kültür Festivali'ndeydi. 21 Eylül'de Almanya'nın Dortmund kentinde gerçekleştirilen ve Avrupa'nın hemen her yerinden birçok kişinin katılım gösterdiği Uluslararası Kürt Kültür Festivali'ne katılan Vicdani Ret Derneği, festival alanında bir stant açarak derneğin faaliyetlerini, çalışma alanlarını ve içeriğini anlattı. Açtıkları stantta derneğin tanıtımını yapan dernek üyeleri, Vicdani Ret Derneği'ni anlatan bir bildirinin dağıtımını da yaptılar.

## Ahmet Atakan'ın Otopsi Raporu "Ayarlandı"



**Antakya'da ODTÜ ile dayanışma için yapılan eylemde, polis attığı gaz bombasının başına isabet etmesiyle yaşamını yitiren Ahmet Atakan'ın otopsi raporu açıklandı.**

Adalet Bakanı Başdanışmanı Adnan Boynukara, "Ahmet Atakan'ın otopsi işlemi tamamlanmış ve şu anki verilere göre ölüm sebebi yüksekten düşmeye bağlı ölüm olarak açıklanıyor" dedi.

Ahmet Atakan için Adana Adli Tıp Kurumu'ndan verilen ön raporda, Ahmet'in ölümünün "genel beden travmasına bağlı, kafatası kemiği kırıklarıyla birlikte omurilik kopması, beyin kanaması ve iç organ yaralanmasından gelişen iç kanama" sonucu

meydana geldiği belirtildi.

Ahmet'in amcası Nevzat Atakan ise, Antakya'da verilen raporun ayrıntısına ulaşmak için Adana Adli Tıp Kurumu'na geldiklerini söyleyerek, "Doktorların belirlemiş olduğu gerekçe, kafada 4-5 santim derinlikte bir göçük olduğu ama neye dayalı olduğu bilinmiyor. Neyden dolayı belli olmayan gerekçe ile başından 2-3 santimlik bir çizik var. Daha detaylı rapor verilmesini isteyeceğiz" dedi.

## Ali İsmail Korkmaz Davası Başka Bir İlde Görülecek



**Eskişehir'de Taksim Gezi Direnişi süreci eylemlerinde saldırıya uğrayıp, 38 gün komada kaldıktan sonra yaşamını yitiren Ali İsmail Korkmaz'ın ölümü ile ilgili tutuklanan biri polis beş kişi, avukatları aracılığıyla tahliye talebinde bulundu.**

Eskişehir 2. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, Ali İsmail Korkmaz'ın ölümü ile ilgili 20 Kasım 2013 tarihinde yapılacak davanın ilk duruşması için Eskişehir Valiliği'ne ve Cumhuriyet Başsavcılığı'na birer yazı göndererek, duruşmanın Eskişehir'de yapılmasının güvenlik açısından herhangi bir sakıncasının olup olmadığını sordu ve bu konuda güvenliğin sağlanıp sağlanamayacağını kendilerine bildirilmesini istedi. 2. Ağır Ceza Mahkemesi heyetinin, valilikten ve Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan güvenliğin sağlanamayacağı yönünde bir yazı gelmesi halinde durumu Adalet Bakanlığı'na bildirerek Korkmaz davasının baş-

ka bir ilde görülmesini isteyeceği belirtildi.

Mahkemeye Ali İsmail Korkmaz'la ilgili bir yazı sunan Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, davaya katılan avukatların da terör örgütü üyesi olduğunu iddia ederken Korkmaz'ın ölümünü "Protesto olaylarında yaralandığı iddiasıyla gittiği hastanede öldü" şeklinde açıkladı.

Ali İsmail'in ailesi, arkadaşları katillerin yargılanması için her perşembe "Adalet Nöbeti" ve "Adalet Yürüyüşü" gerçekleştiriyorlar.

## Abdullah Cömert'in Vurulma Görüntüleri Kaybedildi



**Taksim Gezi Direnişi sürecinde polisin attığı gaz bombasıyla yaşamını yitiren Abdullah Cömert'in ağabeyi Zafer Cömert, Abdullah'ın vurulma anına ilişkin görüntüleri değerlendirdi.**

"Biz o gece görevli olan akrep aracındaki görüntüleri merak ediyoruz. Savcılıktan, emniyetten ve jandarmadan talep ettik. Savcılık dosya gelsin öyle bakalım dedi. Akrepteki görüntüler neden yayınlanmıyor?" diyerek polis aracındaki görüntülerin gizlendiğini belirtti. Ağabey Cömert yetkililerin açıkça suç işlediğini vurgulayarak, "Ahmet Atakan'ın ölümünün ardından servis edilen görüntüler, neden Abdullah olduğunda saklanıyor. Emniyet, valilik suç işlediğinin farkında

değil mi? Savcılık sormadığı için suç işlediğinin farkında değil mi?" dedi.

Adaletle güvenmediğini belirten Cömert, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gitmeye hazırlanıyor. Zafer Cömert, "4 ay geçti her şey ortaya çıktı ancak failer halen bulunamadı. Ortaya görevli olanların ifadeleri bile alınmadı, 8 Ekim'de AİHM'e gideceğiz. Buradaki hukuksuzluğu AİHM'e taşıyacağız" dedi.

## Ethem Sarısülük'ün Katili Polisi Mahkeme Koruyor



**Taksim Gezi Direnişi sürecinin ilk günlerinde Ankara'da, polisin silahıyla yakın mesafeden başından vurduğu Ethem Sarısülük, yaşamını yitirmişti. 23 Eylül günü 6. Ağır Ceza'da Ethem'i öldüren çevik kuvvet polisi Ahmet Şahbaz'ın ilk duruşması görüldü. Mahkeme de taktığı peruk düştüğü için deşifre olan Şahbaz, "can güvenliği" gerekçesiyle Ankara dışında bir ile tayin edilecek.**

Ahmet Şahbaz'ı korumaya yönelik yoğun güvenlik önlemleri alınan duruşmada polis provokasyonu ile arbede çıkmıştı. Duruşma 28 Ekim'e ertelendi ancak polis Ahmet Şahbaz'ın bir başka yere tayin edildiği bilgisi, yargılama sürecini de başka bir boyuta taşımış oldu. Mahkemeye bu bilginin sunulmasının ardından yargılama da Şahbaz'ın tayin edildiği ile taşınacak.

Ahmet Şahbaz'ın tayin edilmesi ile ilgili Sarısülük ailesinin

avukatı Kazım Bayraktar kendilerine bu konuda henüz net bir bilgi ulaşmadığını belirterek; "Eğer Şahbaz'ın tayini doğru ise bu bilgi önümüzdeki duruşmada mahkeme heyetine sunulacak demektir ve bundan sonraki yargılama süreci, tayin edilen ile taşınacaktır. Polis yargılamalarında sık gördüğümüz bu taktik sık sık gerçekleştirilen tayinlerle yargılama sürecini uzatma, neredeyse imkansız hale getirme taktiğidir. Türkiye'de yargının çivisi çıktı" diye konuştu.



## Gezi Tutsaklarına Özgürlük

Taksim Gezi Direnişine katıldıkları için gözaltına alınıp tutuklananların aileleri, her hafta bir araya geldikleri adalet arayışlarının 13'üncü eylemini gerçekleştirdi.

"Gezi Tutsaklarına Özgürlük" ve "Gezi Şehitleri, Gazileri, Tutsakları Onurumuzdur" yazılı pankartların açıldığı oturma eyleminde konuşan, Gezi tutuklularından Çağrı Aydoğan'ın kardeşi Cihan Aydoğan, "Saniğin devlet tarafından korunduğu hiçbir yerde görülmemiştir. Ethem Sarısülük'ün katledilmesi davasında, katil Ahmet Şahbaz'ı perukla ve gözlükle korumaya çalıştılar." diyerek mahkemeye tepki gösterdi.

Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Gezi tutsağı Mehmet Kara'nın gönderdiği mektubun okunduğu eyleme katılan CHP milletvekili Hüseyin Aygün

de "İçerdeki çocuklar, gençler onurumuzdur, onlara sahip çıkmak da bizim borcumuzdur" şeklinde konuştu.

Basın açıklamasını Gezi tutuklularından Hasan Tunç'un babası Haydar Tunç okudu. Tunç, Taksim'deki mücadelenin "onur" ve "özgürlük" mücadelesi olduğunu belirterek, "Hiçbir yalan ve sapıtma çabası Taksim'de uygulanamaz" dedi. Taksim'de polis saldırıları sırasında yaşanan hukuksuzluğa tepki gösteren avukatların da soruşturmalık olduğuna değinen Tunç, "Hukukçuları cezalarla susturmak isteyen adalet, adalet değildir. Taksim'de uygulanan hukuksuzluğa karşı çıkan avukatlara saldırıp gözaltına aldınız" dedi. Katillerin yargı koruması altına alındığını söyleyen Tunç, "Demokratik haklarını kullananların yargılandığı bir adalete güvenimiz yoktur" dedi.

## Mehmet Ayvalıtaş'ın İddianamesi Olay Yeri Görülmeden Hazırlandı



**Taksim Gezi Direnişi sürecinde İstanbul 1 Mayıs Mahallesi'nde yaşamını yitiren Mehmet Ayvalıtaş'ın ölümüyle ilgili iddianame kabul edildi. Ancak savcı, iddianameyi olay yerini bile görmeden hazırladı.**

İstanbul Cumhuriyet Savcısı Müfit Büyükçolpan'ın hazırladığı iddianame 8. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. İddianameye göre, olayda ismi geçen Görkem Demirbaş ve Cengiz Aktaş adlı iki sanık, taksirle ölüm ve yaralanmaya neden olma suçundan tutuksuz yargılanacak. Davanın ilk duruşması ise 21 Kasım'da görülecek.

Mehmet Ayvalıtaş'ın avukatı Ayla Öztürk polisin olay yeri tutanağına göre savcının iddiana-

meyi hazırladığını, olay yeri keşfi yapılmadığını, olayın görgü tanıklarının keşifle birlikte dinlemediğini belirterek, olayın olduğu yerde MOBESE kamerası olmasına rağmen, hiçbir kayda rastlanılmadığını söyledi. Ayrıca sanıklardan Demirbaş'ın Emniyet'te verdiği ilk ifadesinde, olay günü havanın yağmurlu ve yerlerin kaygan olduğunu belirttiğini ifade eden Öztürk, "Halbuki o gün hava açtı ve yağmur da yoktu" diyerek Demirbaş'ın suçunu hafifletmeye çalıştığını belirtti.

## Lise Anarşist Faaliyet Geleneği Sürüyor



**İstanbul'un bazı liselerinin isimleri, Taksim Gezi direnişi süresince yaşamını yitiren direnişçilerin isimleriyle değiştirildi.**

Lise Anarşist Faaliyet okul tabelası değiştirme eylemini bu kez Taksim Direnişi'nde polis tarafından katledilen kardeşleri için gerçekleştirdi.

Daha önce Kenan Evren Anadolu Lisesi'nin adını; 12 Eylül 2009'da, 12 Eylül sonrası idam edilen 17 yaşındaki "Erdal Eren Anadolu Lisesi" olarak, Vefa Lisesi'nin tabelasını "Vefa Hapishanesi", Şişli Bomonti Ermeni Katolik İlköğretim Okulu'nun girişinde ki "Ne Mutlu Türküm Diyene" tabelasını ise "Ne Mutlu Halkların Kardeşliği Diyene" olarak değiştirmişti.

Lise Anarşist Faaliyet, okulların açıldığı ikinci gün, İstanbul'daki altı lisenin ismini değiştirerek, okullara Taksim Gezi Direnişi sürecinde devletin polisinin ve askerinin katlettiği altı direnişçinin ismini, Abdullah Cömert, Ethem Sarısülük, Ali İsmail Korkmaz, Mehmet Ayvalıtaş, Medeni Yıldırım ve Ahmet Atakan, verdi.

Lise Anarşist Faaliyet eylem sonrası yaptığı açıklamada "Okulların başladığı bu ilk haftada bizleri bu sisteme itaat eden bireyler olarak yetiştirmek için kurulan okulların isimlerini, sisteme itaat etmeyen direnişçi arkadaşlarımızın isimleriyle değiştirdik. Liseliler, sokaklarda polis tarafından öldürülen gençleri unutmadı unutmayacak!" dedi.

### İsimleri değiştirilen okullar:

Açılışını darbeci Kenan Evrenin yaptığı ve bir generalin adının verildiği "General Ali Rıza Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi"nin ismi, Lice'de karakol yapımını protesto ederken asker tarafından vurularak öldürülen 19 yaşındaki Medeni Yıldırım'ın ismi ile değiştirildi.

"Kadıköy Muhsin Adil Binal Ticaret Meslek Lisesi"nin ismi, Eskişehir'de sivil polisler ve eli sopalı faşistlerce dövülerek beyin kanaması sonucu öldürülen 19 yaşındaki Ali İsmail Korkmaz'ın ismi ile değiştirildi.

"Suadiye Hacı Mustafa Tarman Lisesi"nin ismi, Antakya'da polisin sıkıdığı silah ile kafasından vurularak öldürülen 22 yaşındaki Abdullah Cömert'in ismi ile değiştirildi.

"Ahmet Sani Gezici Kız Teknik ve Meslek Lisesi"nin ismi, Taksim'deki polis saldırısına karşı 1 Mayıs Mahallesi'nden otobana inerek yolu kapatan kalabalığın içine giren faşist bir sivil aracın hızla çarpması sonucu öldürülen 19 yaşındaki Mehmet Ayvalıtaş'ın ismi ile değiştirildi.

"Kartal, Atalar Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi"nin ismi, Ankara'da çevik kuvvet polisinin 5 metre yakın mesafeden direk hedef alıp ateş ederek öldürdüğü 27 yaşındaki Ethem Sarısülük'ün ismi ile değiştirildi.

"Kadıköy Anadolu Lisesi"nin ismi, Antakya'da polis saldırısı sırasında çatışmada öldürülen 23 yaşındaki Ahmet Atakan'ın ismi ile değiştirildi.



# Devletin Polisi Tecavüz Etti Savcısı "Tecavüz Bebeğine Devlet Bakar, Doğur" Dedi

**Bundan bir yıl önce duymuştuk ilk kez Reyhan Topal'ın yaşadıklarını. Bir yıl önce Galatasaray Meydanı'nda, tek başına gerçekleştirdiği eylemde görmüştü O'nu bazılarımız. Polis yanına yaklaşmak isteyenleri "Bu kadın deli" diyerek uzaklaştırmaya çalışırken, Reyhan Topal tek başına anlatmaya çalışıyordu: "Üç polisin tecavüzüne uğradım".**

**Suç duyurusunda bulundu, koruma talep etti... Tecavüz mağduru birçok kadın gibi soruşturması ilerletilmedi, savcılık taleplerini reddetti. Ve O, bir yılın sonunda yine tecavüze uğradı, tecavüzcülerden biri aynı polislerdendi. Bu kez hamile kaldı. Tecavüzcünün bebeğini doğurmayı reddetti. Ama devlet kürtaj olma isteğini de kabul etmeyince, konuşmaya başladı Reyhan Topal. İçinde bulunduğu çaresizliği, mahkum bırakıldığı ümitsizliği anlatmaya başladı.**

**Bizler de Meydan Gazetesi olarak devletin polisinin tecavüz ettiği, savcısının "kadın olmak"la suçladığı, yargısının ölüm fermanını yazdığı Reyhan Topal ile yaşadıklarını konuştuk.**

**Meydan Gazetesi:** Merhaba. Bir yıl önce duymuştuk sizin adınızı ilk kez; yaşadıklarınızı, anlatmaya çalıştıklarınızı dinleyebilmek çok zordu. Bundan bir yıl önce yaşadıklarınızdan kısaca bahsedebilir misiniz?

**Reyhan Topal:** Bir yıl öncesi ne kadar icradan araba alım-satım işi yapıyorum ve emekli polis memuru Mehmet Çakır da benim yanımda çalışıyordu. Uzun bir dönem yanımda çalıştıktan sonra istekleri artmaya başladı, maddi isteklerine karşılık vermeyince beni "Hakkında daha önce açılmış dolandırıcılık davası var beni dolandırdı der şikayet ederim" diyerek tehdit etmeye başladı ve isteklerine karşılık bulamayınca arabamı çaldı. Ben de 38. Sulh Ceza Mahkemesi'ne başvurarak, hakkında hırsızlık suçundan dava açtım. Buna karşılık Mehmet Çakır da benim hakkımda dolandırıcılık suçlamasıyla suç duyurusunda bulundu.

Geçtiğimiz yıl, Ağustos ayında dolandırıcılık suçlaması kapsamında ifade vermeye çağırıldım. Ancak ben Levent'te oturuyorken ve buraya bağlı bir karakola ifade vermem gerekirken, Mehmet Çakır da Küçükçekmece'de oturuyorken, ben usulüne aykırı bir şekilde Kağıthane Asayiş Büro Amirliği'ne ifade vermeye çağırıldım. Sonradan öğrendim ki, Kağıthane İlçe Emniyet Müdürü ve tecavüzcü Mehmet Çakır aynı köydenmiş.

30 Ağustos 2012'de ifade vermek için gittiğim Kağıthane Asayiş Büro Amirliği önünde Mehmet Çakır ile karşılaştım ve kendisi beni gördüğü anda küfretmeye, hakaret etmeye başladı. Ben kendimi savunmak istediğimde iki sivil polis geldi. Sonuçta karakola gidiyorsun değil mi, güvenmeyecek misin? Ama öyle değilmiş, öğrendim.

O iki polis beni yaka paça beni karakolun dördüncü katına çıkardılar ve iki buçuk saat boyunca kamerasız bir odada beklettiler. Ardından Mehmet Çakır odaya geldi, "Az sonra yaşayacaklarını hayatın boyunca unutamayacaksınız" dedi ve iki resmi polisle odaya geri döndü. Soyunmamı istediler, kabul etmeyince önce Mehmet Çakır bana saldırdı ve tecavüz etti, ardından da diğer iki resmi polisin tecavüzüne uğradım.

**Peki sesinizi duyan, yaşananlara müdahale eden hiç kimse olmadı mı?**

Hayır, tam aksine. Ben bağırırken odanın kapısının açık olmasına rağmen ve neredeyse oradaki herkes yaşananları görmesine rağmen, kimse müdahale etmedi, yaşananları izlediler. Sonra da tecavüzün izni bırakmamak için, iki kadın memur beni yıkadı. Beni Kağıthane Devlet Hastanesi'ne götürdüler, doktor muayene etmeden "sağlam" raporu verdi.

**Tecavüzden sonra yaşadıklarınızla ilgili şikayette buldunuz mu?**

Sonrasında Mehmet Çakır beni tehdit etmeye devam etti. Askeri lojmanda yaşıyor olmama rağmen dolandırıcılık bürodan geldiğini iddia eden iki kişi "Sokağa çıkınca seni alacağız. Karakolda yaşadıkların ne ki!" diyerek beni tehdit ettiler. Ben de suç duyurusunda buldum ve İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde psikolojik tedavi görmeye başladım. Doktorlar ve avukatlar

eşimle konuştular ve o süreçte eşim hep yanımdaydı, hastanedeysen de.

**Siz şikayette bulduktan sonra soruşturma nasıl ilerledi peki?**

Mehmet Çakır emekli polis olmasına ve şu anda memur olmasına rağmen, O da diğer iki polisle aynı dosyada, Memur Suçları Savcısı'nda kaldı. Benim dosyamla ilgili bir yıldır hiçbir işlem yapılmamış, bir yıldır kimsenin ifadesine başvurulmamış, bir yılın sonunda (gazetelere çıkınca) teşhise gittim. Tecavüzcülerin kim olduğu belli, bir tanesi 30 Ağustos 2012 günü Kağıthane Asayiş Büro kapısında nöbet tutan polis, biri aynı karakolda görev yapan bir polis, biri de emekli polis memuru Mehmet Çakır. Ama kimsenin ifadesi alınmamış. Bir ilerleme yok.

Bir yıldır zaten tehdit ediliyordum, bununla ilgili suç duyurusunda bulunduğumda da önlem alınmadı. Bakın bunlar bana zarar verecek dedim, savcı yine ciddiye almadı. Savcı ya bilerek uyudu ya da uyutuldu. Anlayacağınız soruşturma olduğu yerde kaldı. Ta ki ben geçtiğimiz 27 Temmuz'da ikinci kez tecavüze maruz kalıncaya kadar.

**İkinci olaydan biraz bahsedebilir misiniz?**

27 Temmuz günü çocuklarım ve arkadaşarımla Sedef Adası'na gitmiştim. Akşam saatlerinde döndükten sonra Maltepe sahilinde yürüyüş yapıyordum.

Ramazan olduğu için sahil çok kalabalıktı ve ben de bu yüzden hiç tedirgin olmamıştım. Yürüyüş yaparken, gittiğim kuaförden tanıdığım arkadaşım Alev'i gördüm, selam vermek için O'na doğru ilerlediğimde Alev'in arkasındaki arabadan aynı kuaförde çalışan Süleyman Küney ve tecavüzcü Mehmet Çakır indi. Süleyman Küney de ilk olayın ardından polislerin asla öyle bir şey yapmayacağını, benim onlara iftira attığımı söylemeye başlamıştı. O'na polisleri tanımadığımı söylemiştim ve sonra da bir daha onunla görüşmemiştim. 27 Temmuz günü ise Maltepe sahilinde Süleyman Küney ve Mehmet Çakır beni zorla bir arabaya bindirdiler. Arabaya biner binmez kapıları kilitlediler ve inmem engel oldular. O güne dair hatırladığım, Avrupa yakasına geçmiş olduğumuz. Gördüğüm tek şey Pierre Loti tabelası ve bir mezarlıktı. Arabayı mezarlıkta durdurdular, beni arabadan zorla indirdiler. O gece Süleyman Küney ve Mehmet Çakır sabaha kadar bana tecavüz ettiler. Mezarlık olduğu için, sesimi duyup yardım edebilecek kimse yoktu. Sabah ise Aksaray'da bir kafenin önüne bıraktılar beni.

## Hamile olduğunu ne zaman öğrendiniz? Ne hissettiniz?

19 Ağustos'ta öğrendim hamile olduğumu ve hemen sonrasında şikayetçi oldum tecavüzcülerden. Şikayetimin ardından savcıya gittim, kürtaj olabilmem için sevk yazması için ona yalvardım. Ama savcı bana "Doğuracaksın tabii! Devlet tecavüz bebeğine sahip çıkar, devlet aile olur. Günahın da mı korkmuyorsun? Hem kürtaj yasaklandı, onu da mı bilmiyorsun!" diyerek beni azarladı. O anda savcı da söyledikleriyle, sözde adaletiyle tecavüz etti bana. 7 kez kapısına gittim, yalvardım, ama nafile. Süre dolarsa bebeği aldırma-yacağımı biliyordum, savcı bile tecavüz bebeğini doğurmam gerektiğini söylüyordu...

## Sonrasında nasıl oldu da kürtaj olabilmemiz için gerekli sevk alabildiniz?

Kürtaj olabilmek için sürem dolmasına birkaç gün kalmıştı ki ben gazetelere çıkmaya, yaşadıklarımı anlatmaya başladım. Sonra gazeteye çıktığım ilk gün savcı beni aradı ve acele karar yazdı. Savcının beni odasına çağırduğunda sevk kararı bir yazıştı vardı, anlatamam. Ben inanmıyorum ki o adam hayatı boyunca o kadar hızlı karar yazabilmiş. Şimdi kürtajdan sonra adli tıpa gidilecek, adli tıpta kan örnekleri alındıktan sonra değerlendirme yapılacak. Ama normal değerlendirme süresi 1 haftayken ben biliyorum ki bu süreç bir yıl sürer. Polisin tecavüzüne uğrayan bir

kadının dosyası elbet uzar, uzmanlar tayin olur, birçok aksaklık yaşanır.

## Hem ilk hem de ikinci tecavüzün ardından yaşadıklarınızdan sonra, savcılar tecavüze uğramanızla ilgili sizi suçlarken, tecavüz bebeğini doğurmaya zorlanırken, devletin sözde adaletinin tüm kapıları yüzünüze kapanırken ne hissettiniz? Bu süreçte soruşturmanın sizin lehine ilerleyeceğini düşündünüz mü?

Adalet yok ki, nerenin kapısını çalsam, birbirlerini koruyorlar, "Emin misiniz yaptığınız?" diyen savcı bile oldu. Öyle bir zihniyet ki onlardaki... Kadın bu, kaç yaşında olursa olsun o suçlu diyorlar. Başsavcı vekilinin biri bana dedi ki; "12 yaşındaki kızın davasını da biliyoruz". 12 yaşında bir insan, bilincinde olmasa da bazı istekleri artarmış, kadın doğduğundan itibaren cinsel isteklilikle doğarmış zaten, aynen böyle söyledi. Yani tecavüze uğrayan kaç yaşında olursa olsun, kesinlikle kendi isteği varmış, hatta haz almış...

Ben biliyorum ki 6 yaşında çocuğa tecavüz edilince de, 10 yaşındaki çocuğa tecavüz edilince de, 40 yaşındaki kadına tecavüz edilince de tecavüzcüler sokakta. Ve ne olursa olsun zaten hep tecavüzcü korunuyor.

Ben 3 kez koruma talep etme-me rağmen reddedildim. Kanun yok zaten. Kadın dediklerini illet olarak görüyorlar, kadına her pisliği yaşatabileceklerine inanıyorlar. O yüzden hangi kanundan bahsediyoruz ki. Sözde kadın hakları var deniliyor, yasalar kadınların yanında deniliyor. Hangi kadının yanında merak ediyorum ben. Ben kadın değil miyim?

## Kürtaj olduktan sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz? Bir yandan size yönelik tehditler sürerken, bir yandan soruşturmanız devam ederken neler yapmayı planlıyorsunuz?

Ben devletin adaletine inanmıyorum. Var mı adalet? Ben üçüncü defa aynı olayı mı yaşarım yoksa öldürülür müyüm diye düşünüyorum sadece. Çünkü hala bir önlem alınmadı ve alınmıyor da. Bence bu pislik insanlar beni öldürecekler ve ben öldürüldüğüm zaman dava düşecek, savcılar da rahat edecek, polisler de rahat edecek. Sonra başka kadınlara da aynısını yapacaklar, belki bir gün adalet yerini bulur, ama benden sonra.

Güvenli bir ortamda değilim, ölüm tehditleri alıyorum. Öldürüldüğüm zaman bunun sorumlusu Savcı Osman Çakır, Başsavcı Vekili Ateş Hasan Sözen,



Savcı Mehmet Yüzgeç, tecavüzcü emek polis Mehmet Çakır, Süleyman Küney ve Kağıthane Asayiş Büro'da görev yapan diğer iki polistir. Başka hiç kimse değil.

Kürtajdan sonra ise vatandaşlıktan çıkmayı düşünüyorum. Ben bu devletin vatandaşı olmak istemiyorum. Her gün kadınlar tecavüze uğruyor, her gün kadın cinayetleri oluyor, her gün kadınlar erkekler tarafından öldürülüyor ve yasalar bunu yapanları koruyor. Ben böyle yasalarla tecavüzcüleri, katilleri koruyan bir devletin vatandaşı olmak istemiyorum.

Benim hayatım elimden alındı. Bir yıl öncesine kadar çok güzel bir hayatım vardı. Ama artık geri dönebilme ihtimalim yok.

Reyhan Topal ile yaptığımız röportaj, bir kadının mahkum edildiği çaresizliğe rağmen süren mücadelesini konuşurken sonlanıyor. O, röportajın yapıldığı günün ardından devletin tecavüz bebeğini doğurması için yaptığı baskıya rağmen kürtaj oluyor. İlerleyen günlerde ise Reyhan Topal'dan gazetemize bir mesaj ulaşıyor:

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'ndan aradılar: "Bu durumda çocuklarınızı devlete verin." diyorlar. Bir yılda iki kere tecavüz edilmesine izin verdikleri bir anneyi düşünmek, gazeteye manşet olunca akıllarına geldi. Nasıl bir zihniyettir ki bu çocuklarımı istiyorlar. Çok haklılar, isteyecekleri bir canım ve çocuklarım kaldı. Çözüm bu onlar için. "Siz de bir şekilde kendinize gelin" diyorlar. Sormuyorlar nasılsınız, durumunuz nasıl. Gelip görme zahmetinde bulunmuyorlar. Bir yılda hayatı iki kez elinden alınan bir annenin ne olduğunu,

ne durumda olduğunu... Resmen bana, "hayatında kısıntı falan ne kaldı, gerisini el birliğiyle alacağız" diyorlar. Bir yıldır sütsüz, mamasız kalan bebeğimi unutmuştum o zihniyet. Bir yıldır öğrenci çocuğumun nasıl şartlarda okula gittiğini de merak etmeyen çocuklarımın sokakta uğradıkları tacizleri, şiddetleri görmezden gelen zihniyet...

Reyhan Topal'ın avukatı Eren Keskin, Topal'ın yaşadıklarına ve soruşturmanın ilerleyişine ilişkin gazetemize konuştu. Keskin, "Soruşturmanın bir yıldır devam etmesi, bu kadar yavaş ilerletilmesi ve uzun sürmesi büyük bir hak ihlalidir. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın çocukları istemesinin hukuki olarak hiçbir dayanağı yoktur. Yanında anne ve babası olan çocuklara, devletin bu şekilde el koyma isteği hukuk kuralları çerçevesi dışındadır." diyerek Topal'ın çocuklarının elinden alınması isteğinin hukuk dışı olduğunu belirtti.

"Ben 1997'den bu yana gözetiminde kadına yönelik taciz ve tecavüz kapsamlı davalara bakıyorum ve ne yazık ki bu tarz soruşturmalar çok yavaş ilerletiliyor. Hele ki failer asker, polis gibi devlet memurları olduğunda, soruşturma daha da yavaş ilerletiliyor. Biz bu süreçte, çeşitli kadın kurumlarının da sürece dahil olarak bizlerle dayanışma göstermesini bekliyoruz." şeklinde konuşan Avukat Eren Keskin, özellikle taciz ve tecavüz davalarında yaşanan adaletsizliklere karşı kadın dayanışmasının yükseltilmesinin önemini bir kez daha vurguladı.

# Karakolda Tacize, Tecavüze, İşkenceye Karşı Kadınlar Sokakta

## Çıplak Aramaya İyi Hal İndirimi

*Cep telefonuyla konuşurken kendisine kimlik soran polise "Bir dakika" dediği için karakola götürülerek çıplak aramaya maruz bırakılan Ü.S.'nin davası, dört sanık polisten ikisinin beraati, ikisinin cezasının ertelenmesiyle sona erdi. Mahkeme çıplak aramayı görmedi.*

Avukat Meriç Eyüboğlu, kararı değerlendirerek, "Haksız arama suçu, hukuka aykırı olarak kişinin üstünün ya da eşyalarının aranması anlamına gelir. Müvekkilimin ise üzeri aranmıyor, çantasının fermuarı bile açılmıyor. Aranana, müvekkilimin bedeni. Müvekkilim bir odaya alınıp, çıplak soyuluyor. Tamamen aşağılamaya, taciz etmeye, küçük düşürmeye yönelik bir biçimde çıplak aramaya maruz kalıyor. Verilen ceza ne polislerin benzer eylemleri yapmasına engel olacak caydırıcılıkta, ne de kadınların bedensel bütünlüğüne yönelik bir saldırının karşılığı olabilecek bir ceza." şeklinde konuştu.

## Bir Can Alan Patrona Bir Yıl Hapis Cezası

*20 yıl boyunca ev işçiliği yapan 46 yaşındaki Fatma Aldal, 5 Mayıs 2011'de temizlik için gittiği İstanbul Maltepe'deki bir evde, eski olan cam çerçevelerinin cam sildiği esnada yerinden çıkmasıyla, dördüncü kattan düşerek yaşamını yitirmişti. Fatma Aldal'ın ölümüyle ilgili dava, geçtiğimiz günlere sonuçlandı.*

Anadolu Adliyesi İstanbul 16. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın duruşmasına tutuksuz olarak yargılanan sanık Sevim Özdemir katılmazken, iş cinayetinde yaşamını yitiren Fatma Aldal'ın eşi ve taraf avukatları hazır bulundu. Duruşmada söz alan Hüseyin Aldal'ın avukatı Gülseren Günay, "Bu tür iş kazaları 'kasten adam öldürme' suçu olarak nitelendirilmelidir" dedi. Mahkeme hakimi Sevim Özdemir'in "taksirle öldürme" suçunu işlediği gerekçesiyle 2 yıl hapisle cezalandırılmasına karar verdi; yargılama sürecindeki davranışları ve pişmanlığını göz önüne alarak sanığın cezasını 1 yıl 8 aya indirdi.

Fatma Aldal'ın yaşamını yitirdiği evin çerçevelerinin 30-35 yıl önce yaptırıldığı belirtilirken, ev sahibi Sevim Özdemir, güçsüzleşen yapının gerekli onarımını yapmadığı için suçlu bulunmuştu.



Anarşist Kadınlar'ın çağrısıyla bir araya gelen farklı kadın kurumları, karakolda tacize, tecavüze, işkenceye karşı bir eylem gerçekleştirdi. 28 Eylül Cumartesi günü Kadıköy Boğa Heykeli önünde toplanan kadınlar, "Karakolda Tacize Tecavüze Karşı Sokağa" pankartıyla "tacizci karakol" olarak bilinen Kadıköy İskele Karakolu önüne yürüdüler.

Yol boyunca "Tecavüzcü Polis Hesap Verecek", "Kadınlar Sokağa, Hesap Sormaya", "Yaşasın Kadın Dayanışması", "Kadınlar sokakta, öfkeyle isyanda", "Direnen kadınlar özgürleşiyor", "Nerede: Karakolda, Ne var: Tecavüz, Faili kim: Polis!" sloganlarıyla yürüyen kadınlar, karakol önüne geldiklerinde polis barikatları ile karşılaştı. Polisin, Kadıköy'de Ahmet Atakan için düzenlenen eylemde gözaltına aldığı kadınları taciz ettiği karakolu "korumak isteyen" polisler, TOMA'larıyla, kalkanlarıyla, barikatlarıyla karakol önünü tamamen kapatmışlardı.

Barikatlar önünde bir basın açıklaması gerçekleştiren kadınlar, doğdukları andan itibaren erkek iktidarın baskısı altında yaşamak zorunda kaldıklarında, ama buna rağmen bir araya gelerek bu baskıya karşı direndik-

lerine vurgu yaparak "**Ne erkek devletin yasalarının bizi korumasını bekledik ne de yasalarına güvendik**" dedi.

Reyhan Topal'ın bir sene önce Kağıthane Asayiş Büro Amirliği'nde üç polisin tecavüzüne uğradığını, geçtiğimiz Temmuz ayında ise aynı polislerden birinin tecavüzü sonrasında hamile kaldığına; Elif Kaya, Ezgi Özmen, Eylem Karadağ Taksim Gezi Direnişi sonrasında gözaltına alınan birçok kadının cinsel işkenceye maruz kaldığına değinilen açıklamada, "**Bizleri ne devletin tacizci polisi, ne tecavüzcüyü koruyan yasaları susturabilir. Reyhan gibi, Eylem gibi, Ezgi gibi, Elif ve daha birçok kadın arkadaşımız gibi bizler polisin tacizinin, tecavüzünün, işkencesinin ardından korkmuyoruz, susmuyoruz, utanmıyoruz! Erkek egemen iktidara karşı yalnız değil, omuz omuza direniyoruz.**" denildi.

Basın açıklaması sonrasında söz alan Reyhan Topal, 1 yıl önce üç polisin, geçen Temmuz ayında ise biri polis iki kişinin tecavüzü sonrasında yaşadıklarını paylaştı. Polisin tecavüzü sonrasında hamile kalan Reyhan Topal, "**Ne tuhaf ki, o gün karakolun ka-**

**meraları çalışmıyormuş. Ne tuhaf ki, Kağıthane doktoru beni görmeden 'sağlam' raporu vermiş**" diyerek, tecavüz sonrasında yaşadıklarını anlattı. Topal, kürtaj olmak istediğinde "**Sen doğur, devlet bakar**" diyen, "**N.Ç davasını hatırlıyor musunuz? Meslektaşlarımız orada çok doğru karar verdiler. Kadınlar doğuştan cinsel isteklidir. Tecavüz deseler de ondan zevk alırlar. Senin de ne mal olduğun ortada**" diyerek kendisini suçlayan savcılarının konuşmalarını bir kez daha hatırlatarak, artık ne devletin polisine, ne savcısına ne de yargısına inandığını belirtti. Topal, karakolun önünde barikat kuran polisler dönerek, "**Tecavüz ederken mideniz bulanmıyordu, korkmuyordunuz. Şimdi neden korkuyorsunuz? TOMA'ların, panzerlerin arkasına saklanıyorsunuz. Boyunuzdan büyük barikatlar kuruyorsunuz. Artık ölmekten korkmuyorum, sadece gururum ve canım kaldı**" diyerek konuşmasını sonlandırdı.

Anarşist Kadınlar'ın çağrısını yaptığı eyleme Yeni Demokrat Kadın, Vicdani Retçi Kadınlar, HDK Kadın Meclisi, Emekçi Hareket Parti'li Kadınlar ve BDSP'li Kadınlar da destek verdi.



# Yaşamı Çeyizinin Yüküne Bağlı Kadınlar

Mercan Doğan



**On, on dört  
ya da on yedi yaşında;  
Belki bez bebektir özlemi,  
Belki eser  
kavak yelleri başında.  
Kadın olarak  
geldi ya bir kere dünyaya;  
Yaşamaktı özlemi,  
Gelinlik diye  
kefen biçtiler en başında.  
Dokunan eller kirletemedi  
çocuk gelini;  
Tecavüzler bastıramadı  
özgürlük özlemini.  
Bohçasına baktılar;  
Namusu az deyip  
bıçakladılar,  
olmadı.  
İtaati az deyip boğdular,  
olmadı.  
Çeyizi az deyip yaktılar,  
yine olmadı...**

Hindistan'da yapılan araştırmalara göre, kadınların yüzde 85'i aile içi şiddete maruz kalıyor, 3 dakikada bir kadına bir şekilde zarar veriliyor. Her 29 dakikada bir kadın tecavüze uğruyor. 77 dakikada bir kadın cinayeti işleniyor. Bu cinayetlerin çoğunda yeni evlenen kadınlar, çocuk gelinler öldürülüyor. Raporlarda "kaza sonucu ölüm" denilip üstü örtülse de, "çeyiz cinayeti" olduğu biliniyor.

Hindistan'da kadınlar sari'ler giyiyor. Geleceklerinin matlığını örtmek için rengarenk parlak kumaşlar doluyorlar bedenlerine, sari onlara deniyor. Ama sariler, çeyiz cinayetlerini örtmiyor.

Ulusal Suç Kayıtları Bürosu tarafından hazırlanan raporda, çeyizi damat ve ailesince yetersiz bulunan kadınların yakılarak öldürülmesinin son derece ciddi boyutlarda olduğuna işaret ediliyor. Raporda, uygulamanın artık yasaklanmış olmasına rağmen, geçen yıl ülke genelinde 8 bin 200'den fazla kadının "çeyizi az" diye öldürüldüğü belirtiliyor.

İstatistiklerden ve rakamlardan ibaret gibi algılanmaması gereken cinayetler şöyle gerçekleşiyor: Allı pullu gelinlikleriyle çocuk gelinlerin aileleri, çocuklarını evlendirmek için erkeğe ve ailesine mal ve para vaatlerinde

bulunur. Görkemli dini törenlerle evlendirilen çocuk gelinler, ailelerinin söz verdiği çeyizler geciktiği ya da hiç gelmediği için erkeğin ailesi tarafından öldürülür ve cinayete kaza süsü verilir. Çocuk gelinler, hep de "mutfakta yemek pişirirken, gaz tüpünün patlaması sonucu, kazara" ölür.

Toplumun bir sınıfıyla sınırlı kalmayarak tüm sınıflarına yayılan bu cinayetler, yemek pişirme sırasında "tüp gazı" patlamış denilerek örtbas ediliyor, rapor hazır. Gerçekte nasıl katledildiğini kadının, Hindistan'ın kadim tanrılarıyla erkeğin ailesi bilir ancak. Devletin kolluk kuvvetleri soruşturmaya geldiğinde, ortada tanınmaz hale gelmiş, parçalanmış bir ceset bulur. Adı gibi bilir, bilmese de tahmin eder az çok gerçeği. Tüpler de bu memlekette ne çok patlıyor! Rapor hazır, dosya kapanır: "Kaza".

Yaşamlarının hikayesi yarım bıraktıran, baştaki şiirin ithaf edildiği kadınların şiiri yarım kalmıyor ama. Şiir şöyle sonlanıyor; aslında sonlanıyor da diyemeyiz, yeniden başlıyor:

*...Kadının bohçasında namus, itaat, çeyiz yoktu*

*Kadının yürek bohçasında isyan vardı, ta en en başında!*



## Örgütlü Bir Aile: Sarısülük Ailesi

“ **Onların mücadelesi özgürlük ve adalet için. Onların kavgası, katledilenlerin hesabını sormak için. Onların örgütlülüğü acıları paylaşarak azaltmak, katillere olan öfkeyi örgütlenerek büyütmek için. Onların mücadelesi Abdullah, Mehmet, Medeni, Ali İsmail, Ahmet ve Ethem için...**

**Canlarından bir parçayı, katil bir polisin sıktığı kurşunla kaybeden Sarısülük ailesinden Ethem Sarısülük'ün abisi Mustafa Sarısülük ile acılarını, öfkelerini ve mücadelelerini konuştuk.**

Haziran ayında, coğrafyanın dört bir yanında alev alev yanıyordu sokaklar. Yıllar boyunca polis şiddetiyle, devlet terörüyle, kapitalist projelerle baskılananlar, yok sayılanlar isyan etmiş; özgürlüğe olan inançlarıyla milyonlar olmuş akıyordu sokaklara.

Devletse beklemediği bir anda karşılaştığı bu halk isyanını nasıl bastıracağına telaşına düşmüş, polisini salmıştı direnişçilerin üstüne; yıldırım için, korkutmak için, katletmek için! Binlercemiz yaralandı, bazılarımız sakat kaldı... Polisin saldırısı, kardeşlerimizin bazıalarını aldı aramızdan. Mehmet, Abdullah, Ali İsmail, Medeni, Ahmet...

Ethem de onlardan biriydi. 1 Haziran günü televizyonlara düşen görüntülerde rastladık O'na.

Ethem Ankara'da, Kızılay'da direniyordu. Birçok kardeşi gibi, bizim gibi, özgürlük için çıkmıştı sokağa. Yaşamı boyunca hep karşısında olduğu adaletsizlikleri ortadan kaldırmak için, özgür bir yaşamı kendi elleriyle örebilmek için dikilmişti polisin karşısına. Ama o gün devletin polisinin sıktığı kurşunla yaralandı Ethem, direnişçilerin yardımıyla hastaneye kaldırıldı. 14 gün boyunca direndiyse de özgürlük inancıyla çarpan kalbi, 14 Haziran günü sustu. Devletin katil polisi Ahmet Şahbaz'ın sıktığı kurşun, 14 Haziran günü aldı Ethem'i aramızdan.

Ölüm haberinin ardından da cenazesinde de sokaklar Ethem için doldu; Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de... Devletin polisi barikatların ardına hapsedip ailesinden, sevdiklerinden, dostlarından, yoldaşlarından uzak tutmak istese de Ethem'i, yapamadı. Ethem'in annesi seslendi onlara: "Çocuğumun önünden çekilin, bir resmini göreyim" Ve o gün, "Hepimiz Ethem'iz, öldürmekle bitmeyiz" sloganlarıyla

toprağa verildi Ethem.

O'nun acısının ardından devlet susmalarını beklese de onlar susmadı; annesi, kardeşi, abisi, bütün Sarısülük ailesi... Onların acısı, kaybettikleri Ethem'lerinin ardından öfkeye döndü, katilin peşine düştü. Ne devletin baskısı korkuttu onları ne polisin tehdidi. Ethem'in annesi oğlunun ardından yas tutmadı, "Kavgasının arkasındayım, korkmuyorum" dedi, "Bin can daha veririm" diye meydan okudu katillere.

Çocukları katledilen diğer ailelerle bir oldular, birlik oldular, acılarını hep birlikte göğüslediler. Ali İsmail'in cenazesinde de, Mehmet'in cenazesinde de, barış istediği için katledilen Medeni'nin ailesinin yanında da onlar vardı. Çünkü biliyorlardı yüreklerini yakan acının aynı olduğunu, öfkenin aynı katillere olduğunu. Kardeşi İkrar "Ödediğimiz bedeller, kaybettiğimiz canlar bizi daha da güçlendirir" dedi, annesi Sayfi Sarısülük "Meydanlara inin, çocuklarınızın arkasında durun" diye seslendi annelere.

Şimdi Sarısülük ailesi, birçoğumuzun haykırdığı gibi "mücadeleye devam" ediyor. Ethemlerinin ardından daha da büyüyen öfkeleriyle dimdik duruyorlar katil polisin, devletin ve devletin adaletsizliğinin karşısında.

**Meydan Gazetesi: Merhaba. Kardeşiniz Ethem, geçtiğimiz Haziran ayında polisin sıktığı kurşunla katledildi. Katilin tutuksuz yargılanması kararını veren hakim, "Meşru müdafaa var. Vicdanım rahat. Milyonların bir araya gelmesi vereceğim kararı etkilemez" dedi. Cinayet kamera kayıtlarıyla, otopsi raporuyla kanıtlanırsa da devlet katili aklamak, cinayeti meşurlaştırmak için elinden geleni yaptı, yapıyor. Bu süreçten kısaca bahsedebilir misiniz?**

**Mustafa Sarısülük:** Öncelikle şunu belirtmeliyim ki bu topraklar Haziran Direnişi'yle birlikte çok önemli bir tarihsel süreçten geçmekte. 12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra başlatılan cadı avları, uzun dönem bu top-



lumun suskun kalmasına sebep oldu. 90'lı yılların getirdiği bahar havası, işçi sınıfının emek ve demokrasi mücadelesini tekrar yükseltmeye başlamasıyla birlikte, toplumsal muhalefet yeniden canlanmaya başladı. Bu tarihsel zamanlarda devlet tarafından gerçekleştirilen gerici ve faşist katliamlara tanık olduk. Küreselleşme ve neo-liberal politikaları ülkemizde hayata geçirmek için amade ve uşaklıkta sınır tanımayan AKP iktidarı, bu politikaları hayata geçirmeye başladı. Yaklaşık 10 yılı aşkın bir süredir devam eden bu politikaların bir sonucu olarak toplumun bir başkaldırı içine girmesi aslında son derece normal. Kardeşim Ethem Sarısülük, Gezi Parkı süreciyle başlayan bu halk isyanı sonucunda, 1 Haziran günü, demokratik eylemlerde kafasına sıkılan kurşunla katledildi.

Bilindiği üzere Ethem'in vefatından sonra egemenler ve devlet yetkilileri o bilindik ağızlarıyla tekrar saldırıya geçtiler, kendilerine bağlı medyaları Ethem'in ölümünü adeta meşru göstermek için büyük bir telaş içine girdiler. Ve bununla birlikte polisin katliamcı mantığını gizlemek için siyasal iktidar tarafından hedef saptırılmaya çalışılarak ve devam eden yargı sürecine müdahale ederek faşist zihniyetlerini ortaya koydular.

**Ethem'in polis tarafından öldürülmesinin ardından medyada, kardeşinizle ilgili çokça haber yazıldı, yayımlandı. Karakol inşaatında çekilen görüntülerine "terör kampında eğitim gördü" denildi, katili aklamak için Ethem'in "arkadaşlarının at-**

**tığı taş ile yaralandığı" iddia edildi. Ethem'in nasıl öldüğü, kurşunu kimin sıktığı, yani cinayetin nasıl işlendiği açıkça ortadayken, böyle bir aklama politikası karşısında sizler ne hissettiniz?**

**Mustafa Sarısülük:** Sizin de belirttiğiniz gibi, ekmek parası için gittiği karakol inşaatını terör kampı gibi göstermeleri veya "arkadaşlarının taş atması sonrası yaralandığı"ni söyleyen bu gerici zihniyete karşı en anlamlı duruşu, halkımız evladını bağrına basarak cevap verdi. Bizlerin Ethem'in ailesi olarak halkımıza bu dayanışma ve sahip çıkma anlamında tek söyleyebileceğimiz, teşekkür etmektir.

**Devlet, "meşru müdafaa var diyerek" katil polisi yasasıyla korumaya, cinayeti hukukla ört bas etmeye çalışırken, katilin yargılandığı davadan bir beklentiniz var mı?**

**Mustafa Sarısülük:** Devlet organize bir şekilde katletmeye devam ediyor. Zaten bağımsız olmayan bu yargıya, siyasal iktidar tarafından gerekli emirler öncesinden verilmiştir. Esasında bu ve benzer davalardan bir beklentiniz yoktur. Ama bu mücadeleyi sonuna kadar devam ettireceğiz. Bundan asla kimsenin şüphesi olmasın.

Biz bu davayı şu noktalardan önemsiyoruz. Katil devletin teşhiri için, hukukun olmadığını ve siyasal iktidarın pisliklerini teşhir etmek için çaba sarf edeceğiz. Zaten ilahi komedyanın ilk perdesi 23 Eylül'de görülmeye başlandı. Ve kamuoyu önünde devlet

ve sözde adaletin el ele vererek, katil bir polisi nasıl akladığına tanık olduk.

**Yakın zamanda sözde "katilin yargılanması" için görülen duruşma da aslında devletin adaletsizliğini bir kez daha gözler önüne serdi. Katil polis Ahmet Şahbaz'ın duruşma salonuna kılık değiştirilerek getirilmesi, mahkeme salonunun polis tarafından işgal edilmesi, polisin ve mahkeme heyetinin ailenize dönük baskısı duruşma salonunda yaşananların çok organize olduğunun göstergesiydi. Gerek duruşma öncesinde yaşanan gerginlikler, gerek duruşma salonunda katilin deşifre olmasıyla yaşanan gerginlik ve davanın kapalı görülmesine dair çıkan karar, mahkemenin "adalet" arayışından çok uzakta olduğunu gözler önüne serdi. Duruşma salonunda, kardeşinizin katili oradayken ve devletin polisiyle, savcısıyla, mahkemesiyle, yargısıyla korunurken sizler neler hissettiniz? 23 Eylül'de görülen duruşmadan kısaca bahsedebilir misiniz?**

**Mustafa Sarısülük:** 23 Eylül'de gerçekleşmeyen mahkeme, aslında önceden bütün kurgusu yapılmış ve oynanmaya hazır bir tiyatro gösterisiydi. Salona ilk girdiğimizde 150-200 tane sivil giyimli, hepsi çocuk yaşta, polis ordusuyla karşılaştık. Mahkeme heyetinin haberinin olmadığını söylemesine rağmen, sonradan anlaşıldığı üzere polislerin Ankara Valiliği tarafından görevlendirildiğini söylediler. Hatta sanık avukatları, önceden heyetin huzurunda polisler nasıl

davranmaları noktasında telkinlerde bulunmuş. O polisler oraya bilinçli şekilde getirilmişlerdi. Sanki onlara "Bakın ve izleyin, siz korkmayın. Siz yeter ki halkı ve halkın çocuklarını öldürün, işkence yapın. Bu mahkemelerde nasıl aklandığınızı kendi gözlerinizle göreceksiniz" denilmektedir. Mahkeme heyetinin mübaşiri, salonu ve davayı heyetten daha iyi göreceği kanısı daha ağır basıyor. Heyet tam anlamıyla, kendi gerici hukuklarını bile katledecek, davayla ilgili kapalı karar aldı. Sanığın tanınması için mahkeme salonuna normal bir şekilde getirilmesi gerekirken, katil peruk vb. şeylerle heyetten ve bizlerden gizlenmeye çalışılmıştır. Bu durum, daha önce örneği bile olmayan bir uygulamadır.

**Peki kardeşinizi katleden devletin polisi, hakimi, savcısı, yargısı bu kadar organize ve planlı bir şekilde hareket ederken, sizler adaletin nasıl mümkün olabileceğini düşünüyorsunuz?**

**Mustafa Sarısülük:** Bu dava, devletin ve gerici iktidarın geçmişten bugüne işlediği suçlardan aklanılması davasıdır. Bu dava ile bu ülkede biz ve bizim gibi insanlara adaletin olmadığı, bir kez daha ortaya çıktı. Halkımıza şunu söylemek istiyorum ki, bu ülkede adalet aramayın ve kendi adaletinizi ve hukukunuzu kendiniz yaratın. Zaten heyetin arkasında yazan "Adalet mülkün temelidir" söylemi de aslında her şeyi açıklıyor. Mülkün, mülkiyetin, egemenlerin, rantın, sermayenin ve hukukunun olduğu bir yerde, halka adalet çıkması beklenemez.

# Reyting Dedikleri Rantiye

Hüseyin Civan

hcivan@meydangazetesi.org



26 Eylül'de Fitch Ratings, Türkiye'de her yıl düzenlediği değerlendirme toplantısını gerçekleştirdi. Toplantı sonrası yapılan açıklamada Türkiye ekonomisine ilişkin yapılan değerlendirmeler gayet olumluydu. Fitch Ratings Kıdemli Direktörü Paul Rawkins, Türkiye'nin küresel belirsizliklere karşı ekonomik temellerinin güçlü olduğunu belirtti.

Bu açıklamadan sonra, tüm gazetelerin ekonomi sayfaları, televizyon kanallarının ekonomi programları bu "olumlu" tabloyu değerlendirdi. Bu tablonun "olumlu" kısmı neydi, Fitch Ratings nedir, Paul Rawkins'in bir açıklaması ekonomiden anlayan bu kadar fazla insanı neden mutlu ediyor? Bu soruların akıllarda belirmesi gayet olağandı, çünkü kapitalist ekonominin bu anlaşılmaz dili bizden bir şeyler saklıyordu.

## Fitch Ratings Nedir?

Dünyanın en büyük kredi derecelendirme kuruluşlarından biri olan bu şirket, 150 ülkede, 5000'e yakın banka, portföy yönetim şirketi ve finans kurumlarına ve 2000'den fazla kurumsal şirkete, 1400 sigorta şirketine kredi derecelendirme hizmeti veriyor.

Kredi derecelendirmesi, yatırım yapılacak bir ülkenin bu yatırım için elverişli olup olmadığının kontrol edilmesidir. Bu değeren-

dirmede sadece ekonomik risk hesabı yapılmaz, aynı zamanda politik riskler de göz önünde bulundurulur. Bu derecelendirmeler, yatırım yapacak şirketler tarafından kullanılır. Örneğin, Fitch Ratings yaptığı değerlendirmeler sonrasında "A devletine" bir kredi notu verir, küresel şirketler bu nota göre "A piyasasına" girip girmemeyi değerlendirir. Bu not düşükse, doğal olarak buraya yatırım yapmayı istemeyeceklerdir. Notun düşüklüğünde, ekonomik ölçütlerin yanında, ülkedeki siyasi karışıklıklar, hükümetin istikrarı vb. şeyler de etkilidir.

Fitch Ratings, 1913'ten bu yana bu ekonomik değerlendirme işlemini yapmaktadır. ABD menşeli bu şirket, Standard & Poor's ve Moody's ile beraber dünya üzerindeki en yetkin kredi derecelendirme şirkettir.

## Kredi Derecelendirme Şirketleri Ne Yapar?

Kredi Derecelendirme Şirketleri (KDS)'nin çalışma mekanizmasının nasıl işlediğinden kısaca yukarıda bahsetmiştik. Fitch Ratings, 1924'te en iyi not "AAA" ve en kötü not "D" olmak üzere bir derecelendirme yöntemi bulur. AAA notu, yatırım için en ideal nottur. Kapitalist bir ekonominin iyi bir şekilde işleyebileceğinin göstergesidir AAA. Yani Fitch Ratings, kapitalizme uyumludur ya da değildir notu verir.

KDS'ler güvenlik takipçileridir. Güvenirliği takip ettikleri yer bazen şirketler, bazen de devletlerdir. Peki, ama neyin güvenirliği? KDS'ler yatırımcılara yatırım yapılacak yerin güvenirliği hakkında bilgi verir. Sabit gelir oranı, borç ödeme kapasitesi vb. Bankaya kredi çekmek için başvuran biri için yapılan kişisel işlemlerin daha gelişmiş halidire KDS'lerin yaptıkları. Bu şirketlerin işi, yatırımcının parasını işleteceği piyasanın kontrolüdür.

## KDS'lerin Objektifliği

KDS'lerin objektif olduğu söylenir. Ancak akıldan çıkarılmaması gereken şey, KDS'lerin de kar amacı güden özel kuruluşlar olduğudur. Dolayısıyla KDS'lerden objektif olması beklenemez.

KDS'lerin görünürlüğü 1929'da yaşanan krizle artsa da, 70'lere gelindiğinde ABD ekonomik sistemindeki değişimler KDS'leri daha önemli bir hale getirdi. Dolarlara mevcut rezervlerdeki altın üzerinden değer biçildiği sistemin bırakılıp, IMF'nin uluslararası ekonomik düzenlemeleri yapacağı küresel ekonomik sisteme geçildiği bir dönemde ABD, finans spekülasyonlarına sınırsız haklar tanıdı. Yeni para sistemi, ABD ordusunun desteği ile beraber yürürlüğe girdi. Soğuk Savaş döneminde, küresel kapitalistler ABD ordusu şemsiyesi altında toplanıp KDS'lerin siyasal iktidarını kabullendiler.

Bu özel kuruluşlar, US Securities and Exchange Commission (ABD Piyasa Denetleme Kurumu)'dan aldıkları yetkiyle iş yapıyorlar. Yani, devletin yürütmesinde görevli kuruluşlardan biri, yetkisini bu özel şirketlere veriyor.

Geçen süre içerisinde sermaye daha çok merkezileşip, niceliksel olarak daha az bir kesimin elinde yoğunlaşırken KDS'ler daha fazla önem kazandı. Şirketlerin hatta devletlerin yaşayıp yaşamayacaklarının kararlarını artık KDS'ler veriyor.

## KDS'lerin Bu Gücü Nereden Geliyor?

KDS'ler bu gücünü Wall Street'teki büyük finans kurumlarından alıyor. Örneğin, S&P'nin sahibi McGraw Hill Şirketi, ABD'deki medya sektörünün önemli bir kısmını elinde bulunduruyor. Şirketin yönetim kurulunda bulunan kişiler, ABD'deki finans sektörünün önde gelenleri.

KDS'lerin zaman içerisinde önem kazandığından bahsetmiştik. Bunda küresel kapitalist sistem içerisinde, finansal sermayenin zaman içerisinde önem kazanmasının büyük rolü var. Bu süreçte devletin siyaset yürütücüsü rolünü KDS'lerin kazanması, onlara istedikleri siyasal iktidarı verdi.

KDS'ler aracılığıyla, 1997-98



Asya Ekonomik Krizi'nde, ABD şirketleri Asya'dan daha ucuza mal aldılar. Aynı şekilde bu güçlerini, Avrupa'yı etkileyen krizde de kullandılar. Yunanistan, İrlanda, Portekiz, İzlanda gibi ülkelerin kredi notlarını düşüren KDS'ler, bu ülkelerde işçilerin ücretlerinin düşmesine, dolayısıyla ekonominin baskılanmasına yol açtı.

### Küresel Kapitalizmin Yeni Silahı

Wall Street, özellikle Clinton başkanlığı döneminde olabildiğine güç kazandı. ABD Hazinesi ve Merkez Bankası, finans şirketleri tarafından kontrol edilmeye başlandı.

Küresel ekonomide, finans daha önemli bir konuma geldikçe, finansal araçlar tarafından kontrol edilen büyük meblağlar, dayandıkları reel ekonomiden kat ve kat fazla hale geldi.

KDS'ler ve ABD ordusu arasında 1970'lerle başlayan ilişkiden yukarıda bahsedilmişti. Finans sektörü güçlendikçe finans ve ordu arasındaki ilişki de daha organik bir hal aldı. KDS'lerin yönetiminde bulunan kişiler ordunun da özel sektörle yakın ilişki kurmasından yararlanarak, ordunun en büyük destekçileri haline geldiler. Bu organik ilişki, birkaç şeyi anlamak için önem taşıyor.

5 Ağustos 2011'de bir kredi derecelendirme şirketi, ABD'nin kredi notunu düşürdü. Hatta siyasetçileri ekonomik değişimlere ayak uyduracak politikalar yapamamakla eleştirdi. KDS güdümlü bu ordu-finans yapısı, 1945'ten bu yana IMF dünyaya ne yapıyorsa ABD'ye de 2011'de aynısını yapmaya çalıştı; büyük sermayeye uyumlu olması için hükümeti hizaya getirmeye çalıştı. Bu ordu-finans birlikteliği, ABD hükümeti aracılığıyla çalışmak zorunda. Çünkü hükümet, "dolar" bastırma yetkisini taşıyan tek kurum. Doların dünya piyasalarındaki etkisi düşünüldüğünde, hükümeti yönlendirmenin ne kadar önemli olduğu anlaşılabilir.

KDS'ler kredi notları aracılığıyla, dünya piyasalarında "para"nın değerini, yerel piyasaların değerini kontrol edebilen kurumlar.

### KDS'lerin Güvenirliği

ABD'de şirket iflası denildiğinde akla ilk gelen şirket Enron'dur. Enron iflas etmeden dört gün önce KDS'lerin Enron'a verdikleri kredi notu AAA'ydı, yani tam not. Enron, iflas bayrağını çekene dek, KDS'ler bu iflası öngöremedi. Aynı şey WorldCom ve Global Crossing'te de yaşandı. Bu durum, hükümeti bir dizi önlem almaya itti; KDS Reform Yasası. Bu yasa KDS'ler arası rekabeti arttırarak şeffaflığı sağlayacak, KDS'lerin daha dikkatli olmasını sağlayacaktı.

Yine de bu önlem yeterli olmadı. Lehman Brothers'la başlayan mortgage krizini öngöremeyen KDS'ler, Lehman Brothers'a da AAA notu vermişlerdi. Durumun mağdur ettiği insanlar, dolandırıcılıktan dava açtıklarında KDS'lerin savunusu hep aynı olacaktı; "biz sadece öneride bulunuyoruz ve bunu yaparken Bağımsızlık Bildirgesi'nin İlk Maddesi'nden gücümüzü alıyoruz."

Mortgage krizinden en çok yararlanan batan şirketleri yok pahasına alan KDS'leri yöneten finans şirketleri oldu.

### Her Yeni Kriz, Yeni Kar Alanı

Avrupa'da yaşanan krizin etkilediği ülkelerin başında, Yunanistan, Portekiz, İrlanda ve İzlanda geliyordu. Krizin etkilerinin yoğunluklu olarak, toplumun ekonomik olarak ezilen kesimlerinde gözlemlendiği bilinen bir gerçektir. Bunun en önemli nedenlerinden biri, KDS'lerin bu ülkelerin kredi derecelendirme notunu düşürmesiydi. ABD'deki büyük finans sahipleri için, Avrupa'daki kriz büyük önem taşıyordu. Çünkü Euro'nun geleceği için tehlike teşkil eden her durum, dolarla rekabeti azaltacak bir aşamaydı.

ABD bankaları, Avrupa'daki ekonomik krizin belirgin olarak hissedildiği dönemde kendilerini iyi saklayabildiler. Artan ekonomik baskının mesulünün Avru-

pa Merkez Bankası olduğunun düşünülmesini sağladılar. Ancak kriz, basit değildi. Toplumda yapısal değişimler öngörüyordu.

Kriz süresince, İtalya ve İspanya gibi devletler, çalışan çoğunluktan zengin azınlığa kaynak transferinde uluslararası sermayenin demir yumruğuna ihtiyaç hissettiler. Bu kriz süresindeki yapısal değişimin göstergeleri, daha fazla vergi ve zenginleri koruyan yasal düzenlemelerdi.

### KDS'lerin İşi Kapitalizmin Rahatça İşleyebileceği Coğrafyaları Tespit Etmektir.

Aslında, KDS'lerin kriz zamanlarında verdiği notların finansal sermayenin çıkarlarıyla uyumlu olduğunun fark edilmesi için Avrupa krizinin yaşanması gerekmiyordu. Son 30 yıl boyunca, dünyanın "güney" kısmında IMF ile beraber yaptıkları düşünüldüğünde, KDS'lerin sermaye spekülatoörleri olduğu gerçeği daha kolay anlaşılabilir.

Türkiye ekonomisine KDS'ler tarafından iyi not verilmesinin taşıdığı anlamın tekrar değerlendirilmesi gerek. KDS'ler verdikleri iyi notlarla küresel sermayeyi olabildiğince vahşiliğiyle yaşadığımız coğrafyaya çağırırken neyin hesabının yapıldığının ezilenlerce iyi anlaşılması gerekiyor.



# Hastane Öteye Rant Beriye

Esra Ayşe Kutluğ

AKP'nin büyüme-kalkınma-dönüşüm diyerek gerçekleştirdiği devasa projelerinden biri de şehir hastaneleri. Erdoğan, kamu-özel ortaklığı çerçevesinde, 14 ilde kurulacak, 15 şehir hastanesinin startını geçtiğimiz günlerde verdi. 12 Eylül günü İstanbul'da 15 şehir hastanesi yapımı ile ilgili sözleşme, Erdoğan'ın katıldığı bir törenle imzalandı. 18 Eylül günü Erdoğan'ın yanı sıra Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun katılımıyla "Avrupa'nın En Büyük Sağlık Kompleksi" olan Ankara Bilkent Sağlık Kampüsü'nün temeli atıldı.

Danıştay daha önce Türk Tabipleri Birliği'nin açtığı davalarda Bilkent Entegre Sağlık Tesisi'nin de içinde olduğu üç şehir hastanesi ihalesi ile ilgili olarak yürütmeyi durdurma kararı vermişti. Sağlık Bakanlığı'nın itirazı üzerine Danıştay konuyu görüşmüş, itirazı reddetmiş, yürütmeyi durdurma kararını yerinde bulmuştu. Hükümet ise Danıştay'ın bu kararını geçersiz hale getirmek için Şubat 2013'te yeni bir yasal düzenleme yaparak, aynı zamanda da yeni bir ihale yapılmadığından, yürütmesi durdurulan ihaleler üzerinden hukuksuz ve yüksek mahkeme kararını tanımayan bir biçimde davranıyor.

## Hastaneler Şirketleşiyor

Geçtiğimiz yıl 2 Kasım'da yürürlüğe giren Kamu Hastaneleri Birliği Yasası ile birlikte hükümetin sağlığı piyasalaştırma projesinin en önemli adımı atılmıştı. Bu yasa ile her ildeki hastane, şehrin nüfusuna ve hastanelerin büyüklüklerine göre bu "birlikler" aracılığıyla yönetilecekti. Böylece kamu hastaneleri faaliyetlerini büyüme, karlılık, verimlilik, kalite kriterlerine göre belirleyen bir yönetim anlayışına bırakacaktı. Bu demek oluyor ki, kar endeksli kurulmuş tüm şirketler gibi kamu hastaneleri de artık duygu ve empati yoksunu, vicdansız, sadece rekabet ve kar hırsıyla her şeyi göze alabilecek şirketlere dönüşecek. Meydan Gazetesi'nin

5. sayısında da "Hastaneler Şirketleşti" başlığıyla gündem ettiğimiz, sağlıkta yeni dönem anlayışıyla birlikte artık Türkiye'nin en büyük şirketleri, hastaneler olacak.

## Kar Amaçlı Hastane, Bol Kazançlı Şirket

Peki, şehir hastanelerinde verilecek hizmet, sağlık hizmeti üzerinden kar etme ve kamudan sermayeye kaynak aktarma şeklinde özetlenebilecek "Sağlıkta Dönüşüm Programı"nın temel anlayışından bağımsız olabilir mi?

İçinde birçok farklı uygulaması olan "Sağlıkta Dönüşüm"ün dört temel ana yöntemi var. İlk olarak tek bir satın alıcı olan SGK'nın tekelleştirilmesi, ikinci olarak sağlık hizmeti sunan yapıların işletmeleştirilmesi, üçüncüsü Sağlık Bakanlığı'nın çoğu sorumluluklarından çekilmesiyle "düzenleyici" rolünü sahiplenerek Kamu Hastaneleri Birlikleri yoluyla işletmenin politik üssü olması ve son olarak da doktoru robotlaştıran hastayı müşteri haline getiren sistemin tam rekabet verimiyle devam etmesi. Şehir hastaneleri de bu dört ana yöntemin uygulanabilir işletim yöntemi olarak hayata geçirilmektedir.

## Hastaneyi Alan da Satan da Memnun...

Devlet, özel şirketlere arsa temin ederek en büyük kıyağı yapıyor. Sonra hizmet alım garantisini vererek, "en az 30 yıl" diyerek ödüyor kirasını. Diğer yandan hastanelerde ki görüntüleme, laboratuvar, bilgi işlem, güvenlik, temizlik, yemekhane gibi tüm hizmetleri de şirketlere bırakarak, "hizmet bedeli" adı altında milyon dolarlar ödenmesini, imzalanan sözleşmeyle garanti altına alınıyor. Kurulacak olan bu devasa sağlık kompleksleri ise çevresine kurduğu AVM'leri işletip hem milyon dolarlar kazanıyor, hem de KDV, Damga Vergisi ve harçlardan muaf oluyor. Yani alan memnun, satan memnun.

Aynı zamanda devletin şehrin merkezinde kurduğu eski, depreme dayanıksız, küçük, yetersiz ve yapısı bozuk gibi bahanelerle taşımak istediği hastaneler de "kampüs dışı ticari alan" adı altında yine bu şirketlerin kullanımına veriliyor. Böylece bu hastaneler bir bir yıkılıp, lüks otellere ve AVM'lere dönüşüyor.

## Acele Giden Şehir Hastanesine Gidemez, Ecele Gider

Şehir hastaneleri, fiziksel anlamda da sağlık hizmetine ulaşma engelidir. Birçok ilde hastanelerin şehir merkezlerine oldukça uzak yerlere yapılması planlanmaktadır. Bu sebeple şehir merkezindeki mevcut hastaneler ve sağlık kuruluşları hızla kapatılmaktadır. Şehir merkezleri için düşünülen küçük sağlık birimleri ise son derece yetersizdir. Bu ulaşım sorunu hem hasta için, hem de doktor ve diğer sağlık çalışanları için oldukça sıkıntı yaratacaktır.

## Şehir Hastanelerinde Prezantabl Doktor Çalışabilir

Sağlık CEO'larının görevlendirildiği "hastane yöneticileri" yoluyla doktorun performansı, hastaneye ne kadar kar ettirdiği üzerinden değerlendirilecektir. Doktorlara getirilen performans sistemiyle birlikte, "ne kadar çok muayene, ameliyat, reçete, o kadar para" deniliyor. Eğer doktor hastaneye yeteri kadar kar ettirmezse, hakkında nakil işlemi başlatılabilir. Rekabetçi piyasanın akli, hastanede kurulan ilişkiyi doktor hasta ilişkisinden, müşteri hizmet sunucusu ilişkisine çeviriyor.

Bu modeli ilk uygulayan İngiltere, "yalnızca finans şirketlerinin ve ihaleyi alan firmaların yararına olduğu, kamunun zararına ve çalışanların işsiz kalmasına neden olduğu" gerekçeleriyle vazgeçmek zorunda kalmış ve tasfiye yoluna gitme kararı almıştır. Görüldüğü gibi, bu modelde daha fazla kar için işsiz kalma tehlikesi de kaçınılmazdır.

## Şehir Hastanelerine Zengin Hasta Girebilir

Bir zamanlar bedava olan muayene ücreti, 15 TL'ye kadar varan sabit ücretlerle belirlendi. Bununla birlikte acil kabul ettikleri haller dışında hiç kimse hastaneye direk gidip, doktor tarafından tedavi edilemeyecek. Acile yalnızca ölmek üzere ya da yaralanma söz konusu olan hastalar kabul edilecek. Genel Sağlık Sigortası'na sahip hastalarsa yalnızca prim değil, aynı zamanda katılım payları ve ilave ücretler ile hastanelerin koyduğu farkları da ödeyecek. Sigortalılara verilecek tüm hizmetlerin miktarı, kapsamı ve süresi SGK tarafından sınırlandırılabilir. Temel teminat paketi dışında kalan hizmetler için "tamamlayıcı" sigorta yapılması istenecek, dolayısıyla bunun için de ayrıca cepten ödeme yapmak gerekecek. Hastane parasını ödeyemediği için hastayı hastanede rehin alma dönemiye tarihe karıştı. Çünkü hastalara, hastaneden çıkış almadan senet imzalatılacak. Süre geçiminin akabinde ise icra takibi başlatılacak ve takipte de ödeme alınmazsa, hasta doğru hapishaneye...

## Şehir Hastaneleri Kurulmamalı

AKP'nin şehir hastaneleri, sağlığı piyasalaştırıp şirketleştirmek, toplumun yoksul kesiminin sağlığı hizmetine erişmesini engellemek, şehir merkezinde bulunan hastanelerin kapanmasıyla sağlığa ulaşım sorunu yaratmak, şirketlerin kazancının ise yine sağlığı hizmet alanlarının ve verenlerin cebinden çıkartılması demektir. Şehir hastaneleri, AKP'nin iktidarını sağlamlaştırmak için dokuz yıldır hayalini kurduğu devlet-şirket ortaklığında planlanan bir soygun projesidir. Unutmayalım ki halkın sağlığını sadece paraya endeksleyen bu anlayış, halkın ölümüne seyirci kalmaktan da asla çekinmeyecektir.

# Zam Yok Demesi Kolay Amma Ödeyebilene!



**Elektrik özelleşti, faturasını ödeyemeyenin işi daha da zorlaştı. Eğer son ödeme tarihi geçmiş faturanızı beş iş günü içerisinde de ödeyemezseniz elektriğiniz anında kesilecek.**

Elektrik dağıtım şirketleri, kesilmeler konusundaki şikayetler üzerine Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun "Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği"ni işaret ederek, dağıtım şirketlerinin bu mevzuatı uyguladığını söyledi. Söz konusu yönetmelik gereğince, "dağıtım şirketlerinin son ödeme tarihini izleyen beş iş günü içinde faturasını ödemeyen abonelerin elektriklerini kesme hakkı"na sahip olduğunu vurguladı.

## Hem Faiz, Hem Kesme-Bağlama Parası

Elektriği kesilen abone hem yüklü bir faizle karşı karşıya kalıyor, hem kesme-bağlama faturası ödemek zorunda kalıyor. EPDK kaynaklarından alınan bilgiye göre, 6183 sayılı kamu alacaklarının tahsilini öngören yasa kapsamında işlem yapılıyor. Bu yasa gereğince faturasını zamanında ödemeyen aboneden, aylık bazda yüzde 1.4 oranında faiz tahsil ediliyor.

Abone, elektrik kesme ve bağlantı için de ödeme yapmak zorunda kalıyor. EPDK'nın 1 Ocak 2013'ten bu yana geçerli tarifesine göre, kesme bağlantı bedeli konutta 17.7 TL, sanayi-de 89.9 TL düzeyinde.

## Üç Ay Elektriğe Zam Yok!

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, "Üç ay boyunca elektriğe zam yapılmayacak" dedi. Demesi kolay çünkü zammı devlet yapmaz, amma özel dağıtım şirketleri gelir elektriğini ansızın keser. Zaten bunun için de satmadı mı TEDAŞ'ı, işini sağlama almak değil mi ki devletin tek işi. Bir şekilde halkın cebine giren eller elektrikten kısar, doğalgazdan, sudan çıkarır hirsını. Zam yok demesi kolay, amma ödeyebilene!

# Yaşamın Kalite Kontrolü

**Saliha Gündüz**

sgunduz@meydangazetesi.org

**D**oktorların, çoğunlukla strese bağlı oluşan rahatsızlıklar karşısında hastalarına sıkça söylediği bir tavsiye vardır; "yaşam kalitenizi yükseltin". Hastalar doktorun bu tavsiyesini ne derece dinler, gerçekleştirir ve iyileşmenin sırrına kavuşur bilemeyiz. Ancak özellikle yaşadığımız toplum için düşünülürse, yaşam kalitesi denilen kavram oldukça sıkıntılı. Çünkü bazılarımız için yaşam, en başından itibaren "kalitesiz".

## Gözlem

Ortalama yaşam süresi, aile, toplumsal yapı, ekonomik durum, iklim ve coğrafya, iş güvenliği, hak ve özgürlükler, cinsel eşitlik vb. tüm bu etkenler, yaşam kalitemizi belirleyen faktörlerden bazıları. Bu etkenlere göre herkes için yaşamın kalite ölçüsü de farklı.

Bu etkenlerden biri olan ortalama yaşam süresine birkaç örnek verilebilir. Örneğin İsviçre'de aylık 3600 Frank işsizlik maaşıyla yaşamak, çikolata obezi olmak ve 96 yaşında "eceliyle" ölmek mümkündür. Türkiye'de ise aylık 800 TL asgari ücretle, haftada 6 günden günde 10 saat, ayda 1560 saat, yılda ise toplam 18.720 saatini çalışarak geçiren bir işçi, yani yaklaşık 2000 gününü aktif iş hayatına adayan insan, eceline kavuşmadan belli ki erken göçecektir hayat-tan.

Bir başka örnek ise şu olabilir; bazı "utanmaz" hükümetler engelli nüfusunun %13 olduğu bir yerde, engelli vatandaşına sözde hak ve özgürlükler çerçevesinde çözüm aradığını iddia ederken, bazı "utangaç" hükümetlerle el sıkışıp nükleer santral anlaşması imzalıyor. Hani mutlaka hatırlarsınız, unutmak çok zordur çünkü. Nükleer santral denilince, Çernobil felaketiyle kanserin pençesine düşmüş Karadenizlinin bitmek bilmeyen yasını tutmak gelir akla. Tutulan yas, 4 bin ölü, 66 bin ölümün de öngörüsü. Yani "utanmaz" hükümetin politikası dört kollu, üç bacaklı, iki kafalı bebekler doğmasın değil, bacağı olmayan otobüste bir koltuk veya bir basamak koymak, gözü görmeyene pürüzlü yollar çizmek. Hal böyleyken herkesçe görünür bu iyilik. Ancak görünmeyen politika sermayeyi büyütmüş, kapaklamış, geliştirmiş "utangaç" hükümetlerden sadece bir özür dilemektir o kadar.

## Saptama

Yaşam kalitesi derken, yaşadığımız coğrafyada hepimiz engelliyiz aslında. Engelliyiz de doktorlar engelleri daha çok zihnimizde oluşturduğumuzu ve engellerin sosyal olarak çözülmesi gerektiğinin vurgusunu yaparlar. Yani kişinin kendi fiziksel, psikolojik ve sosyal işlevlerinden ne ölçüde memnun olduklarının ve yaşamlarının bu yönleri ile ilgili

özelliklerin varlığının veya yokluğunun ne ölçüde olduğunu, onları rahatsız edip etmediğini saptarlar.

Örnek: Havuzu, güvenliği, asansörü ve çocuk parkı olan ortalama bir site-de yaşamak, yaşam kalitenizin yüksek olduğu anlamına gelir. Çünkü kendinizi siteniz içerisinde spor yaparak sağlıklı; sizi "sarmalayan", gözetleyen güvenlikle huzurlu; 43 tuşlu asansörünüzle efor harcamadan, yükselişte hissedersiniz. Tıpkı toplumun gözünde olduğu gibi. Üstelik 18. kattan bile duyabileceğiniz cıvı cıvı oynayan çocuk seslerini işittiğinizde, kendinizi daha da iyi hissedersiniz. Çünkü sizin gibi bir başkası da bu alanı sizinle paylaşıyor, sizin hissettiklerinizi hissediyordur. O zaman sorun nedir?

Tabi ki tüm bu fırsatları tırnaklarınızla kazıyarak yarattığınız bilinci ve kendinizce yaşamınızı kolaylaştıran tüm bu fırsatların size bolca boş vakit kazandırdığı algısı, en büyük oyalanışınız. Çünkü kazanmak uğruna bencil ve rekabetçi olduğunuz bu sistemin sosyalliğinde kaybetmiş her 3 kişiden biri de, aslında sizsiniz. Bu yüzden şiddetli baş ağrısı çekiyorsunuz. Hemen ardından stres başlıyor, kaçınılmaz sonuç depresyona giriyor ve "yetiş doktor" naralarını atıyorsunuz.

## Tanı

Doktor size anormal olmadığınızı, normal olduğunuzu, hatta çoğu kişinin benzer rahatsızlıklardan şikayetçi olduğunu söylediğinde "ohhh" diyerek çektiğiniz o huzur yok mu! Öyle değil mi ki, hastanın doktora başvurduğunda anlattığı ilk şikayet belirtisi huzursuzluktu. Doktor da ilk olarak bizi huzursuz eden şeylerin yaşamdaki beklentilerimizle ilgili olduğunu söyler. Beklentilerimiz karşılanmadığında duyduğumuz huzursuzluk üç kuruşa çalışan işçinin de, yaşamına engeller çekilenin de, yükseklerden bakanların da ortak sorunu değil midir? Ortak sorun, ayrı sıkıntıların farklı yansımaları olarak görülebilir, öyle de. Nitekim illa ki huzur, beklenen en önemli şey değil midir?

Doktorların "yaşam kalitenizi yükseltin" tavsiyesi sanırım bizim yaşadığımız toplum nezdinde pek mümkün gözüküyor. Sorun sadece bu coğrafyaya ait değil, besbelli. "Yaşamdan ne beklediğimizden ziyade, anladığımız nedir peki doktor?" Demeden, sormadan da edemiyor insan. Belki başka bir yazıda...

Dünya Sağlık Örgütü'nün yaşam kalitesi kriterleri, kişinin beklentileri, hedefleri, alışkanlıkları ve sağlığına endeksli olarak belirlenirken; kaliteden ödün vermeyenlere varsın bizim gibilerin bir huzur borcu olsun.

# Çok Konuşuyoruz...

Çok konuşuyoruz... Nefes almadan konuşuyoruz, sözün ağırlığını hiç hesap etmeden... Bir sözümüz ikincisini tartmadan konuşuyoruz. Bir sürekliliğin uzağında, hassasiyetlerimizin tuzağında konuşuyoruz... Biz kırk küp, kırkımızın da kulpu kırk küp bir kuyuya düşmüş konuşuyoruz. Derdimiz kuyudan bir taş çıkarmak...

Diyelim ki Hrant'tan konuşuyoruz... Diyelim ki Sivas'tan konuşuyoruz... Diyelim ki darbelerden... Diyelim ki işkencehanelerden... Diyelim ki evet içerde - dışarıda tecavüze uğrayan çocuklardan konuşuyoruz... Dilimizden hukuku eksik etmeden konuşuyoruz... Gecikmiş adaleti, kırılan özgürlükleri, yargının bağımsızlığını, medyanın dokunulmazlığını konuşuyoruz... Dilimiz yaralarımıza gidiyor gidiyor da her meseleyi ısrarla bağlamından kopararak konuşuyoruz...

Bu bereketsiz atmosferde gündemimiz mahkeme tutanaklarıyla sabitlenmiş bir kere. İşte geçmiş günler... İşte Sivas'ta zaman aşımının son günü, Hrant davası, Uludere filan... Ve biz ufkumuzu kesen o görünmez ve mutlak hududu bir an olsun ihlal etmeme kaygısıyla mızıldanıyor ha mızıldanıyoruz... Çünkü yeri geldiğinde türkü söylemenin, yeri geldiğinde çantanda iki limon bulundurmanın, yeri geldiğinde üç kişi yan yana yürümenin yasak sayılabildiği bu halklar hapisanesinde, en büyük hürriyetimiz ahvalimize yazıkla nabilmemizdir. Zihnimize döndürüle döndürüle, dağlara dağlara, kanırta kanırta işlenen o meşum meşruyet sınırlarını hiç sorgulamadan devleti adaletin kalesi ve bekçisi saymaktan işte bu yüzden vazgeçemiyoruz. Sivas'ın, Gazi'nin, Maraş'ın, ensesinden kurşunlanmış Hrant'ımızın, Uludere'nin, Pozanti'da tecavüze uğrayan çocuklarımızın ve dahi saymakla bitmeyecek tüm yaralarımızın hesabını görmesi için devlete vahlanıyoruz ha vahlanıyoruz... Her birinin arkasında bizzat kendisi yokmuş gibi devletin adaletine sığınıyoruz ha sığınıyoruz... Yeri gelip hızımızı alamıyoruz da "yargı 12 Eylül'ün hesabını görürsün" bile diyebiliyoruz. Varın gerisini siz hesap edin...

Ve biz nefes almadan konuşup durduğumuz için, her meseleyi kendi sürekliliğinden kopararak devletin çizdiği nihai sınırların bir adım ötesine geçmeyi başaramadığımız için, kendi sözümüz, yeri gelince kendi çocuklarımızın kuyusunu kazmaktan da geri durmuyor. Tutukluluk süresini on yıllarla "sınırlayan" yasa yürürlüğe girdiğinde "Hizbullah'çılar serbest bırakılıyor" diye fevran ederken, sözün nerelere gideceğini aklımızın ucundan bile geçirmiyoruz elbette... Böylece yüzlerce kişinin yüzüne bir daha açılmamacasına kapatılan demir kapılar meşruyetini bizzat bizim hassasiyetlerimizden edinmiş oluyor. Yargıtay aşamasını tutukluluk sü-

Erdoğan Yücel

resinden saymayan uygulamalar, senin sayende kural halini almadı mı ey hassas kardeşim... Sonra, Sivas davası gündeme geliverdiğinde zaman aşımını diline dolmanın hikmeti ne ola ki? Getirisi ne ola? Tam otuz yıl önce fiili varlığı son bulmuş olan devrimci bir örgütün ana davasında zaman aşımı 30 yılda dolabilmişken... Kafasının üstünde taşıdıkları ceza tehdidiyle berhava edilen 30 yılın ardından ilk kez rahat bir nefes alabilen bu (çoğu eski) devrimciler kadar şanslı olamayacak nice kuşaklar yaratmak mıdır hevesiniz? Hadi varın Pozanti'ya uzanın... Çocuğun zindanda ne işi var diyeceğine, çocuklar için daha güvenli ve (nasıl oluyorsa artık) insani hapisaneler isteyen vatandaş, taciz mağduru çocukların hücrelere kapatılmış olmasından mutluluk duymakta mıdır şimdi?

Ah o demokrasi aşkı... "İnce" siyasetler... Derin hassasiyetler... Demokratik çözümler, barış süreçleri, katılımcı anayasalar filan...

Evet yaralarımız pek taze... Her biri birbirinden derin bu yaraların ve sağalmak bilmemelerinin en büyük nedeni susturuluyor oluşumuz değildir canım kardeşim... Nefes almadan konuşmaktaki ısrarımızdır... Adalet dilenmekten bir türlü vazgeçemediğimiz devleti karşımızda bulmaktan duyduğumuz ölesiye korkudur, bizleri kendi çocuklarımızın cellâdına, zindancısına, mütecevizine çeviren şey... Onun çizdiği hukuk algısının, adalet anlayışının, meşruyet sınırlarının dışına çıkmaktan duyduğumuz ölesiye korkudur... Yoksa senin adalet duygun ayakta olduktan sonra... Sen kendi hayatın hakkında söz ve karar sahibi olduktan sonra... Sen bu temsiliyet oyunundaki figüran rolüne sığınmaktan nihayet vazgeçtikten sonra... O katliamcılar, o tecavüzcüler, o işkenceciler içerde olsa ne yazar, dışarıda gezse ne yazar...

Haziran gelmiş, sonra Temmuz, Ağustos, Eylül... Çıkarılan gözler, çalınan hayatlar, hapisaneler kardeşlerle dolu ve biz konuşuyoruz ha konuşuyoruz... Yargı "görev"ini ifa etsin diye... Çıkarılan gözlerin, çalınan hayatların hesabı sorulsun diye... Eli palalı bi haydutun yakasına yapışsın diye... O devletlülerin, o yargıçların, hesap sormasını dilediklerimiz, işçilerinin falan hiç dahli yokmuş gibi... Hırsızın hiç suçu yokmuş gibi...

Konuşuyoruz ha konuşuyoruz. Dilimiz hep yaralarımıza giderek, bir sürekliliğin uzağında, hassasiyetlerimizin tuzağında... Mağduriyet hissimizi içimize sindire sindire... Konuşuyoruz ha konuşuyoruz...

Devlet bir gün bizim için de adalet dağıtır mı?

Çok ağlarsak dağıtır belki...

## FENİŞ Direnişi Sürüyor



Çelik-İş Sendikası'nın 30 yıldan bu yana örgütlü olduğu FENİŞ Alüminyum A.Ş'de direniş sürüyor.

FENİŞ'te çalışan işçilerin maaşları 12 yıldır geç ödeniyordu ve son 3 aylık maaşları ise ödenmemişti. Şirket yönetimi 9 Eylül'de üretime ara verdiğini ilan etmiş ve 11 Eylül'de 420 işçinin, 20 Eylül'de de 100 işçinin iş akitlerini feshetmişti. Ancak ücret, kıdem ve ihbar tazminatları ödenmeyen işçiler, 10 Eylül günü fabrikayı işgal etmişlerdi.

E-5 Karayolu'nu kapatan; Gebze'de, Taksim'de ve Kadıköy'de eylemler yapan; Gebze'den ve Çayırova'dan fabrikaya giden yolu FENİŞ işçilerinin direnişi 10 Eylül'den bu yana sürüyor. İşçiler, patronek haklarını alana kadar direneceklerini vurguluyor.

## Manisa Soma'da İş Cinayeti



Manisa'nın Soma ilçesindeki özel bir kömür madeninde meydana gelen iş "kaza"sında bir kişi öldü.

Özel bir kömür işletmesinde çalışan Ali Çetinkaya, bantlardan dökülen kömürleri toplayıp tekrar bandın üzerine atarken elindeki kürek, bantların dönmesini sağlayan tambura takıldı. Tamburun dişlileri arasına sıkışan küreğin sapı, döndüğü sırada Çetinkaya'nın başına çarptı. Ağır yaralanan 29 yaşındaki Çetinkaya, diğer işçiler tarafından madenden çıkarıldı, Soma Devlet Hastanesi'ne götürülürken yolda hayatını kaybetti.

Yaşanan iş cinayetinin ardından, olayla ilgili soruşturma başlatıldığı bildirildi.



# Punto Deri İşçileri Direnişte



Zeytinburnu'ndaki Punto Deri fabrikasında işten atılan Deri-İş üyesi Ramadan Aygün ve Hülya Alptekin, 50 günü aşkındır fabrika önünde kurdukları çadırda direnişi sürdürüyor.

Zeytinburnu deri havzasında bulunan Punto Deri'de, sendikali oldukları için çeşitli sebepler gösterilerek işten atılan Ramadan Aygün ve Hülya Alptekin, fabrika önünde çadır kurarak direnişe başlamıştı. 12 Ağustos'tan bu yana fabrika önünde direnen işçiler, geçtiğimiz Eylül ayı sonlarında eylemlerini Pun-

to Deri'nin Nişantaşı'ndaki satış mağazası önüne taşımış, burada Punto Deri'nin sendika düşmanlığını teşhir etmiş ve buradan Ermenegildo Zegna mağazası önüne de yürüyerek, ISMACO işçilerine yönelik gerçekleştirilen sendikal kıyımı da protesto etmişti. 23 Eylül günü ise Devrimci Sağlık- İş üyesi sosyal hizmet işçilerinin Aile ve Sosyal Politikalar İstanbul İl Müdürlüğü önündeki eylemine de katılan Punto Deri direnişçileri, sınıf dayanışması vurgusu yaparken işlerine geri dönene kadar tüm direnen işçilerle beraber mücadeleyi sürdüreceklerini belirtiyor.

## AVM'de Grev Var



DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikası ile Leroy Merlin Yapı Market patronu arasında 6 aydan fazla bir süredir devam eden toplu sözleşme görüşmelerinin sonuç vermemesi üzerine, Leroy Merlin çalışanları 3 Ekim tarihi itibarıyla greve çıktı.

Grevin nedenlerinden biri, Leroy Merlin işçilerinin üç yıllık toplu sözleşme talep etmesine karşılık, patronun bir yıllık toplu sözleşmede ısrar etmesi. Bunun dışında, çalışma koşullarında herhangi bir iyileştirme yapılmaması, ücret ve sosyal haklarda anlaşılabilmesi da, Leroy Merlin işçilerinin greve çıkmasında etkili oldu. Leroy Merlin işçilerinin, yol ve yemek dışında hiçbir sosyal hakkı bulunmuyor.

Sosyal İş Sendikası'nın ücret ve tüm sosyal haklar dahil olmak üzere patrona sun-

duğu yüzde 15'lik teklife karşılık patronun yüzde 4,5'ta ısrar etmesi üzerine sözleşme çıkmaza girdi ve işçiler mağaza önünde bir açıklama yaparak greve çıktıklarını ilan etti. Leroy Merlin grevi ile bu topraklarda ilk kez yapı marketler ve AVM'ler bir greve sahne oldu.

Leroy Merlin işçileri bir açıklama yaparak, grev pankartını mağazanın camına astı ve sloganlarla mağaza önünde direnişe başladı. İşçilerin açıklamasına Eğitim-Sen, Petrol-İş, Birleşik Metal İş, TEKSİF ve TÜMTİS sendikalarının şube başkanları da katılarak, destek verdi. Fransız metal işçileri sendikası CGT ve UNI Global Union sendikaları da Leroy Merlin işçilerine destek mesajları gönderdi. Direniş Bursa ve Ankara'da sürüyor.

## Futbolun Yeşil Sahaları İşçilerin Kaniyla Boyanıyor

Serhat Yaşar

syasar@meydangazetesi.org

Dünyanın en büyük futbol organizasyonu olan Dünya Kupası, 2022 yılında Katar'da düzenlenecek. 2010 yılında ev sahipliğini kazanan Katar'da, bu "Büyük Şölen" için hazırlıklar son sürat devam ediyor. Bu hazırlıklar içinde yeni stadlar, oteller, AVM'ler ve metrolar bulunuyor ve bunun için tam 62 milyar dolarlık bir bütçe ayrılmış durumda. Katar hükümeti, bu organizasyon için hazırlıklara başlamış durumda. Katar'da 45 dereceye ulaşan yaz sıcaklığına karşı yapılan klimalı stadyumlar, bu hazırlıkların en dikkat çekicilerinden.

Buraya kadar okunduğunda her şey güllük gülistanlık. Ancak maskenin ardını biraz aralamaya başladığımız zaman, gerçeklerle yüzleşmeye başlıyoruz: Birçok insanın taparcasına takip ettiği bu şölenin arkasında, yüzlerce işçinin kanı ve emeğinin sömürülmesi var. Sahip olduğu petrol ve doğalgaz rezervleri sayesinde kişi başına düşen milli gelirden dünya çapında ilk sırada olan bu ülkede, işçiler için durum neredeyse tam tersi.

Bütün tüketim maddelerini dışarıdan ithal eden Katar, işçileri de "ithal" etmekte. Genellikle Filipinler, Nepal, Hindistan vb. ülkelere gelen göçmen işçiler, daha iyi bir yaşam için yuvalarından ayrılarak dünyanın en zengin ülkesine göç ediyor. Sömürüyse bu ülkede resmi dil haline gelmiş durumda. Ölümle burun buruna olan bir milyonu aşkın göçmen işçi, insanlık dışı çalışma koşullarında adeta modern köleliği yaşıyor. Her hafta yaklaşık on iki işçi katlediliyor. 50 derece sıcak altında çalıştırılan, maaşları aylarca ödenmeyen, pasaportlarına zorla el konulan, kalabalık koşullarda yaşamak zorunda bırakılan işçiler, üstüne aç kalıyorlar ve ücretsiz işime suyundan bile mahrum bırakılıyorlar.

Katar'daki Hindistan Büyükelçiliği'nin açıklamasına göre, bu yılın ilk beş ayında, Hintli 82 işçi yaşamını yitirdi. 1460 işçi ise kötü çalışma koşulları ve başka problemler nedeniyle Büyükelçiliğe başvurdu. Göçmen işçilerin çalışma koşullarının düzeltilmesi için FIFA ve Katar hükümetini göreve çağıran Uluslararası İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ITUC), bir milyonu aşkın göçmen işçinin mevcut koşullarda çalıştırılması halinde, 2022 Dünya Kupası'nın başlamasına kadar 4000 işçinin daha yaşamını yitireceği uyarısında bulundu.

Katar hükümetinin veya FIFA'nın bu konuda ne gibi önlemler alacağı aşikar. Ancak şu da kesin; 2022 Dünya Kupası yeşil sahalarda değil, işçilerin kaniyla boyanmış sahalarda oynanacak!

# Gülsuyu'nda Polis, Çete Saldırısı Sürüyor

*Doğdum işte babacığım / Sarp, yamaçları yollarında kara kışın, / Doğdum işte onurumuzun kondusunda. / Büyüdüm işte babacığım, / Sen yüzümü göremesende, / Ben sesini duyamasamda, Kavganın yollarında sırt sırta yürüyemesekte, / Büyüdüm işte babacığım... / Diyordun ya hani: "Doğdun işte Hasan Ferit / Sen bir emekçi çocuğusun, / Haklı davanda diren sende. / Kararlı ve keskin ol, / Onurlu mücadelenle, / Sonuna kadar diren..." / Doğdum büyüdüm ben, / Kavgayı sokaklarda gördüm ben, / Direndim yeri geldi düştüm ben, / Onurlu mücadelemizde / Bende senin yanındayım babacığım...*

Hasan Ferit Gedik



Furkan Çelik

fcelik@meydangazetesi.org

## Gülsuyu Mahallesi'nde Çetelerin Saldırısı Sürüyor

İstanbul'un Maltepe ilçesine bağlı Gülsuyu Mahallesi'nde, çetecilerin mahalle halkına ve devrimcilere yönelik saldırısı sürüyor. Kentsel dönüşümün, yani rantsal dönüşümün, önemli mahallelerinden olan Gülsuyu'nda, polis-çete işbirliğiyle, çetelerin saldırısı daha da arttı.

Uyuşturucu ve fuhuş gibi işlerle kazanılan kolay paranın cazibesini kullanarak, mahallenin gençlerini çeteye çekmek isteyen çetecilerle devrimciler arasındaki

gerilim, senelerdir sürmekteydi. Şimdilerde bu gerilimin artmasının en önemli etkeni ise, çetelerin, Gülsuyu'nda kentsel dönüşüm projelerinin yarattığı ranttan nasiplenmek istemesi. Polis ve çetelerin işbirliği ile kentsel dönüşüme direnecek olan Gülsuyu halkının örgütlülüğü, şimdiden kırılmak isteniyor. Yarın Gülsuyu ihalesini hangi büyük inşaat şirketine çıktığını göreceğiz, dev site kentleri yapmaya talip olan bu şirket belli olunca, çetelerin de hangi patrona çalıştıkları belli olacak.

## Aylardır Süren Saldırıların Hedefinde Mahalleliler Var

Önceki haftalarda çetelere karşı kampanya düzenleyen mahallelilere saldırılmış, saldırı ardından Ezilenlerin Sosyalist Partisi'nin yaptığı yürüyüşe de çeteler saldırmıştı. Çeteler, 28 Eylül gecesi ise Halk Cephesi tarafından uyuşturucuya ve yozlaşmaya karşı yapılan yürüyüşe de saldırdı. Gülsuyu Son Durak'tan Fatma Hanım Parkı'na yapılan yürüyüş sırasında çeteler, yürüyüşçülerin üzerine ateş açtı. Çetelerin saldırısına taşlarla karşılık veren topluluk, yürüyüşünü sür-

dürdü. Çetelerin süren yürüyüşe yaptığı diğer saldırı sonucunda Halk Cephesi Hasan Ferit Gedik ve Gökhan Aktaş ağır yaralandı; Semiha Ateş, Yalçın İleri, Abdullah Kıyat isimli üç Halk Cephesi ise yaralandı.

## Mahalleliler Saldırlara Rağmen Sokaklarda

Mahalleliler silahlı saldırı sonucunda yaralananları hastaneye götürürken, mahalle güvenliği için de mahalle giriş çıkışlarını barikatlarla kapattılar. Barikatlarda ve sokaklarda, sabaha kadar nöbet tuttular.



### Hastanenin Yoğun Bakım Ünitesine Kıyafet Değiştirerek Giren Polisler, Delileri Çalarken Yakalandı

Kafasına üç, boynuna bir kurşun isabet eden 21 yaşındaki Hasan Ferit Gedik, arkadaşları tarafından Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. Gökhan Aktaş'ın ise kafasına bir kurşun isabet etti. Durumu ağır olan devrimciler için beklemeye başlayan arkadaşları, biri "tek-nisyen" kıyafetli üç kişiyi, yoğun bakım ünitesinde bulunan Hasan Ferit'in odasına girmek isterken gördü. Şahistan şüphelenen Halk Cepheliler kimlik sorunca, şahsın sivil polis olduğu ortaya çıktı. Bunun üzerine Halk Cepheliler ellerinde poşetler bulunan polislerden, poşetleri vermelerini istedi. Polisler poşetleri vermeyi reddederek kendilerini bir odaya kilitlediler. Hastane doktorlarının da durumu fark etmesiyle birlikte, çok sayıda çevik kuvvet polisi yoğun bakım ünitesine girdi ve devrimcileri tartaklayarak dışarıya çıkardı. Polis bu sırada Barış Önal'ı da gözaltına aldı. Savcılık tarafından ifadesi alınan Barış, tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildi. Sonrasında hastanede bulunan polislerin ellerindeki poşetler ve tüm MOBESE kayıtları ise kaybedildi.

### Polisten Çetelere Göstermelik Operasyon

1 Ekim sabahı polis, şafak operasyonu ile mahalleye bir baskın düzenledi. Baskında 22 kişi gözaltına alındı. Operasyona tanık olan mahalleliler, gözaltına alınanların hiçbirinin çetenin bilinen üyesi olmadığını, operasyonların oluşacak tepkileri azaltma operasyonu olduğunu söylediler. Silahlı saldırıyı gerçekleştirenlerin bilinmesine rağmen, devrimcilerin tutuklandığını belirtti. Çetelerin silahları ise, Tuzla sahilinde bulundu. Bulunan silahların, saldırıda kullanıldığı şüpheli!

### Ferit Gedik Yaşamını Yitirdi

Hasan Ferit, çetelerin silahlı saldırısı sonucu yaşamını yitirdi. Hasan Ferit'in sırtında iki, boynunda iki ve yüzüyle alında birer olmak üzere, toplam altı ayrı

kurşunla vurulduğu tespit edildi. Ayrıca boynunda çok sayıda yara ve kafatasında çok sayıda kemik kırığı saptandı. Bu, çetecilerin ağır silahlarla ve hedef gözeterek ateş açtığını gösteriyor.

Özellikle Temmuz ayı ortalarından bu yana silahlı çeteler saldırılarını daha da arttırdı. Şu ana kadar çok sayıda devrimci ateşli silahlarla yaralandı. Hükümet ise halen sessizliğini koruyor. Aylardır süren eylemlere rağmen saldırılar kınanmadığı gibi, önlemek amacıyla da hiçbir tedbir alınmadı. Çünkü her şey gösteriyor ki, tüm bu saldırıların tek sorumlusu devlet, onun katil polisi ve faşist tetikçileridir.

Ferit Gedik'in Cenazesi Armutlu Mahallesi'nin, Ailesinin ve Yoldaşlarının Israrlı Duruşuyla Armutlu'dan Çıkarıldı. Önce Gülsuyu'na sonraysa Gazi Mahallesi'ne Götürüldü.

Ferit'in Armutlu Cemevi'nde bulunan cenazesi ailesinin ve arkadaşlarının isteği üzerine, Ferit'in Gülsuyu'nda vuruldu yere götürülüp orada anma yapıldıktan sonra da gömülmek üzere Gazi Mezarlığı'na götürülmek istendi. Armutlu Cemevi'nden kaldırılan cenaze, Armutlu çıkışında polis tarafından durduruldu ve cenazenin Gülsuyu'na gitmesi engellendi. Polis, cenazenin doğrudan Gazi Mahallesi'ne götürülerek, sessiz sedasız gömülmesini istiyordu. Ablukayı kabul etmeyen Armutlu halkı mahalle çıkışında oturma eylemi başlattı ve eylemi iki gün boyunca sürdürdü. Gülsuyu, Armutlu ve Gazi mahallelerinde yapılan yürüyüşlerin artması ve birçok insanın destek olmak için Armutlu'ya gelmesiyle, Valilik ablukayı kaldırmak zorunda kaldı. Polis ablukasının kaldırılmasının ardından Hasan Ferit Gedik'in cenazesi Gülsuyu Mahallesi'ne getirildi. Gülsuyu Heykel Meydanı'nın isminin Hasan Ferit Gedik Meydanı olarak değiştirilmesinin ardından, Ferit'in çeteciler tarafından vurulduğu yere yüründü. Saygı duruşu ve okunan marşların ardından Ferit'in cenazesi, Gazi Mezarlığı'na götürülerek defnedildi.

## Aleviyse Biz Asarız Cemeviyse Biz Yaparız

Bir zamanlar Pir Sultan'ın yanında olan ama hırsları yüzünden ayrılıp bey olan Hızır Paşa, gücünü tüm halka olduğu gibi Pir Sultan'a da göstermek ister. Ama Pir Sultan hep karşı gelir Hızır Paşa'ya. Artık ölüm fermanı çıkarılmıştır hakkında, bir tek koşul vardır kurtulabilmesi için: Hızır Paşa'nın huzuruna çıkıp içinde "Şah" geçmeyen üç deyiş söylemesi.

Denildiği gibi çıkar huzura. Ama ne bir af dileme, ne bir pişmanlık yoktur Pir Sultan'da. Üç deyiş söyler, söyler ama üçünde de "Şah"ını söylemeden etmez.

İslamiyet'te mezheplerden biri gibi algılsa da Alevilik, haksızlığa uğrayanın, ezilenin sığındığı ve güç aldığı bir değerler bütününe dönüşmüştür. İyiyi, güzeli, doğruyu arayan felsefesi, eline beline diline sahip ol düsturu, her defasında yağmacı ve baskıcı Osmanlı padişahları tarafından kendi iktidarlarına bir tehdit olarak algılanmış ve bastırılmaya çalışılmıştır.

Kendi inanışlarını, kendi kültürlerini canları pahasına savunan Alevilere yönelik zulümler yalnızca "çağdışı" Osmanlı döneminde değil, "çağdaş uygarlık" söylemini bir an olsun dilinden düşürmeyen Cumhuriyet döneminde de, Koçgiri'de, Dersim'de yaşanmıştır.

Seyit Rıza'nın asılmadan önce söylediği, "Ben sizin yalanlarınızla, hilelerinizle baş edemedim, bu bana dert olsun. Ama ben de sizin önünüzde diz çökmedim, bu da size dert olsun" sözü, bu durumun gayet açıkça gözler önüne serer.

Birçok Alevi evinde, Hazreti Ali ile Mustafa Kemal'in resimlerinin yan yana asılıyor olmasının nedeni, Alevilerin önemli bir kısmının bu katliamın Mustafa Kemal'in bilgisi dışında yapıldığına inanmalarındır. Peki, 1978 yılında Maraş'ta, 1980 yılında Çorum'da Alevilerin yaşadığı mahallelere saldırılar, 2 Temmuz 1993 yılında ellerinde benzin bidonlarıyla Madimak Oteli'ne doğru yürüyenler, 1995 yılında Gazi Mahallesi'nde kahvehane tayanlar...

Bu olayların gerçek sorumlularının açığa çıkmamış olması, bir şekilde yakalananların yine "bir şekilde" serbest kalması, mahkemelerin zaman aşımından düşürülmesi, bunu devletin bizzat planlayıp uyguladığını gösteriyor.

Alevileri, tüm bu katliamlar sonucu ortadan kaldırmayı bece-remeyen devlet, bu kez de hile yolunu seçmiş, bizzat Süleyman Demirel bunu itiraf etmiştir: "2 Temmuz 1993'ten sonra yükselen Alevi muhalefetini bastırmak için Cem Vakfı'nı biz kurduk."

İşte bugünlerde Cami-Cemevi projesinin Fethullah Gülen ile birlikte planlayıcısı ve savunucusu, bu vakfın başkanı İzzettin Doğan'dan başkası değildir.

Kendi vakfı dışındaki kurumlara "bunlar Alevi değil" diyen; kendisine ait Cem TV'de MHP kongresini canlı olarak yayınlayan; Ökkeş Şendiller, Namık Kemal Zeybek, Taha Akyol gibi faşistlerle yan yana gelmekten geri durmayan, işte bu İzzettin Doğan'dır.

Yakın bir zamana kadar, bırakın cemevlerini ibadethane saymayı, Alevileri kafirlikle suçlayan söylemdeki değişikliği iyi okumak gerek. Bunda elbette, cemevlerinin ibadethane olarak tanınması gibi bir talep de devletin işini kolaylaştırıyor. Devlet kendisinden bir şey isteyenle masaya oturup, gene bildiğini okuyor. Eee, İzzettin Doğan bir Pir Sultan değil ki inancı uğruna ölüme yürüsün. Anlaşıyor ki, devlet, kendinden olmayana ortadan kaldırma, etkisiz hale getirme konusunda bir zihniyet farklılığı değil bir yalnızca küçük bir yöntem farklılığı içinde.

Aleviler için çözüm, evlerine bir de cami-cemevi projesinin mimarı Fethullah Gülen'in resmini asmak değil, her türden simgeden, şablondan kurtulup Hacı Bektaş-ı Veli'nin şu sözüne kulak vermektir:

"Hararet nardadır sacda değil/Keramet baştadır tacda değil  
Her ne arar isen kendinde ara/Kudüs'te Mekke'de Hacda değil"

# Anarşizmin Tarihi, Anarşizmin Örgütlü Tarihidir

**"Şimdi düşüncelerden bahsetmenin vakti değil, şimdi eylem vakti. Bugün her şeyden önce, proleter güçlerin örgütlenmesi gerek. Ancak bu örgütlenmeyi, proletaryanın kendisinin gerçekleştirmesi gerekiyor."**

Mikhail Bakunin,

*Jura Federasyonu'ndaki Yoldaşlara Mektuplar, 1873*

1860'ların sonu, 70'lerin başı... Bakunin'in yazınsal anlamda en verimli olduğu dönem. Birinci Enternasyonal'deki tartışmalardan yola çıkıp yazdığı yazıların büyük bir çoğunluğu iyi bir öngörü, iyi bir analiz ve anarşizmi olgunlaştıracağı düşünsel bir süreçten çıkmıştır. Tam da böyle bir dönemde, Bakunin'in düşünceleri, teori vs. ye ilişkin kaygısını bu kadar açık dile getirmesinin altında yatan nedeni iyi anlamak, anarşist felsefenin, hareketin, ideolojinin iyi anlaşılmasında önem taşır.

Bakunin'in önem sırasında ilk yere örgütlenmenin verilmesinin nedenini kavramak, anarşizmin örgüt ve örgütlenmeyle ilişkisinin açık bir şekilde ortaya konmasında önem taşımaktadır. Bu kaygıyı iyi görmek gerek.

Farklı coğrafyalarda anarşizm denildiğinde, o coğrafyada yaşayan insanların akıllarından oluşan şeyler, hatta sözcüğün kullanılabilir olması, kendine "anarşistim" diyenlerin çıkması, her şeyden önce düşünsel bir çabanın ürünü olmaktan önce, anarşizmin bir hareket olma özelliği ile açıklanabilir. Anarşizm, elde teorik bir kılavuzla çıkmaz yola. Yaşamsal pratiklerden geliştirdiği deneyimlerini sonrasında kullanmayı bilse de, eylem; eyleydiği örgütler.

Hareket olabilme toplumsallığının yaka-

lanması, birbirinden bağımsız, kısmen ilgisiz kimselerin kendiliğinden, rastlantı eseri bir araya gelmesiyle ilintili değildir. Yeni bir toplumsallıkta oluşmuş bir hareket, birbirleriyle iktidarsız bir ilişki içerisinde olan bireylerin bir aradalıklarıyla oluşur.

Bu bir aradalığın ismi ne kadar çok öyle ifade edilmekten kaçınılırsa kaçınılınsın, bu örgütlü, örgütlülüktür. Bireyler, belli bir duygudaşlıkla yani yoldaşlıkla belli niyetleri gerçekleştirmek için beraberce eylemeye niyetlendikleri andan itibaren, örgütlü hareket ediyorlar demektir.

Örgütlü hareket, topluluk halinde yaşayan canlıların doğasında vardır. İhtiyaçların karşılanması, bireylerin yaşamlarını devam ettirebilmelerindeki bu dayanışma hali, sadece insana has bir durum değildir.

Topluluk halinde yaşayan bireyler, birbirleriyle ilişki kurmaktan imtina edemezlerse eğer, birbirleriyle kurdukları ilişki biçimini her halükarda tanımlamaları gerekecektir. Bu tanımın iktidarsız bir temelde yapılması, anarşizm için kaçınılmazdır; özgür bir insanın düşündüklerini eyleyebilmesi için kaçınılmazdır.

Öyleyse, örgüt ve örgütlülüğün durduğu yer, bireyin toplumsal ilişkiler içerisinde özgür olabilmesiyle yakından ilişkilidir.

Bu özgürleşme çabasına, anarşist hareketin vuku bulduğu tüm coğrafyalarda rastlanır. İktidar ilişkilerinden kurtulma mücadelesi veren bireyler, devlet gibi, din gibi, şirketler gibi varoluşsal olarak iktidarlı olan kurumlara karşı güçlü olabilmek adına bir araya gelmemişlerdir sadece. Aynı zamanda bu dayanışma hali, iktidarsız bir toplumun var olabildiğindeki koşuldur.

Bireyler arasındaki ilişkilerin iktidarsız bir şekilde örgütlenmesiyle anarşist bir toplumda olması gereken bu dayanışma hali, bireylerin birbirleriyle aynı anda varlıklarını gerçekleştirebilmelerinin gereğidir.

Anarşizm tarihi her şeyden önce, iktidara karşı verilen mücadelenin ve dayanışmayla bir arada yaşayabilmenin tarihidir. Farklı coğrafyalarda eşzamanlı bir şekilde yeşeren anarşizmin, o coğrafyalarda taşıdığı özgünlüğün kaynağı da budur. Farklı bireylerin oluşturdukları örgütlü çabalar, o yerelliğin özelliklerini de barındıracaktır.

Bugün anarşizmden bahsedenler fark edeceklerdir ki, anarşizmin farklı coğrafyalarda deneyimlenen tarihi, anarşizmi o coğrafyalarda örgütlemişlerin tarihidir. Bir düşüncenin, hareketin ayakta kalmasının tek koşulu, o düşünceyi yaşatacak, o hareketi devam ettirecek bir örgütlülüğün olmasıdır.

## Küba



Anarşizmin Avrupa dışında örgütlendiği yerler önemlidir. Çünkü anarşizm, farklı coğrafyalarda deneyimlenenlerle beraber olgunlaşabilmiştir. Bu coğrafyalardan biri Güney Amerika'dır.

Anarşizmin Küba ile tanışması, özellikle anarko-kolektivizmin ve anarko-sendikalizmin bu coğrafyada ezilen köylü ve işçileri etkilemesiyle oldu. Küba'nın İspanya Krallığı'nın bir kolonisi olmasının ve İspanya'dan göçen işçilerin burada diğer işçilerle beraber örgütlenmesinin, Küba'da anarşizmin ortaya çıkmasından etkisi vardır. 1865'te bu ortak çabayla yayınlanan *La Aurora*, bunun en önemli örneğidir.

Tütün fabrikasında çalışan işçilerin, özellikle Barselona'dan göç eden işçilerle örgütlenmeye başlaması, 1885'te *Circulo de Trabajadores*'i ortaya çıkardı. Bu işçilerin ilk eylemi, Chicago'lu anarşist işçiler için Havana'da yaptıkları destek mitingiydi. Çıkardıkları *El Productor* gazetesiyle, bu mitingi Küba çapında büyük bir kampanyaya dönüştürdüler. 1887'de *Alianza Obrera*'ya dönüşen bu işçi örgütü, Küba'da

ilk 1 Mayıs'ı kutladı.

Küba halkının karşılaştığı ekonomik sorun kapitalizmin dayattığı koşullarsa, siyasi anlamda da en büyük problem İspanya Krallığı'na karşı verilen özgürlük mücadelesiydi. İspanyol yoldaşları, Kübalıların bu özgürlük mücadelesine en çok destek verenlerdi. Var olan sorunlara karşı verilecek en büyük cevap, toplumun örgütlü hareketiydi. Küba halkının bu örgütlü hareketle tanışmasında anarşizmin rolü büyüktür. 1900'lerin başına gelindiğinde tütün işçileri, şeker işçileri, fırıncılar ve şoförler, örgütlü bir şekilde anarşist işçi sendikalarındaydı. Aynı tarihlerde kendisi için tehlikenin farkına varan devlet, İspanyol anarşistleri sınır dışı etmeye başladı. 1915'e kadar anarşistlerin baskın olduğu işçi hareketi, devletin yoğun baskısıyla bu baskınlığı yitirmeye başladı. Küba Komün-

nist Partisi kurulduğunda, sene 1925'ti. 1930'lara gelindiğinde sosyalistler Ulusal İşçi Konfederasyonu'nda daha etkinleşti. Ancak 1936'da kurulan "*Özgürlükçü Gençlik*" anarşizmin Küba'da tekrar güçlenmesini sağladı. Sonrasında *Solidaridad Internacional Antifascista*'yı (SIA) kuran gençlik, CNT-FAI'ye yardıma gitti.

1940'larda anarşizmin toplumda yine belirginleşmesiyle, baskı furyası devam eder. Kurulan *Küba Anarşist Grupları Federasyonu* örgütü ve sonraki adıyla *Küba Özgürlükçü Birliği* (ALC),



Castro kapatana dek mücadelesine devam edecektir. 1950'de Batista hükümetine karşı sosyalistlerle beraber gerilla gruplarında geliştirilen birliktelik, Castro hükümetinin 1960'larda ALC'yi kapatmasıyla sona erdi. Bu tarihten sonra anarşistlerin büyük bir çoğunluğu, ülke dışına sürgün edildi.

## Arjantin



Güney Amerika'da anarşizmin toplumsallaşabildiği bir başka yer de Arjantin. 1870'lerle beraber ilk anarşist örgütler oluşmaya başlamıştı. Hatta 1871'de Birinci Enternasyonel'de Buenos Aires'ten temsilciler göndermişti.

1876 yılında Bakunin'in düşüncelerinin etkisiyle *İşçilerin Propaganda Merkezi* isimli bir örgüt kuruldu. 1885'te Errico Malatesta, kısa bir süreliğine Arjantin'de yaşar. Malatesta'nın da etkisiyle, ilk anarşist işçi sendikası kuruldu. *El Perseguido* da aynı tarihlerde yayınlanan ilk anarşist gazeteydi.

Anarşistler bu dönemde yoğunluklu olarak işçi örgütlenmelerindeydi. 1891'de İspanya'dan ve İtalya'dan gelen göçmen işçiler arasında Pellicer Paraire ve Pietro Gori de vardı. Paraire'nin öncülüğünde *La Protesta Humana* gazetesi çıktı. Gazetenin savunduğu çizgi, ekonomi için militan işçi federasyonu, siyaset için de anarşist örgüttü.

1901'de kurulan ilk ulusal emek konfederasyonu "Arjantin İşçi Federasyonu"ydü (FOA). Örgütün temel prensiplerinin belirlenmesinde Paraire ve Gori'nin etkisi olsa da, örgüt sosyalistlerin de dahil olduğu ortak bir projeydi.

1902 tarihinde genel grev ilan eden ve Arjantin'in büyük bir kesiminde başarılı da olan FOA'ydı. Küba örneğinde olduğu gibi hemen "yabancılar yasası" çıktı. Hedeflenen etkili olan federasyon üyelerini ülkeden göndermekti. Ancak birçoğu Arjantin'e geri dönmek üzere Uruguay'a geçti.

1903'te La Protesta Humana isim değiştirdi, *La Protesta* oldu. FOA'daki anarşistlerin daha da güç kazanmasıyla, örgütün anarşist çizgisi daha belirgin hale geldi ve o da isim değiştirdi; FOA *Arjantin Bölgesi İşçi Federasyonu* oldu (FORA). Zaten bunu iz-

leyen süreçteki kongrede FORA, anarşist-komünizme bağlı olduğunu açıkladı.

1 Mayıs 1904'te, 70.000 işçinin Buenos Aires sokaklarında yürümesiyle anarşizmin etkisi yoğunlaştı. Ve dolayısıyla anarşistlere yönelik baskı da. 1920'li yıllarda gerçekleşen birçok isyanda FORA'nın etkisi büyüktü. 1935'te kurulan *Arjantin Anarşist-Komünist Federasyonu*, İspanya Devrimi'ne katıldı. 1940'ların ortalarında, Peron başkan olduğunda sadece iktidarı değil toplumun önemli bir kısmını da etkiledi. İşçi sendikalarının büyük bir bölümü Peronizmin etkisinde kalınca 1955'e kadar ( Arjantin Özgürlükçü Federasyonu-FLA kuruluncaya kadar) anarşist bir örgüt topluma etki edemedi. FLA ve FORA şu an hareket halindeki iki anarşist örgüt.

## Güney Afrika



Anarşizmin farklı coğrafyalarda köklü bir geçmişi olduğunun bilinmesi, hareketin köklerini ve etkilediği mücadele biçimlerini anlamak açısından çok önemli. Güney Afrika'da son dönemde oluşan anarşizan toplumsal hareketlenmelerinin kökenini burada aramak gerek.

1904'te Cape Town'da Sosyal Demokrasi Federasyonu'ndaki etkin anarşist kanattan önce, 1880'lerde Henry Glasse'nin çıkardığı gazeteler ve Kropotkin çevirileri, Güney Afrika'da anarşizmin kısmen bilinmesine yol açmıştı.

1915'te bu anarşist kanat *Uluslararası Sosyalist Birlik'i* (ISL) kursa da, süreç içerisinde etkisini yitirip 1921'de ISL, *Güney Afrika Komünist Partisi*'ne dönüşüyordu. Ancak, *Dünya Sanayi İşçileri*'nden (IWW) etkilenen bir kanat *Afrika Sanayi İşçileri*'ni (IWA) kurdu.

Güney Afrika'daki toplumsal hareketler, Afrika özgürlük mücadelesiyle çok ilişkili olduğundan; neredeyse tüm örgütlenmeler bu mücadelenin içinde yer almışlar-

dır. Anarşistler de bu örgütlerin içinde yer alarak 1980'lere kadar anti-apartheid mücadelesi vermişlerdir. 1990'larla beraber Durban ve Johannesburg'da *Anarşist Devrimci Hareket* (ARM) kuruldu. ARM'ı kuranların çoğunluğunu öğrenciler ve anti-apartheid mücadelesi veren militanlar oluşturuyordu.

1995'te ARM, *İşçi Dayanışma Federasyonu*'na (WSF) dönüştü ve platformizmi benimsedi. Siyah işçi hareketi ve öğrenci hareketini birleştiren WSF, anarşizmi Zimbabwe, Tanzanya, Zambiya'da da örgütlemeye başladı. 1999'da WSF kapandı ve *Bikisha Medya Kolektifi* ve *Zabalaza Kitap Kolektifi*'ne dönüştü. İki grubun çıkardığı ve 2000'lere damgasını vuran *Zabalaza* gazetesi, özelleştirmeye ve evlerden tahliyelere karşı toplumsal bir hareket örgütledi.

2003'te *Zabalaza Anarşist Komünist Federasyonu* ve 2007'de *Zabalaza Anarşist Komünist Cephesi* (ZACF) kuruldu. ZACF, sonraki süreçlerde yeni toplumsal hareketlere odaklandı, top-raksız halk hareketini destekledi. Bunun bir parçası olan *Abahlali baseMjondolo* hareketi ile dayanışma halindedir.

## ABD



ABD, anarşizmin birçok farklı ekolünün olduğu bir coğrafya. Bunda anarşizmin bu kadar çok toplumsallaşmasının rolü çok büyük. Öte yandan, halkın içinde bulunduğu olumsuz durumlardan kurtulmak için giriştikleri mücadelede de anarşizmin etkisi ve rolü büyük.

1800'lerin ortalarında ekonomisi ağırlıklı olarak köylü üretimine dayanan ABD'nin Proudhon'un fikirlerinden etkilenmesi bu yüzden kaçınılmazdı. Yüzyılın sonuna doğru gelindiğinde anarşist-komünizmin etkisi *Freedom* gibi aylık *Devrimci Anarşist-Komünist* gazetelerle iyice belirginleşir. Bunda toplumu da aynı ideallerle örgütlemeye faaliyetinin içerisinde olan Lucy Parsons ve Lizzy Holmes gibi isimlerin etkisi vardır. Bu örgütlenme faaliyetinin nereye gittiğini *The Alarm*'in etkisiyle büyüyen işçi sınıfı mücadelesinde, 8 saatlik iş günü eylemlerinde ve Haymarket'te katledilen anarşist işçilerde görmek mümkün.

ABD'de işçi mücadelesi tarihi,

örgütlü anarşizmin tarihiyle kol kola gider. Johann Most'ların, Emma Goldman'ların, Alexander Berkman'ların işçi hareketindeki önemli isimler olması bu biraradalıkla açıklanabilir. 8 saatlik iş günü eylemleriyle yükselen işçi hareketine ruhunu veren işçi grevlerini yaratanlar yoğunluklu olarak anarşistlerdi.

1 Mayıs 1886'da 340.000 işçiyi sokağa döken, genel greve iten aynı örgütlü anarşist çabaydı. Sacco ve Vanzetti gibi işçi mücadelesiyle özdeşleşmiş isimlerin anarşist olması bu yüzden rastlantı değildi. 1905'te *Dünya Sanayi İşçileri* (IWW) kurulduğunda bu kol kola giden mücadele bütünleşmiş oldu.

Örgütlü anarşizm, ABD'de sadece işçi hareketinin güçlenmesine değil, toplumsallaşmasına bağlı olarak toplumda rahatsızlık hissedilen Dünya Savaşı gibi konulara da söz üretebildi. Savaş karşıtlığını örgütleyebildi.

1960'larda Goodman, Bookchin, Dolgoff, Chomsky, Perlman gibi isimlerin ABD'den çıkması da, anarşizmin bu kadar farklı ekollerini yaratabilmesi de buradan bakıldığında şaşırtıcı değildir. ABD'de bu kadar toplumsallaşmış bir hareket, ebetteki kendi özgün deneyimlerini oluşturacaktır. Anarşizmin örgütlü gücüne buradan bakabilmek önemlidir. Keza hareketin toplumsallaşması, düşünsel zenginliğe yol açacaktır; anarşizmin toplumdaki bireylerin algısındaki yansımaları bu şekilde açığa çıkacaktır.

1980'lerle beraber hareketleşen anarşizm, 1990'larla beraber önemli bir örgütlenme oluşturacaktır. *Kuzeydoğu Anarşist Komünistlerin Federasyonu* (NEFAC), platformist eğilimiyle anarşizmi, bu coğrafyada örgütlemeye devam etmektedir.

## İspanya



Anarşizm tarihinde İberya'nın rolü büyüktür. Bu topraklar, anarşist düşüncenin gerçekle buluştuğu, gerçeğin anarşist düşüncüyü şekillendirdiği topraklardır. Yaratılan deneyimler, anarşizmin ne olduğunu, nasıl yaşandığını gösteren deneyimler olması açısından; neden anarşizmin örgütlü bir şekilde yaratılması gerekliliğinin anlaşılması için tekrar tekrar düşünülmesi gereken deneyimlerdir.

Buradan düşünüldüğünde ilk anarşist yayın *El Porvenir*'in, Ra-

mon de la Sagna tarafından bu rada çıkartılması çok da şaşırtıcı değildir. Anarşizm örgütlenmeye ve toplumsallaşmaya erken tarihlerde başlar. 1868'de Fanelli öncülüğünde Birinci Enternasyonal'deki İspanya delegelerinin savundukları anarşizm bunun en büyük örneğidir.

Zengin ve fakir arasındaki ayırım açıldıkça, din ve devlet baskısı insanlar üzerinde arttı



anarşizm de toplumsallaştı. İşçiler isyan etti, Luddist eylemler başladı, sendikalar ortaya çıktı. Anarşist düşünceler, konuşmalarla, tartışmalarla ve *La Solidaridad* gazetesiyle yayıldı.

20. yüzyılda sendikalizm fikri toplumda iyice yerleşiyor. Çünkü istenilen bir yaşamın somutlaşması için sendikanın önemli bir araç olduğu fark ediliyor. Patron-suz, devletsiz ve ruhban sınıfından uzak bir yaşamın gerçekleştirilmesinde önemli bir araç.

1900'lerde *İspanya Bölgesi İşçi Toplulukları Federasyonu* kuruldu. Ülke genelinde grev ilan edilmesi, kapitalizmin ne olduğunun anlaşılmasına olanak verdi. Federasyon sonrasında, *İspanya Bölgesi Anarşist Örgütü*'ne dönüştü. 1907'de *Solidaridad Obrera* çıktı ve *Solidaridad Obrera* gazetesi, aynı zamanda CNT'nin kurulmasını sağlayacak ekip oldu. 1910'da *CNT (Ulusal İşçi Konfederasyonu)* kuruldu. 1917'ye gelindiğinde CNT'nin üye sayısı bir milyonu aşmıştı, devlet anarşistler üzerindeki baskısını arttırdı. CNT ise her seferinde genel grevle karşılık verdi.



1927'ye gelindiğinde, halk toplumsal işleyişin kontrolündeki devlet etkisini olabildiğince azaltmış ve CNT ile üretim ve tüketim süreçlerindeki kontrolü eline aldı. Böyle bir ortamda beliren siyasal bir ihtiyaçtan dolayı *İberya Anarşist Federasyonu (FAI)* oluşturuldu. FAI, bu yaşamsal örgütlenmenin sürekliliği için bir teminatıdır. Siyasal farkındalıklar FAI aracılığıyla arttırılıp, henüz yok olmayan devlet ve diğer ikti-

dar mekanizmalarına karşı bir öz örgütlülük yaratılmıştır.

1930'ların ortalarında başlayan devrim sürecinde FAI üye sayısını, 5000'den 30000'e çıkarmıştır. Toplumsal devrimin ne demek olduğu, '36 ile başlayan süreçte anlaşılmıştır. Franco'nun ordularına karşı bir yanda cephe de olan halk, diğer yanda yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayacakları üretim-tüketim-dağıtım problemini CNT aracılığı ile çözmüştü. Bu süreç Juan Garcia Oliver'ların, Buenaventura Durruti'lerin ortaya çıktığı bir süreç olmuştur.

Yeni nesillerin, yeni değerlerle yetişmesi sorununa çözüm de bu toplumsal örgütlülüğün gelmiş, Francesc Ferrer'in geliştirdiği tarzda özgürlükçü eğitim modelleri denenmiştir.

Anarşizmin, yarattığı örgütlenme algısı sadece toplumda ekonomik anlamda ezilen kesimlerde değil, erkek egemenliğinden kaynaklı ezilmişliğe karşı kadınların örgütlenmesinde de yer bulmuştur. *Mujeres Libres*, yarattığı bu örgütlülükle 38000 üyeye ulaşmıştır. Tabii ki etkisi, anarşist bir dünyanın deneyimlendiği tüm İberya toprakları olmuştur.

1939'da Franco faşizminin hedef aldığı şey de bu yüzden bu toplumsal örgütlenme olmuş, bu örgütlenmeyi kırmaya çalışmıştır. Dünya üzerindeki diğer faşist devletlerin desteğiyle, Katalonya'ya kadar anarşistlerin geri çekilmesine neden olsa da, mücadeleye devam eden *Maqui*'ler Katalonya'nın özgürlük mücadelesine yardımcı olmakla kalmamışlar, anarşizmin bu coğrafyadan kopartılamayacağına kanıtı olmuşlardır.

## Ukrayna



Anarşizmin yaşandığı, toplumsallaştığı bir başka coğrafya da güneydoğu Ukrayna'dır. "*Özgür Topraklar*", anarşist komünist ilkelere yaşamın örgütlendiği bir coğrafyadır.

Bunda, 19 yüzyıldan itibaren başlayan anarşist örgütlenme çalışmalarının rolü çok büyük. Mykhailo Drahomanov'un Proudhon ve Bakunin etkisiyle yazdığı ve yaşama geçirmeye çalıştığı fikirler önemli yer tutuyor.

*Özgür Topraklar*'ın inşasında

Nestor Makhno ve *Devrimci İspanyan Ordusu'nun* rolü ne kadar önemliyse, bu topraklarda anarşizmin yaşamasında *Nabat*'in (*Anarşist Örgütlerin Konfederasyonu*) rolü o kadar büyüktür. *Nabat* sadece *Özgür Topraklar*'da üretim, tüketim ve federalizm ilkesinin işlenmesini sağlamaya çalışmıyor, aynı zamanda Güney Ukrayna'nın tüm şehirlerinde anarşizmi toplumsallaştırmaya çalışıyordu.

1920 ve 21'de önce Menşeviklere sonra Bolşeviklere karşı girişilen bir dizi savaş, *Özgür Topraklar*'ın korunmasına yardımcı olsa da; sonrasında Kızıl Ordu'nun buraya girmesi ve birçok anarşisti katletmesiyle son buldu.

## Çin

19. yüzyılda Rusya'daki örgütlü anarşizm, Çin'i de etkiledi. Ancak bu etkilenme Çin anarşizminin doğmasına yol açmadı. Özellikle Paris ve Tokyo'daki öğrencilerin, anarşist düşüncelerle uğraşmaya başlamasıyla anarşizm, Çin'de daha görünür bir hal aldı.

1906'da Li Shih-tsen gibi, Çin felsefesiyle anarşizmi ilişkilendiren düşünceler ortaya çıktı. Taoizm ve Budizm'le karşılıklı ve federalizm fikrini birleştiren Çin düşünürleri ortaya çıktı. Bu süreçte, anarşizmin sadece Çin'deki düşünceleri etkilediği değil; aynı zamanda Çin felsefesinin de anarşizmin üzerinde etkisi olduğu sık konuşulanlar arasındadır. Özellikle anarşizmin birey vurgusuyla, Çin felsefesindeki birey vurgusu arasındaki ilişkinin bu etkilenme sonucu ortaya çıktığı söylenir.

Anarşizm'in Çin'de toplumsal bir hareket haline gelmesinde ABD'deki anarşistlerin etkisi var. 1911'de anarşizmin Çin'de geldiği konum, ABD'ye çalışmaya giden Çinli işçilerin etkisiyle oluyor. O dönem, Meksikalı ve Çinli işçilerin oluşturdukları işçi birlikleri anarşisttir. Bunda anarşistlerin, o dönemde siyah, Latin ya da Asyalı tüm işçileri kapsayan söylemlerinin etkisi var. 1890'larda Emma Goldman'ın, San Francisco'da yaptığı konuşmaya binlerce Çinli işçi katılır.

1908'de Çinli işçiler, IWW'de örgütlenir. IWW, aynı zamanda beyazların üstünlüğüne karşı çıkan, farklı ırklardan işçilerin örgütlendiği tek işçi birliğidir. Burada IWW'de örgütlenen işçiler, Çine geri döndüğünde, anarşizmin gelişmesine katkıda bulunurlar. 1914'te birçok işçi ve köylü anarşizme örgütlenir.

1919'dan sonra başlayan süreçte, özellikle 4 Mayıs Hareketi ile başlayan süreçte, Bolşevik-

lerle yakınlaşan anarşistler, Çin Komünist Partisi'yle etkilerini kısmen yitirirler de; *Guangzhou* grubu örgütlenme ve propaganda ilkelerini benimser ve anarşizmi ayakta tutar. *Halkın Sesi* isimli gazete çıkarırlar.

Komünist Parti'nin iktidarı sırasında etkilerini büyük ölçüde yitirirler. Çünkü örgütlenmenin önünde büyük bir engel vardır.

## Anarşizmin Örgütlü Olduğu Coğrafyaları Düşünmek

Anarşizmin 19.yüzyıl itibarıyla, birçok farklı coğrafyada toplumsallaştığı bilinen bir gerçektir. Elbette anarşizmin örgütlenme alanı, farklı kıtalarda yer alan bu coğrafyalarla sınırlı değildir. Avustralya'dan Kanada'ya, Vietnam'dan Yunanistan'a kadar uzanmıştır anarşizmin örgütlenme alanı.

Anarşizmin örgütlenme tarihi, *Birinci Enternasyonal*leri, *Paris Komünleri*'ni, *Haymarketleri*, *Özgür Toprakları*, *'36 Devrimini*, *Kronşta*ları oluşturmamıştır sadece. Endonezya'da bir ulusal kurtuluş mücadelesinde çıkmıştır bu örgütlü tarih kimi zaman karşımıza, kimi zaman Meksika'da 1911'de *Magonların* özgürlük mücadelesinde. Kore'nin Japonya tarafından istilasına karşı giriştikleri bir çaba olmuştur anarşizm, kimi zaman Filistin'e saldırının bir parçası olmak istemeyen İsraililerin vicdani retlerinde belirginleşmiştir.

Yazıda geçen örgüt isimleri, örgütlerdeki insan sayıları, çıkan gazeteler ve dergiler bir şeyi ispatlama çabasıdır çok, anarşizmin etkisini ve bu etkinin örgütlü olma nedenselliğini açıklamaya yöneliktir. Toplumsal bir düşünce ve hareket olarak anarşizm, toplumsallaşma kaygısı ve çabasının dışında düşünülemez. Bu durum anarşizmin, örgütlenme karşıtı, toplumsallaşma karşıtı, sistemin bireyci anlayışının bir uzantısı olarak göstermek isteyen tüm düşüncelere karşı verilmiş bir yanittir.

Düşünceler toplumsallaştığı bir ortamda, hareket halindeyken özgünlük kazanır. Farklı anarşist ekollerin doğmasına yol açan da bu örgütlülük halidir. Anarşizmin iktidarsız bir ilişki bütünü olarak tanımlandığı düşüncelerin, tarihte deneyimlenebildiği coğrafyalar, yani toplumsal devrimlerin yaşandığı coğrafyalar, bu örgütlülük halinin ortaya çıktığı durumlardır. Örgüt ve örgütlenmenin farklı şeyler olduğunu söyleyecek olanlara verilecek en güzel cevap da, ezene karşı ezilenlerin oluşturduğu bu örgütlenmelerin birden çok anarşist örgütün varlığıyla oluştuğu gerçeğidir.

# Benlerden Biz Olmak

## Anarşistler her koşulda her zaman örgütlü olmuşlardır

Didem Erbak

derbak@meydangazetesi.org

"Ben"i önemseyerek "biz" olma çabasındaki anarşizmin örgüt ve örgütlülük gibi kavramlarla olan ilişkisini anlamak için, yaklaşık iki yüz yıllık anarşizm tarihini incelemeliyiz. Bu incelemede göreceğimiz ki anarşistler her koşulda örgütlü olmuşlardır. Anarşizm ezen ezilen ilişkisinde diğer -izm'ler ile en belirgin farklılığını, iktidar kavramına yaklaşımlarında belirginleştirmiştir.

### İktidarsız ilişkiler özgürlüğün garantisidir

Anarşistler "iktidarı" yıkılması gereken bir kavram olarak tanımlarken, yaratılacak iktidarsız ilişkilerin özgürlüğün garantisini savunurlar. Sosyalistlerse toplumu dönüştürebilmek için "iktidarı" kazanılması gereken bir araç olarak tanımlar ve iktidarı kazanmayı savunurlar. -Belirtmeliyim ki araç, her denemede amaca dönüşmüştür- Anarşistlerin iktidara yaklaşımı şu düşünsel farklılığı netleştirmiştir: Sosyalistler, "*Devrim yapmak istiyorsan toplumsal iktidarı kazanır ve toplum içi ilişkilerini belirlersin*" anlayışındayken; anarşistler, "*Devrim yapmak istiyorsan şimdi, şu anda, toplumsal ilişkilerini dönüştürmeye başlarsın, iktidarı kazanmakla uğraşmaktansa yaşamın yeniden yapılandırılması için uğraşsın. Böylece parça parça dönüştürdüğün yaşamların etkisiyle bütünü dönüştürürsün*" anlayışındadırlar.

Anarşistler için bireyler arası "şimdi" başlayan iktidarsız ilişkilerde, bireyin dönüşümü ve toplumun dönüşümü iç içedir. Fabrikada patronun altında ezilen bir işçinin evinde bir eş, baba ya da anne olarak ezene dönüşmesi toplumsal bir sorunsal olduğu kadar, bireyin dönüşümüyle alakalı bireysel bir sorunsaldır. Bir ezilenin toplumsal ilişkiler içerisinde zaman zaman ezen olabileceğini, ezen ezilen ilişkisinin sadece ekonomik bir çözümlemeyle anlaşılamayacağı açıktır.

İktidarlardan toplumdaki toplum ilişkilerinde bir işçinin, erkek kadının ilişkisi içerisinde bir "erkek" olarak ezenleşmesi, edinilmiş bir gündelik davranış eylemidir. İşçinin bu iktidarlardan davranışlarının farkındalığıyla mümkündür. Böylesi bir farkındalık yaşamış olan birey, kendisi gibi farkındalıkları olan diğer bireylerle bu iktidarlardan davranışlarını yok ederek, iktidarsız davranışların var edil-

mesini sağlayabilecektir.

### Bireyin ve toplumun dönüşümü

Farkındalıklarımız ve kendimiz gibi olan diğer bireylerle kuracağımız bu "devrimci etkileşim" içerisinde, güçlenecek bir toplumsal ilişki biçimini yaratabiliriz. Bu dönüşüm, hem işçinin bireysel dönüşümü hem de içinde bulunduğu toplumsal ilişkilerin dönüşümü olacaktır. Ekonomik açıdan her daim ezilen olan bir bireyle her daim bir ezen olacak bireyi eşitleyemeyiz. Bu eşitsizlikte, bazı ender deneyimlerde patronun da çeşitli farkındalıklar yaşayarak dönüştüğü deneyimlenmiş olsa da bunun genelleşebileceğine inanamayız. İktidarın baskısıyla dönmek zorunda kalan bireyden, farkındalıklar ve etkileşimler sonrasında kendi iradesiyle dönmüş bireyin toplumu dönüştürmesini savunmuştur hep anarşistler. Bu, toplumsal bir devrimin olmazsa olmazıdır. Yani anarşizm bireyin kendinde başlarken, toplumsal ilişkilerinde sürer ve hiç bitmez.

Farkındalıkların ve etkileşimin, bireyin ve toplumun dönüşümdeki pozisyonunu anlamalıyız. Toplumsal ilişki, bireyin diğer bireylerle kurduğu ilişki anlamında olsa da her daim bireyin iradesi dahilinde değildir. İktidarlardan ilişkilerle bezenmiş toplumlarda birey, içinde kaldığı bu iktidarlardan ilişki biçimine uyum sağlamak zorundadır. Toplum içi yaşanan adaletsizliklerin bireyde yaratacağı farkındalıklar ve çevresiyle kuracağı etkileşimler, böylesi bir sistemin yıkılabilmesi için yeterli değildir. Hem bireyin kendisinin dönüşümünde hem de diğer bireyleri dönüştürme çabası içerisinde örgütlenmesi kaçınılmazdır.

### İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür

İktidarsızlığımız -anarşistliğimiz- üzerimizdeki iktidarın baskısına karşı koymakla başlar. Bir başkası üzerinde baskı kurmamamızla başlar. Bireysel dönüşümümüzün sağlanmasını, ancak ve ancak bir başkasıyla kurduğumuz ilişkide yapabiliriz. -Burada bir "başka"nın kapsamını açmalıyım, birey toplum ilişkisini parça ve parça, parça ve bütün ilişkisi çapında tartışsak insanın diğer canlılar ve varlıklarla kurduğu ilişkide de bu şablonu

bulabiliriz. Bu açının paralelinde, tüm canlı ve varlıkların da birer "başka" olduğunu düşünebiliriz.- Yani birey, yapısı gereği diğer bireylerle ilişki kurar ve bu ilişki, biz anarşistlerin çözümlemesi gereken şeydir. Ve anarşizm de bu ilişkinin kendisiyle uğraşır. Birbirimizi dönüştürebileceğimiz kaçınılmaz fırsat, kendimiz gibi olanlarla kurduğumuz ilişkilere. -İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür- Kendimiz gibi olanlarla kuracağımız ilişkinin kaçınılmaz fırsatından faydalanmalıyız.

Günümüzdeki bir anarşist anlayış olan "örgüt, örgütlenme eleştirisi ve örgütsüzlük savunusu", olumsuz örgütlenme deneyimlerinin neden olduğu bir sonuçtur. Bu olumsuz deneyimlerin, iktidar kavramıyla ve iktidar davranışlarıyla bir sıkıntısı olmayan sosyalist deneyimler olması da dikkat çekicidir. Bu olumsuz örgütlenme deneyimlerinin olumsuzluk kaynağını, daha ayrıntılı incelemeliyiz. Başlangıçta bu olumsuzlukların sadece sosyalist örgütlerde yaşanıyor gibi tanımlanıyor olmasının da yanlış olduğunu söylemeliyim. Doğrusu, iktidarın kendisi ve iktidarlardan davranışlarla sıkıntısı olmayan tüm örgütlenmeler için bu olumsuzluklar kaçınılmazdır. İktidarı olağan kabullenmek, özünde sorunlu bir anlayıştır. Bu anlayış ilk insandan bu yana, insanın insanla, diğer tüm canlı ve varlıklarla kurduğu ilişkilerin iktidarlardan olduğu savını savunur. Yaşamın uyumunu görmezden gelirken, yaşamın içinde rekabet ve bencilliği bulmaya çabalar. Bu çaba, iktidarın davranışlarını normalleştirme çabasıdır. İktidar davranışı ise merkezi, otoriter, statülü ve hiyerarşik olmak zorundadır. Merkezi bir örgütlenmede, merkez konumundaki üst statülü bireylerin aldığı kararın tartışmasız bir şekilde hiyerarşik olarak daha alt statüdeki ve hatta statüsüz bireylerce uygulanıyor olması saçmalığının anormalliğidir.

Birçok kişinin sorumluluğunu kendi iradesinde bulduran üst statülü bireyin bireyliğinden ve alınan kararı tartışmasız uygulayan alt statülü ve statüsüz bireylerin bireyliğinden aynı şekilde bahsedebilir miyiz? Bu ve benzeri ve daha farklı birçok uygulamayla bireyin yadsındığı aşikârdır. Ancak burada anlaşılacak olan, iktidarsız ilişkileri savunan anarşistlerin örgütlenmenin karşısına koydukları olumsuz savların, ik-

tidarlı örgütlerin deneyimlerinden üretilmesi talihsizliğidir. Bu talihsizliğin bir yanlığı olduğu da oldukça açıktır.

Anarşistlerin iki yüz yıllık tarihi boyunca sayısız örgütlenme yaratmış olduğu bilindiğinde ve yarattığı bazı örgütlenmelerin yüz yıla yakındır sürdürülüp örgütlü bir şekilde toplumsallaştığı düşünüldüğünde, günümüz yeni anlayışının büyük bir tarihsel bilgisizlikten oluştuğu söylenebilir. İki yüz yıllık tarih çok fazla kitap sayfası demekse ve okunmuyorsa, "günümüzdeki anarşist örgütlenmeler" başlığında çok da detaya inmeden genel bir araştırma yapılarak yüzlerce anarşist örgüte ulaşılabileceği de söylenebilir.

Anarşistler, bireyin yadsınmadığı ilişkilerle dolu yüzlerce örgütlenme kurmuş ve kurmaktadır. Çeşitli birçok yöntem deneyen anarşist örgütler, iktidarlardan örgütlerin merkezi, otoriter, statülü, hiyerarşik modeline karşı; merkezsiz, bütünü parçaları yönettiği değil her parçanın kendini yönettiği ama parçaların oluşturduğu bir bütünü gücüyle, anti-otoriter, herhangi bir statü oluşturmaksızın gönüllü-geçici inisiyatiflerin üst-alt hiyerarşisi olmaksızın ve bireyin sonsuz söz söyleyebileceği forumlarla kurulu örgütler kurmuşlardır.

Çünkü ezen ezilen ilişkisinde bir ezilen olarak yalnızca bu ezilmişlikten ve sadece kendisini kurtarmak istemeyen bireylerdir anarşistler. Şunu bilirler; bu kurtuluş, toplumsal bir kurtuluş olmalıdır. Bu sebeple, her yerde, her zaman iktidarın adaletsizliklerine karşı koymuş ve tüm karşı koyanlarla birlikte örgütlenmişlerdir. Ve örgütlü mücadelelerinden asla vazgeçmemişlerdir.

Örgütsel ilişkiler, biz anarşistlerin kendimizi gerçekleştirebileceği tek olanaktır. İktidarların ezilenleri, kolay yönetilecek ve bireyliğini bulamamış birer "ego-ya" dönüştürmek istemesi ne kadar olağansa, biz anarşistlerin de hiçbir iktidar tarafından yönetilmeyecek örgütlü bireylere dönüşmek istememiz bir o kadar olağandır. Ve anarşist bir birey olmak istiyorsak bunu kapitalizmin keşmekeş yalnızlığında aramamalıyız. Çünkü bireyliğimizi, benlerden biz olan anarşizmin kalabalığında bulacağız.

Patronsuz  
Efendisiz  
Dünya  
İçin

Anarşistler bu sene de, 1886'da işçilerin örgütlenmesinde elyazılan anarşist işçilerin asimilasyonu ezilenlerin mücadelesine dönüştürülen Bir Mayıs'a çeşitli atıflarla bulunarak birçok yerde sokaklardaydı. s. 18

Paylaşma  
Masaları  
Büyüyor

Liselerde bencil kantin kültürüne karşı Paylaşma Masaları kuran liselerle okul idaresi arasındaki kavgaya sürüyor. s. 8

## meydan

Savaşta  
Barişte  
KAPİTALİZM  
ÖLDÜRÜR

Kapitalizmin savaş tamlamaları dün Libya bugüne Suriye için çalıyor. Gözlemciler Suriye'de savaşçı çıkartacak bahaneleri arıyorlar. Şimdi dünyanın her yanında Aynı Irak savaşında olduğu gibi "Savaş'a Hayır" sloganlarıyla sokaklar dolup taşacak. Uçakların, tankların bombaların, mermilerin, yaşamı yok edip televizyonlarda izleyeceğiz, gazetelerde okuyacağız. Ölüm bir istatistik dönüşecek. Suriye'de bu savaş öncesi bekleme süreci; Küresel kapitalizmin efendileri ile Suriye'li efendiler arasında bir anlaşmayla biterse belki savaş çıkmaz bile. s. 16

WARNESTY  
INTERNATIONAL

Af Örgütü'nün adaletsizlikleri affedilemez s. 22



Genç yaşta emekliliğin mucidi kim? s. 7



Devlet hukuken ezenin adaletsizliğidir. Ezilenin aradığı adalet ise sadece anarşizmle mümkündür s. 15



Her beş kişiden biri iraklı! s. 27

## meydan



Maden işçileri yaşarken de ölürken de yerin altında. s. 4

Haydi Kadınlar  
Meydanlara

Ayşenur Kolivar'la Lafun Aykırısını konuştuk: "Enni vorsi maktoba na var on maktoba on" s. 10

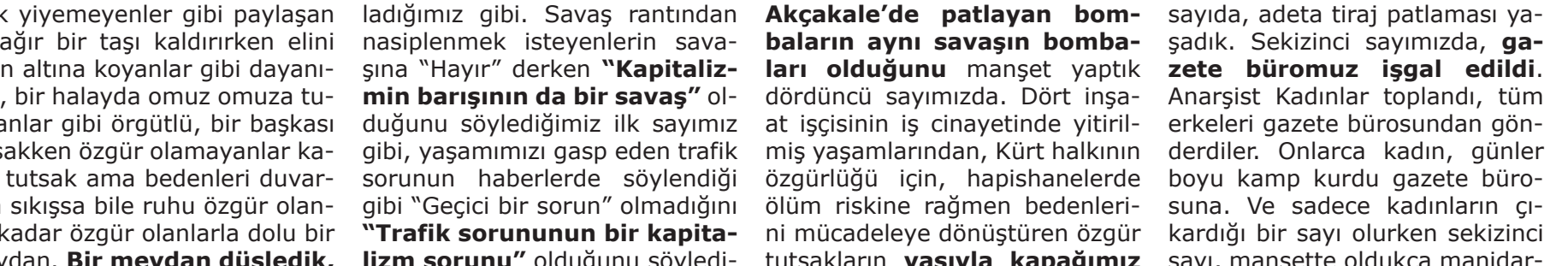
Gülsüm Özgür Değilse Hepimiz Tutsağız! s. 29

## meydan

Televizyon kanallarındaki yarışma programlarının ödemeyi vaat ettikleri paraları ödemeyip bankada işletmesine ne denir?

A) Fırsatçılık B) İşletmecilik  
C) Yatırımcılık D) Kazan Kazan  
E) Hepsi,

**KAPİTALİZM**



Truva Atı'ndan Truva Pandası'na Kendi muhalefetini oluşturmaya soyunan kapitalizmi anlamak s. 36

## 1 MAYIS'

## Meydan Gazetesi'nin

Bir meydan düşledik iktidara, otoriteye, statüye, hiyerarşiye karşı koyanların; devlete, tacize, tecavüze, işkenceye, katliamlara, adaletsizliklere karşı koyanların; kapitalizme, bencillığe, rekabete, sömürüye karşı koyanların doldurduğu bir meydan. Bir meydan düşledik arkadaşı açken yemek yiyemeyenler gibi paylaşan ve ağır bir taşı kaldırırken elini taşın altına koyanlar gibi dayanışan, bir halayda omuz omuza tutuşanlar gibi örgütlü, bir başkası tutsakken özgür olamayanlar kadar tutsak ama bedenleri duvarlara sıkışsa bile ruhu özgür olanlar kadar özgür olanlarla dolu bir meydan. Bir meydan düşledik, paylaşıma ve dayanışmaya dolu özgür bir meydan.

İşte bu düşlerle çıktığımız on iki sayının ardından, düşlerimizi bir bir eyleminin heyecanıyla hazırladık on üçüncü sayıyı, meydanı dolduranlarla beraber. Bugüne kadar beraberce hazırladığımız gibi. Savaş rantından nasiplenmek isteyenlerin savaşına "Hayır" derken "Kapitalizmin barışının da bir savaş" olduğunu söylediğimiz ilk sayımız gibi, yaşamımızı gasp eden trafik sorununun haberlerde söylendiği gibi "Geçici bir sorun" olmadığını "Trafik sorununun bir kapitalizm sorunu" olduğunu söylediğimiz ikinci sayımız gibi. 4+4+4 sistemini tartışmanın manasızlığında kaybolmadan tüm eğitim sistemini tartışmak isterken, Anadolu ve Mezopotamya'daki Kaya Gazı talanını gündemleştirdik üçüncü sayımızda; Sarıgazi'deki kentsel dönüşümde patlatılan bombalarla, Akçakale'de patlayan bombaların aynı savaşın bombaları olduğunu manşet yaptık dördüncü sayımızda. Dört inşaat işçisinin iş cinayetinde yitirmiş yaşamlarından, Kürt halkının özgürlüğü için, hapishanelerde ölüm riskine rağmen bedenlerini mücadeleye dönüştüren özgür tutsakların yasıyla kapağımız

kararmıştı beşinci sayımızda. Metrobüs kuyruklarında deliriyorduk altıncı sayıya. Yedinci sayıda ise hepimizin bildiği bir şeyi tekrarladık manşetten, devletten bahsediyorsak adaletten bahse demezdik. Biz de "Devlet adaletsizliktir" dedik. Genç yaşta emekliliğin sırrını verdiğimiz aynı sayıda, adeta tiraj patlaması yaşadık. Sekizinci sayımızda, gazete büromuz işgal edildi. Anarşist Kadınlar toplandı, tüm erkeleri gazete bürosundan gönderdiler. Onlarca kadın, günler boyu kamp kurdu gazete bürosuna. Ve sadece kadınların çıktığı bir sayı olurken sekizinci sayı, manşette oldukça manidar-



**Leyla Alaton'dan Aptalca Bir Açıklama! "Baba kız çok fazla anarşistiz!"** s29

**Zonguldak'ta Ölen Maden İşçileri Suçu Bulundu. Grizu Patlamasının Olduğu Tarihteki Şirket Müdürüne Ödül Gibi Terfi** s27

**Vicdani Ret Arkadaşların Ölüm Yolunu Barış Yürüyüşü Sürüyor.** s1

**ACİL (Emergency)**

**Artık Hasta Değil Müşteriyiz** s 21

**Sur Yapı İnşaat'ın Şantiyesinde Dört İşçi Yaşamını Yitirdi** s 8

**İstanbul'da bir göçmen işçinin yaşam mücadelesi**

**ÖZGÜRLÜK**

**Anarşist Kadınlara mücadelelerini konuştuk** s16

**"Kesinlikle pasaportlarını patronlarına vermesinler ve kesinlikle korkmasınlar. Çünkü nasılsa onlar kaçak çalışıyor, patron da onları kaçak çalıştırıyor."** s6

**meydan** 1 TL

**Akçakale'den Sarıgazi'ye Savaş Sürüyor**

**"İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür"**

**AYLIK ANARŞİST GAZETE SAĞLIK 2013**

**Deş peş yapılan zamlar ve bir yandan Akçakale'ye, bir yandan da Sarıgazi'ye düşen bombalar; sosyal ve ekonomik sıkıntılar yaşayacak olan**

**İçin kapitalizmin yıkılığını sağlamalıyız**

**Geçekondulular Hareketi**

**Güney Afrika'da geçekondululara yaşayan altı bin geçekondulu sakınınin örgütlenip, yirtekinin karşı çıkmaya başladığı. Başlıca baskınlar (Geçekondulular) hareketi bugün 30 ayrı kentte yerinde emirlerle insanları, bürokratlardan ve polislere kadar kurumsal bir yapıya, nası var edileceğini doğrudan eylemler, doğrudan demokrasi ve öz-örgütüllükle gösteriyor.** s24

**meydan** 1 TL

**Hepimiz devletin hukuksuzluğunda adaletle, kapitalizmin esaretinde özgürlüğe açken; hapisanelerdeki tutsaklar adalet ve özgürlük için açlık grevi direnişini sürdürüyor.**

**İspanya'da Anarşist Sendika CNT'den Zara'ya Büyük Zarar** s 17

**Kurs Burs Bahane! Sosyalleşme Şahane!**

**TOG'un algısı "farklılıklarımızda birarada, kendi aramızda mutlu, biraradeliğimizde huzurlu, çevreye karşı sorumlu" diye sözcüklenilecek sığ bir dünyalıkla sınırlıdır. TOG üyeleri dış dünyaya uzanmaya bakmakla yetmemiş nepsini karşı çıkıp olan bitene söze sesiz kalmamaya çalışmaktadırlar.** s 14

**Tüketen Gençlik**

**meydan** 1 TL

**Deliriyoruz!**

**Yasa değil yaşamak istiyoruz!**

**İneklere GDO Deliği**

**Uzun yıllar boyunca "devletin azimli çalışmaları" sonucu yürürlüğe girmiş, değiştirilmiş, genişletilmiş birçok kanunu, gerçekte hiçbir işe yaramamış, yaşanan iş cinayetlerinde hiçbir değişiklik olmamıştır.** s4

**Önce inekleri ucuz maliyetli olduğu için sadece GDO'lu mısır besleyerek kanser ediyorlar. Sonra da midede ve bağırsak kanseri olan ineklerin midesini delerek öğütülmeye maruzlaştırıyorlar.** s19

**Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (2)** s 18

**Vicdani Ret Derneği Kuruldu** s 4

**Suriye Senaryoları ve Şavaşın Etiği** s 16

**Kapitalizmin Hastalığı: Tükenmişlik Sendromu** s 32

**Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (3) Ekonomik Demokrasi** s 30

**Haydi Tatile!** s 3

**Yeditepe'de Siyasi Linç** s 36

**Acıları Aynı, Anneler Kucaklaştı** s 11

**Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (4) Komünleştirme Nedir?** s 14

**Yine Sarın Gazı Katliamı** s 9

**İş Güvenli İşçi Güvensiz** s 3

**Ciftçi-Sen Başkanı Abdullah Aysu ile Kooperatiftiklik Üzerine Söyleşi** s 22

**meydan** 1 TL

**KAZANIYORUZ**

**"İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür"**

**AYLIK ANARŞİST GAZETE SAĞLIK 2013**

**Devlet terörüne karşı büyüyen Taksim İsyanının hedefleri sansürcü medya ve katil polislerin araçları oldu.** s 24

**meydan** 1 TL

**İSYAN**

**Yaşadığımız Topraklardaki Halkların Mayasıdır**

**Barikatların Ardındaki Direniş Alanından, Mahallelerdeki Forumlara DOĞRUDAN DEMOKRASİ** s 20

**meydan** 1 TL

**Her şeye rağmen YAŞAM DİRENİŞTE**

**"İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür"**

**AYLIK ANARŞİST GAZETE SAĞLIK 2013**

**Devasa Projelerle Devasa Yıkım Sürüyor** s 30

**S.O.S Awoç**

**Yunanistan Aoo's'ta HES Direnişi** s 24

# Bir Senelik Serüveni

di "Haydi kadınlar meydanlara".

Yukarıda kapitalizme karşı koyanlarla dolu meydanlar demiştik. Dokuzuncu sayıda da kapitalizmin illüzyonuyla uğraştık. Reyting rekorları kıran "Kim Bir Milyon Kazanmak İster" yarışmasının sahtekarlıklarını anlatan röportajımız, bizden sonra tüm medya tarafından tekrar tekrar yayınlandı. Ardı ardına benzer olaylarla ilgili mailler aldık. Onuncu sayımızda, **düşlediğimiz özgür meydan mücadelesi artmıştı. Taksim isyanını yaşıyorduk; çatışmalar sürüyor, devletten ve polisten**

**kurtulan Taksim Meydanı özgürleşiyordu.** Meydan Gazetesi masasını meydandaki merdivenlere konumlanan devrimci anarşistlerin hemen yanına kurmuştu. Herkesin yüzünde Meydan'ın manşetinin haklılığını görüyorduk: **"Kazanıyoruz"**. Zaten bu isyan, bu toprakların mayasında yok muydu? Böyle yaptık biz de on birinci sayımızda manşetimizi, **"Yaşadığımız topraklardaki halkların mayasıdır isyan"** dedik. Başlayan mücadele devam ediyordu, bir yandan bunun coşkusu içimize sığmazken diğer yandan **kardeşlerimizin katledilişi, anaların babaların feriyatları, boğazımızda düğüm-**

**leniyordu.** Bazı yazıları yazmak çok zordu ve bu sayıda, bu yazılardan çok vardı. Ama her şeye rağmen **yaşam direnişteydi.** Her şeye rağmen direnmeyi öğretti bize yaşam. Bazen bir ayırık otu bazense bir incir ağacı, suyun ve güneşin bir betonun çatlağına sıkışmış tohumla olan uyumunu öğretti. Geçtiğimiz sayıydı yaşamın uyumunu yazdığımız on ikinci sayı.

**Şimdi, elinizde tuttuğunuz ve okumakta olduğunuz karşı koyanların gazetesinin bir senelik serüvenini biliyorsunuz. Bu gazeteyi meydanlarda, sokaklarda; işten atılan**

**işçilerin direnişinde; deresi, toprağı kurutulan köylünün direnişinde; adaletsizlik saraylarının kapısında; kitapçılarda ve sahalarda; gazete bayilerinde, kafelerde, hatta bakkalda ve simitçide bulabilirsiniz. Hep iki bin adet bastırdık Meydan'ı, elimizde de hep iki yüz-üç yüz adet kaldı. Ve hep, matbaaya borç. Köşesinde fiyatı bir lira yazsa bile nereden alırsanız alın şunu söyleyebilirsiniz: "Çıkışmadı sonra versem olur mu? Ben Meydan Gazetesi'ndekileri tanyorum onlar benim..." sonrası önemli değil, biz birimizi tanyorum. Selamlar.**

# Küresel Savaşların Silah Sistemine Karşı NO MUOS Hareketi



**Şu sıralar Sicilya'da ABD ordusunun uydu ve istasyonlarını barındıran üssün kapatılması için büyük bir hareket örgütlenmekte. NO MUOS hareketi sadece Sicilya ve yakın coğrafyaları ilgilendiren bir hareket değil. Savaşların küresel hale geldiği bir zamanda bu gibi hareketler gittikçe önem kazanıyor. Bizler de Meydan Gazetesi olarak, NO MUOS hareketinden Vincenzo Santiglia ile MUOS sistemini, bu sistemin savaşlarda oynayacağı rolü ve bu silah sistemine karşı örgütlenmekte NO MUOS hareketini konuştuk.**

**Meydan Gazetesi: Muos nedir? ABD ile bu uyduların nasıl bir ilişkisi var?**

**Vincenzo Santiglia:** MUOS, 4 yer istasyonu ve 5 uydudan oluşan bir uydu iletişim sistemidir. Bir silah sistemi olmasının yanı sıra savaşta iletişimin kullanıldığı birçok alanda da kullanılıyor, örneğin MUOS ile hava, deniz ve kara üzerindeki taktik savaş araçları insan operatörlere ihtiyaç duymadan kullanılabilir. Bu korkunç, sanki bilgisayar oyunu oynar gibi insansız otomatik silahlar kullanılacak.

ABD bu sistemi tekrar askeri üstünlüğü almak için kuruyor, bu sefer planı tüm gök kubbe.

Üssün stratejik konumu gözetilen hedefleri ortaya koyuyor. Norfolk Virginia üssünden Orta ve Güney Amerika'ya ve Atlas Okyanusu'nu; Sicilya'daki Niscemi üssünden Büyük Okyanusun Hawaii'yi içeren kısmı, Av-

rupa, Ortadoğu ve kuzey Afrika; Avustralya Geraldton üssünden Hint Okyanusu ve Asya.

**Bu koşullarda ortaya çıkan NO MUOS hareketi ne anlama geliyor?**

**Vincenzo Santiglia:** Bu hareket MUOS denilen küresel sorunun disiplinler arası analizi sonucunda ortaya çıkmıştır. MUOS bu dünyaya ve üzerinde yaşayanlara, insanlara ve çevresine karşı yüksek bir tehlike arz ediyor; çünkü bütün kitle imha araçlarını uydu teknolojisine sahip basit bir bilgisayar ya da cep telefonu üzerinden kullanabilmenizi sağlıyor.

Özellikle elektromanyetik kirlilik, Niscemi'de olduğu gibi, kanser vakalarının katlanarak olarak artmasına neden oldu.

Şimdi MUOS'a eklenen ve 1991'den beri faaliyette olan NRTF radyo teknoloji üssünün

anten ormanına yol açmak için Niscemi'nin meşe ve karaağaç ormanları yağmalandı.

**Yerli halkın tepkisi nedir? NO MUOS hareketi, yerli halktan yeterince destek alıyor mu?**

**Vincenzo Santiglia:** Niscemi'deki köklü değişikliklerin neden olduğu yıkımdan halk da nasibini aldı, ABD'nin sürekli savaşının bedelini sağlığıyla ve canıyla ödüyor.

Yerli halk ve komşu bölgelerde bilincin uyanması, mücadele ve direniş için acil önlemler almamızı gerektirdi. Barışçıl, şiddetsiz yapılan yol kesmeler, genel bilgilendirme, gösteriler, grevler ve davalar. Sicilyalılar ve diğer birçok İtalyalı, benzer hareketler ile ortaklaşan tek bir amaç için mücadelede birleşti: Niscemi üssünün ve İtalya sınırlarındaki tüm ABD üslerinin kaldırılması.

Niscemi halkının tepkisi artık etkili ve kararlı bir şekilde sürekli artıyor. Ulusal ve uluslararası seviyede biliniyor.

**Suriye'deki savaş ve son dönemde ABD'nin hareketliliği karşısında bir şey söyleyebilir misiniz? Sizce bu uyduların, bu tip bir savaşta önemli bir rolü var mıdır?**

**Vincenzo Santiglia:** MUOS şu anda olan ve gelecekte ola-

cak savaşların köşe taşıdır ve dediğimiz gibi küresel savaş kavramı, ABD'yi, Suriye'yi içerir ve MUOS'un varlık nedenidir. Medyada kara kuvvetleri kullanılmadan yapılan saldırı haberleri doluyor.

İnsansız savaş araçları öldürürken, bunları uzaktan yönetiyorlar, sanki halkların katliamına duyarsız kalabilecekleri bir pozisyona girmeye çalışıyorlar.

**NO MUOS uluslararası seviyede ne kadar görülüyor? Sizce yeterince uluslararası dayanışma var mı?**

**Vincenzo Santiglia:** MUOS küresel bir problem, kitlelerin farkına varmaları için bilgilendirilmesi gerekiyor. Uluslararası arenada daha yapılacak çok iş var, karşı-bilgilendirme ve farkındalık yaratma. Fakat uluslararası bir durdurma zaten yapıldı. Birçok ülkede Niscemi üssünün işgali konuşuldu. Ve bu yüzden irtibatlarımız arttı, örneğin siz Meydan Gazetesi. Görünürlük zaten var. Fakat büyümesi gerekiyor. Hem bu mücadelenin hem de bununla birlikte, barış ve ahenk içinde bir dünya isteyenlerin dayanışmasının.

**Teşekkür ediyoruz. Meydan Gazetesi olarak verdiğiniz mücadeleyi selamlıyoruz.**

**Vincenzo Santiglia:** Söyleşi ve dayanışma için teşekkürler.

## HES İnşaatında Çalıştırılan Çocuk İşçi Yaşamını Yitirdi

Erzurum'un İspir ilçesinde hidroelektrik santral inşaatında çalışan 16 yaşındaki Vefa Aydemir, iş cinayeti sonucu hayatını kaybetti.

Mahmut Aydemir kimliğiyle çalıştığını belirterek ölen çocuk işçinin 20- 25 yaşlarda gösterdiğini iddia etti.

Üzerine yıkılan duvarın altında ezilerek hayatını kaybeden Vefa'nın, abisinin kimliği ile çalıştığı iddia edildi. Cumhuriyet Savcılığı çocuk işçi çalıştırdığı için HES inşaat şirketi ile taşeron şirket yetkilileri hakkında soruşturma başlatırken, HES şantiye yetkilileri çocuk işçi çalıştırmalarının mümkün olmadığını öne sürerek, taşeron şirketi suçladı. Taşeron şirketin yetkilileri ise Vefa Aydemir'in Ramazan Bayramı'ndan sonra şirketlerinde

Taşeron yetkilileri "Biz de Mahmut Aydemir isimli işçi çalışlıyordu. Çocuk değildi. Kaza sonrası otopsi için cesedi teşhis için çağrılan babası kazada ölen kişinin 15- 16 yaşlarındaki oğlu Vefa olduğunu söyledi. Şirket kayıtlarımızda da Vefa isimli birisi görünmüyordu. Otopsi de biz de Vefa'nın ağabeyinin kimliğiyle çalıştığını öğrendik, şaşkınsınız." diyerek, iş cinayetinde hayatını kaybeden Vefa'nın çocuk işçi olduğunu bilmediklerini söyleyerek cinayetten sıyrılmaya çalıştı.

## Kozak Yaylası'nda Madene Geçit Yok



Meraları maden şirketleri tarafından tehdit altında olan Bergama'nın Kozak Çamavlu köylüleri, "Madene geçit yok" dedi.

Bergama Kozak Yaylası'nda maden şirketlerinin altın arama çalışmaları, köylüleri isyan

ettirdi. Önceki yıllarda yaylanın ormanlık alanlarında yapılan altın madeni çalışmalarının köylülerin meralarına da kaydırılması üzerine Çamavlu köylüleri ayağa kalktı. Başlıca geçim kaynağı hayvancılık olan köylüler, meralarını kaybetmemek için direnişe başladı.

## Nurhak Köylüleri ÇED Toplantısını Engelledi

Maraş'ın Nurhak ilçesine bağlı Biçin ve Umutlu köylüleri, Göksu Nehri üzerine kurulmak istenen Umutlu Barajı için yapılacak bilgilendirme toplantısını engelledi.

Çevre Bakanlığı ve NUR-EN Enerji Üretim Firması yetkilileri ÇED toplantısı için Biçin Köyü'ne geldi. Toplantı öncesinde köye çok sayıda jandarma sevk edildi. Halk ise köy meydanında toplanarak HES ve barajlara karşı toplanan imzaları heyete sundu.

Toplantıyı engellemek isteyen köylüler ile jandarma arasında gerginlik yaşandı. Gerginlik üzerine meydana düzenlenen masa

ve sandalyeler toplandı, "toplantıya halk tarafından katılım sağlanmadı" şeklinde tutanak tutuldu.

Köylüler ise HES ve barajların yapılmasına izin vermeyeceğini belirterek, heyet köyü terk edene kadar meydana bekledi. Köylüler, heyetin köyden ayrılması üzerine eylemlerini sonlandırdı.

## Gümüşdamla Köyü HES'e Karşı İsyanda



Antalya'nın Akseki Gümüşdamla Köyü'nde yapımı durdurularak yıkım kararı verilen hidroelektrik santrali (HES) inşaatının yeniden başlaması üzerine, köylüler eylem yaptı. Mahkeme, HES inşaatının durdurulmasına ve yıkılmasına karar vererek, mühürlemişti. Karara rağmen bölgede yeniden inşaat çalışmalarının başladığını iddia eden Gümüşdamla Köyü halkı, inşaat alanına gitti. Kadın ve çocukların da bulunduğu yaklaşık 400 kişi ellerinde dövizlerle HES inşaatının önüne gelerek, "HES istemiyoruz" diye slogan atarak, alkışlar ve ıslıklarla tepkisini dile getirdi.

Jandarma ekiplerinin yoğun güvenlik önlemi aldığı HES inşaatı önünde açıklama yapan Gümüşdamla Köyü Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği üyesi Meh-

met Özkan, HES inşaatının mahkeme kararına rağmen hukuksuz şekilde devam ettiğini şu sözlerle açıkladı: "**Burada hukuka rağmen doğa kıyımı yapılıyor. Şirket mahkemenin kararını temyiz etti. Yasal süreç devam ederken ilgili firma burada hiçbir proje ve inşaat yokmuş gibi yeni bir proje hazırlayarak yeni bir ÇED süreci başlatmıştır. İlgili bakanlık ise firmaya izin vermiştir. Hiçbir kurum ve merci hukukun, mahkemenin üzerinde değildir. Burada bir çalışma yapılmasını kesinlikle kabul etmiyoruz. Mahkemenin sonucu beklenmelidir. İnşaatın girişine çadır kurup nöbet tutacağız. Şirketin hiçbir araç ve çalışanın mahkeme sonuçlanana kadar çalışmasına izin vermeyeceğiz.**"

## Kocaeli Dilovası'nda Sanayi için Ağaç Kıyımı

Dilovası'nda kimyasal tank yapımı uğruna binleri aşan ağaç kıyımı sürüyor. Gerek sanayicilerin gerek belediye yetkililerinin rant oyunu da tüm hızıyla devam ediyor. Dilovası'nda 2008'den bu yana organize sanayi bölgesi yapımı uğruna milyonları aşkın ağaç yok edildi ve edilmeye devam ediyor. Yaşanan ağaç kıyımı

sebebiyle bundan beş yıl önce yeşil bir alan olan Kocaeli Dilovası Çerkeşli Köyü, bugün çölleşmiş bir vaziyette. Dilovası halkı ise yaşanan katliama daha fazla seyirci kalmamak için harekete geçti ve köylerinde yaşanan ağaç kıyımına karşı herkesten dayanışma beklediklerini belirtti.

# Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (5)

Çeviri: Özgür Oktay  
ozoktay@meydangazetesi.org

2001 Aralık'ında Arjantin halkı sokaklara döküldüğünde, bu durum dünyanın birçok yerinde şaşkınlık yaratmıştı. Güney Amerika'daki diğer ülkelere kıyasla ekonomisi daha güçlü olan bir ülkede böyle bir durumun yaşanmasını en son bekleyen, kesinlikle IMF'yd. Küresel kapitalizmin planları hiç de istediği gibi gitmemişti.

Durumdan rahatsız olan sadece küresel sermaye grupları değildi, halkın içine düştüğü durum belirsizdi. Hükümet düşmüştü, ekonomi altüst olmuştu. Böyle bir durumda yapılacak tek şeyi Arjantin halkı yapmıştı. Siyasi ve ekonomik belirsizlikte, çözümü kendi öz-örgütlülüklerinde aradılar. Bu süreçte yaşanan deneyimler, farklı coğrafyalardaki halklar için esin kaynağı oldu.

Arjantin'de yaşanan bu süreçte beliren patronsuz işçilerin oluşturduğu öz-yönetim fabrikaları, sadece halkın acil ihtiyaçlarının karşılandığı özel bir deneyim olarak durmuyor karşımızda. Öz-yönetime dayalı, hiyerarşik olmayan bir şekilde işçilerin beraberce ve özgür bir şekilde karar alabildikleri bir deneyim olarak da önem taşıyor.

Gazetemizin bu bölümünde özellikle anarşistler arasında, 2008'de iyice beliren kriz sonrası dönemdeki tartışmalara yer vereceğimizden ilk yazımızda bahsetmiştik. Yine aynı yazımızda, somut pratik model önerileri ve bu önerilerin eleştirileri üzerinde durmaya çalışacağımızdan bahsetmiştik. Anarşist Ekonomi Tartışmaları yazı dizisindeki bu yazımızda, bu iki kaygıyı birleştirip

Arjantin'deki patronsuz işçilerin deneyimi ve bu deneyimin anarşist komünist bir değerlendirmesinin yapıldığı José Antonio Gutiérrez D.'nin Red and Black Revolution'da ve anarkismo.net'te 2005'te yayınlanmış Patronsuz İşçiler; Arjantin'de İşçilerin Öz-yönetimi başlıklı yazısına yer verdik.

Taksim Direnişi sonrasındaki hareketliliğinin etkilerini deneyimlediğimiz bir zamanda, tam da Kazova Direnişi'yle patronsuz işçilerin üretimi ellerine aldığı bir süreçte, bu bölümde yer verdiğimiz bu yazının anlam bulmasını umuyoruz. Anarşist Ekonomi Tartışmaları'nın benzer deneyimlerle teorik bir düzlemde çıkıp yaşamsal kılınması sadece bu yazı dizisini hazırlayanların değil, aynı zamanda gazetemizin de temel kaygısıdır.

## Patronsuz İşçiler, İşçilerin Öz-yönetimi

Jose Antonio Gutierrez D

### Arjantin'de İşçilerin Öz-Yönetimi

Latin Amerika son 30 yılda neo-liberal politikaların uygulamalarına maruz kaldı - yapısal uyum programları, tasarruf tedbirleri, ekonomide endüstrileşme ve "iç birikim" modelinden, duygusuz finans kapitali kayıran bir modelle kayma, serbest ticaret anlaşmaları ve bölgenin ABD'ye gittikçe artan ekonomik bağımlılığı. Her zaman olduğu gibi, bu politikaların en kötü sıkıntılarını halk çekti - yüksek seviyede işsizlik, ücretlerin ve yaşam standardının düşüşü. Yerel hükümetlerin gerçek öncelikleri, yani hileyle yaratılan dış borcun ödenmesi, hem yerli hem yabancı patronlar için yüksek karlılık seviyelerinin korunması söz konusu olduğunda, halkın en acil ve temel ihtiyaçları harcanabiliyordu.

Latin Amerika'da, patronların 80'ler ve 90'larda yaptıkları şiddetli saldırılar nedeniyle, 70'ler ve 80'lerin başındaki politik senaryonun tam tersi bir duruma geldik. İşçi sınıfının hücumda olduğu durumdan savunmaya çekildiği duruma geldik. Özellikle 90'lara damgasını vuran özellikler, mücadelelerin bölünmesi ve değişik halk öznelerinin mücadelesinde bir birlik anlayışının yokluğu ve yöneten sınıfın saldırısı oldu. Fakat tüm kıtada değişik yerlerde, Ekvator'da,

Venezuela'da, Bolivya'da, Peru'da ve Arjantin'de çıkan isyanlar, güçten düşen bir model için gelecek bir krize işaret ediyordu.

Tüm bu ayaklanmaların ortak bir işareti var: Halk hareketinin tekrar hücumu geçme şansı yakaladığı yeni bir senaryoyu belli belirsiz gösteriyorlar. Arjantin halkının son üç yıldaki deneyimleri bu bağlamda önemlidir ve bütün iç çelişkileriyle birlikte Güney Amerika'nın içinde olduğu gerilimin potansiyelini ve sınırlarını gösteriyor. Ve şüphesiz, yeni bir halk hareketinin ortaya çıkması, uluslararası finansın ekonomik yaptırımlarına karşı muhalefetin güçlendiğini ifade ediyor. Devrimci politikanın yayılması için uygun, yeni bir dönemi, ezilenlerin ve sömürülenlerin kurtuluşu için yeni bir yolu işaret ediyor.

### "Argentinazo"

Arjantin'de, 20 Aralık 2001'de kendiliğinden ayaklanan halk, başkan Fernando De La Rúa'yı istifaya zorlayarak dünyayı şaşırttı. Sanki bir anda Latin Amerika'nın en zengin ekonomisi sallanıyordu. Ama gerçekte Arjantin krizinin belirtileri çok önceden hissediliyordu ve o gün olanlar, biriken bir krizin, halkın "volkanik" öfkesiyle patlamasıydı.

Halkın öfkesi, tüm Latin Amerika'da aynen yaşanan, 70'lerin diktatörlükleri ve onların endüstrisizleşme süreçlerinden çıkan, 90'larda Carlos Saul Menem hükümetinin çığınca getirdiği neo-liberal politikalar ile kötüleşen, derin ekonomik krizin ifadesiydi. 90'ların sonunda kriz olduğu tartışma götürmüyordu: İşsizlik %20'nin üstüne çıkmış ve artıyor, küçük ve orta ölçekli endüstrilerin üretim faaliyeti tamamen durmuş, 1996-2001 arasındaki dönemde sürekli bir küçülme ile birlikte dış borç kontrolden çıkmıştı. Bunların hepsi, Latin Amerika'nın "model ekonomi"sinde çalışmayan bir şey olduğunun net belirtileriydi [1].

Argentinazo: Arjantin'de 2001 yılında yaşanan ekonomik kriz sonrası dönemde, halkın yaşanan kriz nedeniyle hükümetin düştüğü, devletin çöktüğü bir zamanda halkın sokaklara dökülüp eylemler düzenlediği dönemi ifade etmek için kullanılan bu sözcük. Bu halk hareketlenmesini nitelemek için kullanılmaya başlanmış. Argentinazo hareketi, bu dönemde yaşanan siyasi ve ekonomik değişimi ifade etmek için de kullanılan bir sözcük.

90'lar boyunca krizin genişlemesi ile birlikte, işsiz işçiler hareketi Arjantin'deki halk mücadelelerinde yeni bir başat oyuncu olarak ortaya çıktı. 90'ların ortasında, yol kapatma eylemleri ile iş talep eden ve Piqueteros denilen yeni bir örgütlenme türü ortaya çıktı. Nerdeyse her zaman doğrudan eylemi ve çoğu zaman da yatay örgütlenme biçimlerini tercih ediyorlardı [2]. Kısa zamanda bürokratlaşmış sendikalara ve işçi sınıfının önemli bir kısmının (işsizlikleri nedeniyle marjinalleştikleri için) sendikalarda temsil edilmemesi sorununa gerçek bir alternatif oldular. Bu hareket, gittikçe derinleşen bir toplumsal kriz için çalan çanların ilkiydi.

Halkın eriyen yaşam standartları ve sürekli değişen hükümetlerin kötüleşen ekonomik durumla baş etmekte yaşadığı güçlükler bir yana, o yılın politik krizini anlamak için yeni bir etkeni hesaba katmamız gerekiyor: Burjuvazinin (yöneten sınıfın) odakları arasındaki iç sürüşmeler. Bunlardan biri yeni iktidar partisinde (UCR, liberal bir parti), diğeri ise Peronistler (PJ, halkçı uçları olmakla birlikte güçlü sağ eğilimi olan milliyetçi bir hareket) tarafından temsil ediliyordu. De La Rúa hükümetinin ilk zamanlarından itibaren PJ tüm gücünü bu hükümete karşı



gelmek ve dengesini bozmak için kullandı (patronların konfederasyonları, sendikalar ve mecliste muhalefet) çünkü yitirdikleri gücü ve politik etkiyi geri kazanmak ve bir sonraki hükümet olmanın yolunu döşemek için bu yolu mantıklı görüyorlardı.

Burjuva içindeki çatışma, derin ekonomik kriz, boğaza kadar dış borç, orta sınıfın tedirginliği, bankaların batması (ve insanlar hesaplarındaki mevduatı çekmeye koştuğu için hükümetin bir "corralito" [3], mevduatlar üzerinde bir "sınır" koymak zorunda kalması) ve işçi sınıfının hayat koşullarının dayanılmaz hale gelmesinden oluşan patlayıcı karışımın hepsi birlikte 19 Aralık 2001'de patladı ve ayrı ayrı özneler (işsizler, orta sınıflar, mahalleler, vb.) dışarı çıkıp "corralito"nun kaldırılmasını ve hükümetin istifasını istedi. Ansızın yoksul varoşlardan ve Arjantin şehirlerinin Güney Amerika İtalya'sına benzemeyen bölgelelerinden gelen banliyö morochoları ve negroları (Arjantin sosyetesinin jargonunda derisinin rengi mermerden koyu olanlar) zengin Buenos Aires'i kuşatmıştı.

Hareket sokakları doldurdu ve 48 saatlik direniş ve polisle çatışmadan sonra De La Rúa'nın halk karşıtı hükümetini devirdi. He-

men ardından Buenos Aires'de neredeyse her mahallede halk meclisleri serpilirken Piqueteros hücumu geçiyordu. Ve aslında hiçbir grup ya da partinin bir paye almadığı bir kazanım hakkında kendinden fazla emindi. Solun çoğu daha da ileri gidip Aralık olaylarında yeni bir devrimci öznellik, "devrim" yapmanın yeni bir yolunu deşifre etmeye çalıştı. Bir hükümetin devrilmesini, devrimci anlayışla kapitalizmin üstesinden gelmekle karıştırdılar - doğrusu bu eski kendiliğinden ciliğin yenilenmiş halinden başka bir şey değildi. Fakat bu devrim mücadelesi sokaktaki işçi sınıfı ile değil fabrikalardaki, tarlalardaki, madenlerdeki ve atölyelerdeki işçiler ile kazanılacak; başkanları devirerek değil, kapitalist toplumun mantığını etkileyerek ve burjuvaziyi kamulaştırırken devleti ve diğer bütün burjuva kurumlarını yok ederek, aynı zamanda tabandan yukarı doğru demokrasi kurumlarını inşa ederek.

#### Yeni Ekonomik Durum

Bazı insanlar açıkça, Aralık ayaklanmasının gerçekte gittiğinden daha ileri gittiğini ve devrimin hemen köşede olduğunu zannettiler. Gerçekte politik senaryo çok daha karışık, yönetici sınıflar tekrar hücumu geç-

ken Arjantin'deki durum hiç de iyiye gitmedi: Nüfusun %40'ı hala yoksulluk içinde yaşarken, %25'inin karnı açlıktan etkileniyor. İşsizlik hala %21'in altında değil ve işçi sınıfının %70'i güvencesiz çalışıyor. Milli gelirin %51.7'sini nüfusun %10'u alıyor ve eşitsizlik artıyor - 1991'de Buenos Aires en zengin %20'si, en yoksul %20'sinden 17.5 kat zenginken, 2003'te bu oran 52.7 oldu. Dış borç büyümeye devam ediyor, Mayıs 2002'de 114,600,000,000 dolardan bu yılın başında 178,000,000,000 dolara çıktı [5]. Bu bağlamda Arjantin hala süren krizde boğuluyor ve kısa dönemde hatta makul bir uzun dönemde bile krizin sonlanması konusunda ümit yok.

De La Rúa halk isyanıyla devrildiğinde (Rodriguez Saa'nın kısa hükümetinin ardından), Duhalde başkan oldu ve bu hükümetin bütün amacı "normalliği" korumaktı, yani kurumları ve ekonomik modeli sürdürmek; kısaca... aynısının daha fazlasına geçişi garantilemek. Ve 2003'te göreve gelen yeni başkan, Kirchner'in takip ettiği eğilim şu oldu: Neoliberalizmi suçlamaya devam et, ama kapitalizme dokunma. Yoksul ülkelerin üzerindeki uluslararası baskıyı suçla ama halkın yaşam koşullarını iyileştirmek yerine dış borcun ödenmesine

öncelik ver. En önemlisi de, halk hareketine sürekli baskı uygulanıyor, böl ve yönet taktiğini kullanıyor ve protestoları öcü gibi gösteriyor. Kirchner'in politika tarzında ileri doğru bir eğilim gören bazı solcuların uluslararası düzeydeki sanrılarına rağmen onun hükümeti aslında daha çok eski dünyanın ve onun kurumlarının korunmasına yönelik ümitsiz bir çaba, ama farklı giysilerin altında saklanmış bir çaba.

#### Öz-yönetim Altındaki Fabrikaların Deneyimi

Son birkaç on yıllık neo-liberal modelin ve onun finans vurgusunun sonucunda endüstriyel faaliyetlerin durumu kötüleşti ve doğal olarak Arjantin endüstrisi inişe geçti. İlk "fabricas recuperadas" (geri alınmış fabrikalar) deneyimleri yedi yıl önce, 19-20 Aralık'taki toplumsal patlamadan çok önce, ekonomik kriz Arjantin'de derinleşirken yaşandı.

Bunlar savunma durumunda, işlerini kaybetmemeye çalışan, işsizliğe düşmemeye çalışan işçi sınıfının ifadesiydi. Hücumdaki işçi sınıfının söylemi olmaktan uzaktılar.

İlk işgal edilen fabrika, soğuk depo firması Yaguana, 1996'da



**Piqueteros: Meydan Gazetesi'nin 5. Sayısında yer verdiğimiz Piqueteros, yani barikatçılar, ana yollara barikatlar kurarak başlattıkları eylemlerini mahallelerde ve fabrikalarda öz-yönetim deneyimlerine dönüştüren işçilerin hareketi.**

alınmış, 1998'de IMPA ve 2000'de Buenos Aires'in Avellaneda bölgesinden 90 metalurjist işçinin işgal ettiği GIP metal şirketi takip etmişti. 2001 Ocak'ta "Union y Fuerza" (Birlik ve Kuvvet) Kooperatifi'ni kurdular ve tazminatı ödeyip, son yıllarda 1000 işletmenin battığı bir yerde bir fabrika açtılar [6]. O yıl, Neuquen'deki fayans şirketi Zanun ve Buenos Aires'teki tekstil şirketi Brukman, patronları tarafından terkedildi ve ardından işçileri tarafından işgal edildi. Brukman 18 Aralık'ta, "Argentinazo"dan sadece bir gün önce işgal edildi. Zanun üretkenliği artırdı ve yeni iş olanakları yarattı (şu anda fabrikayı 250 işçi çalıştırıyor). Jacobo Brukman, Brukman'ın eski sahibi, geçen yıl 18 Nisan'da işçileri atmıştı, ama sonunda, Ekim 2003'te, şirketin iflası ilan edildi, şirket kamulaştırıldı ve "18 Aralık" işçilerinin kooperatifine geri verildi ki işçiler "Aquí estan, estas son, las obreras sin patron" (İşte buradalar, bunlar patronsuz işçiler) söyleyerek tekrar üretime başladılar...

Bu sırada eski sahibi makinaları parçaladı ve patronun ucuz işgücü ile tekrar üretime geçmeye çabalarını engellemek için iş-

çiler altı aydır fabrikanın dışında kampta kalıyorlardı. Bugün, işgal edilmiş 170 şirket ve kolektif iş deneyimine katılan 10.000 işçi var. Hepsinde yönetim hiyerarşisi yok oldu ve kazanç bütün işçiler arasında eşit paylaşılıyor. Geçmişte bazı şirketler gelirlerinin %65-70'ini patronların ve yöneticilerin maaşlarına harcıyorlardı.

2001 Aralık'ta "Argentinazo" geldiğinde işgaldeki işletmeler, onlara güçlü bir destek veren aktivistler aracılığıyla kendi etraflarında bir dayanışma ağı örmeye başladılar. Halk meclisleri de kapılarını onlara açtı. Kısa zamanda ortak talepleri için kolektif mücadeleyi örgütlenmeye başladılar. İlk iş, iflas kanununu değiştirmektir. Kanuna göre iflas ilan eden şirketlerin kredi borçlarını ödemesi için makinaları ve yerleşkesi 4 ay içinde açık arttırmaya çıkarılmalıdır. İşçilerin fabrikayı işgal ettiği durumda, tazminat talebi olsun olmasın, bir süre sonra sahibi mülkünü geri alabiliyor. İşçilere göre bu kanun borcun ödenmesini, çalışma hakkından ya da üretimin devamından üstün tutuyor.

Hükümetin şu anda tasarladığı kanun değişikliği, işçilerin çoğu

tarafından reddediliyor çünkü şirketlerde bir hissedar modeline izin veriyor ve işçilerin hepsinin birden bağımsız çalışma koşullarından yararlanma hakkı taleplerine saldırıyor.

MNER (Ulusal İşgal Fabrikaları Hareketi) ile örgütlenen işletmeler sayal kooperatif biçimini aldılar ve bu kanunda değişiklik talep ettiler. Bu hareket içinde örgütlenmeyen bazı işletmeler anayasanın 17. maddesinin uygulanmasını talep ediyor (bunların en önemlisi Zanun - Brukman'dı, ama geçen yıl yasal bir kooperatif kurma yoluna döndü). Bu madde kamu yararı görüldüğünde kamulaştırma yapılabileceğini söylüyor. Nasıl yol yapımı için kamulaştırma yapılabiliyorsa, istihdam yaratmak için da kamulaştırma yapılabileceğini söylüyorlar. İşçilerin, işlerini sürdürmek için, ama aynı zamanda radikal bir şekilde, bağımlılık, hiyerarşi ve sömürü ilişkilerini karşılıklı yardımlaşma ve eşitlik (bu fabrikalarda bütün ücretler eşittir) ilişkileri ile değiştirmek için ortaya koyduğu irade ile birlik olan geniş bir hareketin ana tartışma konusu budur.

Böylece işçiler, bir krizin orta-

sında işveren kaçtığında, "Ocupar, Resistir, Producir" (İşgal Et, Diren, Üret) ilkesi altında, dünyaya toplumu devam ettirme yeteneklerini kendiliğinden gösterdiler.

#### Sorunlar ve Umutlar

##### a. Politik aktörler ve yeni ortaya çıkan toplumsal hareket arasındaki ilişkiler

2001 Aralık'taki Arjantin isyanı hiçbir sol partinin önderliğinde değildi. Bu parti ve grupların çoğu, birçok işçi sınıfı örgütünde yer alıyordu ama isyan kendiliğinden ve bu örgütlerden bağımsız gelişti.

Bununla birlikte, halk meclisleri gibi bu isyandan doğan ve geleneksel partilerden (hem sol, hem sağ) çok farklı bir politika arayışına giren örgütler için yeni bir senaryo oluştu. Fakat bu kendiliğindenlik durumunu korudukları için uzun vadede tabandan yukarı bütün örgüt yaşantısında tutarlılık sağlayabilecek bir politik proje geliştiremediler. Ve diğer yandan, solcu partilerin çoğu politik gruplar ve toplumsal hareket arasındaki - toplumsal hareketin pasif rol üstlendiği ve

"politik" öznenin bütün sorumluluğu üstlendiği - geleneksel bağı varsaymakta ısrar ettiler.

İnsanların sezgileri bunu reddetti; ama sezgiler yeterli değildir ve eninde sonunda resmi ya da solcu partilerin geleneksel rolünü "kabul" ettiler, ya da kurdukları yaşantı kendi çelişkileri içinde boğuldu. Bu durum halk meclislerinin çoğunda belirgin bir şekilde gözüküyordu. Böylelikle Arjantinlilerin çatışmalardaki ilk çığlıkları "Que se vayan todos" -Hepsini atmak istiyoruz- çürümüş bürokrasilerden, politikacı sınıftan kurtulma iradesini ifade ederken, en sonunda bunların hepsi yerlerinde kaldı.

Ve bu noktada anarko-komünist alternatifin söyleyeceği çok şey var çünkü bu akım, devleti ve geleneksel politik biçimi reddederek, doğrudan demokrasiyi ve doğrudan eylemi savunarak Arjantin halkına çok daha fazlasını sunar. Ve halkın kendi deneyimine dayalı ama anarşizmin beslediği, geçmiş uluslararası devrim deneyiminin kaynakları kullanarak geliştirilecek, stratejik devrimci ve politik programa politik bir çerçeve sağlamak konusunda kilit rol oynayabilecek olan politik akım anarko-komünizmdir. Böyle bir alternatif henüz oluşmadı ama Arjantin'deki birçok yoldaş kesinlikle bunun için çalışıyor.

## b. Mülkiyet ve yönetim

Bu işletmeler hakkında soldaki ana tartışmalardan biri, devrimci projeye uygun acil çözümün ne olacağıdır - Fabrikalar kooperatif olarak işçilerin kendi elinde mi olmalı, yoksa işçiler tarafından yönetilip devlet mülkiyetinde mi olmalıdır. Arjantinli anarko-komünist grup OSL (Sosyalist Özgürlükçü Örgüt)'ün gazetesi EN LA CALLE'deki bir makaleden aldığımız aşağıdaki bölüm sorunu ortaya çok net ortaya koyuyor ve anarşist alternatife bağlıyor:

"Bu bağlamda, çeşitli solcu akımlar 'işçilerin kontrolü alması mı, kooperatifler mi' tartışmasını başlatmaya çalıştılar. Brukman'ın iç komisyonundan Celia Martinez (o dönem Troçkist PTS adayıydı [8]), 'Biz ulusallaşmak için savaşıyoruz... Kooperatif istemiyoruz... Ki rekabetin hayaleti bizi avlamasın...' diyor, kamulaştırma için gereken yasal kooperatif statüsünü, kooperatifçiliğin politik görüşlerinden ayırt edemiyordu. Onların önerisi, ödeme yapmadan kamulaştırmayı, devletin kuruluş sermayesini vermesi, maaşları ödemesi ve bazı durumlarda üretilenleri satın almasını talep etmekte. Başka bir deyişle, devletin vermesi, işçilerin planlayıp yönetmesi. Kamulaştırma için işçilerin kooperatif gibi yasal bir statüye

uymaları gerekiyor. Brukman, Zanun, Ghelco, Panificaciun 5, Grisinupolis ve 150 başka işgal edilmiş fabrika bu statüyü almalarına rağmen, asıl sorun hukuki değil.

*İşçilerin yönetiminde devletleştirme ancak işçilerin ve halkın egemen olduğu bir devlet çerçevesinde mümkündür (bu stratejiyi anlıyor olmamız, paylaştığımız anlamına gelmez). Burjuva devletinden kamulaştırma istemek kapitalist bağlamda bir çözüm olmayacaktır ama fabrikayı işçilerin kendisine vererek işçilerin güçlerini kullanmalarını sağlayacaktır. Ücretleri ve ilk sermayeyi talep etmek, işçilerin içinde bulunduğu durumun mimarının aynı devlet-hükümeti olduğu ve işçi hareketinin tamamen savunmaya çekildiği düşünüldüğünde hayalden başka bir şey değildir.*

*Diğer yandan, Kooperativizm işçilerin sorunlarına kesin çözüm sunan bir proje değildir. İşçi kitlelerinin çıkarlarına göre bir cevap vermekten çok uzaktır. Kapitalist üretim ilişkilerinin hiçbir zaman sorgulamaz, sadece yüzeysel özelliklerini (tekeller, rekabet, vb.) sorgular. Bir kooperatif ağıyla kapitalizme paralel bir alt sistem yaratmak daha da zordur.*

*Üretimi ve toplumu işçilerin yönetmesi düşüncesi, devrimci bir toplumdaki tek gücün işçi sınıfı örgütleri olduğunu varsayar. İşçilerin yönetimi bir azınlığın uyguladığı gücün, burjuvanın gücünün yani devletin herhangi bir biçiminin ortadan kaldırılması olarak anlaşılmalıdır. Biz işçiler, sadece tarlalarda, fabrikalarda ve işyerlerinde değil, toplumun geri kalanında da işçilerin yönetimini devralmalıyız." [9]*

Görüldüğü gibi, yoldaşlara göre çözüm, politik proje olarak biri ya da diğeri değil (kooperativizm ya da devletleştirme ile işçilerin yönetimi), işçilerin işlerini kaybetmemesi için gerekli koşulları sağlamak - yani (politik olarak kooperativizmi farz etmeden) yasal kooperatif statüsünü almak -, öz örgütlenmeyi korumak ve toplumun örgütlenmesi için küresel bir alternatif arayışında şimdi kazanabileceğimiz herhangi bir reformun, halkçı mücadelenin diğer öznelerinin mücadeleleri ile tamamlanacak olan, sadece kısmi adımlar olduğunu anlamaktır.

## c. Yöneticilerden ve Kapitalistlerden Arınmış Bir Topluma Doğru?

Arjantin deneyimi karşılaştığı birçok çelişki ve soruna rağmen bir yönetici sınıfın ya da müdürlerin sınıfının lüzumsuzluğunu tartışmasız bir şekilde gösteriyor. Patronlar ne zaman endüstriyi

idare edip üretimi devam ettiremediklerini ispatlasalar, işçiler örgütlenip en az onlar kadar iyi, hatta daha iyi yapabildiklerini gösterdiler. Ezilenlerin hareketinin tarihi böyle örneklere doludur (Şili endüstri ağları, İspanya ve devrim dönemindeki endüstri ve kırsal kolektifleri, 1917 Rusya'sında Sovyetler ve İşçilerin Konseyleri, vb.) ve Arjantin deneyimi bize bir kere daha işçi sınıfının, 150 yıllık proleter mücadelenin ardından, özündeki kapasiteden hiçbir şey kaybetmediğini gösteriyor. Bu bize üretimin temel bir özelliğini gösteriyor: İşçiler olmadan patronlar endüstriyi işletemezler, patronlar olmadan işçiler daha iyisini yapar.

Bu deneyimler aynı zamanda başka yerlerdeki anarşistlerin halk ayaklanmaları uyanırken karşılaştığı sorunları da açığa çıkarıyor ve bize özgürlükçü bir toplumun inşasının klişe ve sloganları tekrar ederek olmayacağını gösteriyor. Kolay cevaplar yok ve çokça ihmal edilen yasal sorunları, ekonomik engelleri ve işçi sınıfı direnişinin tarihini de hesaba katarsak, yerel etkenler deneyimleri çok farklılaştırıyor. Devrim birdenbire olmaz, farklı yer ve zamanlarda oluşan farklı etkenlerin birikmesidir. Bu etkenlerin hepsini devrimci ve anarşist bir strateji ile uyumlu bir şekilde ilişkilendirmeliyiz. Bu da biz anarko-komünistlerin savunduğu [10] gibi halkın mücadelelerinde bir hızlandırıcı görevi üstlenen anarşist örgütlenmenin önemini gösteriyor. Saf kendiliğindenlik yeterli değil.

Devrim öncesi dönemde, işçi sınıfının direniş deneyiminde karşılaştığı tarzda sorunlar hakkında ciddi şekilde düşünmeye başlamalıyız (örneğin işgal fabrikaları deneyiminin açıkça gösterdiği gibi, mülkiyet ilişkileri ve üretimin idaresi arasındaki ilişki; halk hareketi ile politik örgütler arasındaki ilişki). Net politikalar ve pratik cevaplar üretmek için mücadelenin somut koşullarını ve bulunduğu yerin özelliklerini hesaba katmalıyız. Aynı zamanda farklı mücadeleler konusunda program seviyesinde bir anlayışa sahip olup bu mücadeleleri özgürlükçü bir devrime giden yolu döşemek için birleştirebilmeliyiz.

Tüm bu deneyimler, (hem ekonomik, hem politik [11]) yöneticilerden ve kapitalistlerden arınmış bir toplumun anarşist özlemi yüksek bir ütopya değil, günümüzdeki işçi sınıfının kendi kapasitesini temel alan, gerçek bir olasılık. Tarih tekrar tekrar, toplumsal adalet ve özgürlük için zamanın geldiğini gösteriyor. Şimdi ve burada onu gerçekleştirmek için yapmamız gereken sadece anı hazırlamak, örgütlenmek ve mücadele etmek. Demek

ki, anarşistler imkansız talep ettiğinde bize gösterdikleri şey, gerçekte mümkün olanın burjuvazinin inanmamızı istediğinden daha geniş olduğudur. Ezilenlerin ezenleri karşısındaki daimi mücadelesi anarşizmin örgütlü güçlerinin önemli görevler almasını gerektiriyor ve mücadelede her toplumsal deneyim, her devrimci eylem, kapitalist rejimin cesedi içinde, yöneticiler ve kapitalistlerden arınmış bir toplumun inşasında yeni tuğlalar döşerken, yeni sorunları, yeni öngörülerini açığa çıkarıyor.

## Dipnotlar

1 Hombre y Sociedad No. 14, Suplemento. Aralık 2001.

2 Ancak son birkaç yılda, bazı Piquetero eğilimleri bürokratlaşmaya başladı.

3 En çok orta sınıfın hissettiği bir talep.

4 Buenos Aires nüfusunun büyük bir bölümü İtalyalı göçmenlerin soyundandır.

5 EN LA CALLE, Buenos Aires, No. 52, Haziran-Temmuz 2004.

6 CNT, No. 301, Mayıs 2004.

7 CNT, No. 298, Şubat 2004.

8 Troçkist parti.

9 EN LA CALLE, Buenos Aires, No. 49, Eylül 2003.

10 Arjantin'de OSL, Şili'de OCL ve İrlanda'da WSM'deki ve "Platformist" Anarşizm akımının ruhunu kavrayan diğer yoldaşlarımızın çabaları bu yöndedir.

11 Arjantin'in deneyimlediği Halk Meclisleri bir kurum olarak devletin ortadan kalktığı, "politik yöneticiler"den arınmış bir topluma ilişkin iyi bir içgörü sağlar. İşçiler işgal ettikleri fabrikalarda nasıl işyerlerini ve üretimi kendi ellerine aldılarsa, Buenos Aires'in birçok mahallesinde insanlar politik gidişatı öz-örgütlenmenin yatay alanında kendi ellerine aldılar.

## José Antonio Gutiérrez D:

Şilili anarşist yazar ve eylemci. Özellikle İrlanda'da anarko-komünist hareketin etkin isimlerinden biri olan Jose, Güney Amerika'daki halk hareketleri ve işçi hareketi üzerine yazdığı yazılarla tanınıyor. Anarkismo.net'in, CEPA ve El Ciudadano isimli dergilerin editörlüğünü de yapan Jose, "Problems and Possibilities of Anarchism" ve "Libertarian Origins of the First of May in Latin America" isimli kitapların da yazarı.

## Senin İnsanlığın "Devede Kulak"

Nergis Şen

Yakın zamanda bir televizyon programında yaptığı konuşmayla gündeme geldi AB Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış. Ali İsmail'in polis-faşist işbirliğinde dövülme görüntülerinin ardından "içinin parçalandığı" yalanıyla televizyonlarda boy gösteren Bağış, bu kez de Taksim Gezi direnişi sürecinde katledilen direnişçileri, Suriye'de katledilen sivillerle karşılaştırdı ve Gezi direnişinde hayatını kaybedenler için "Suriye'de 100 bin kişinin hayatını kaybettiği olaylarla kıyaslırsanız devede kulak" diyerek, büyük bir gafa daha imzasını attı.

Uluslararası medyayı Taksim'de yaşananlara odaklanıp Suriye'de yaşananlara sessiz kalmakla suçlayan; Haziran ayı başında Taksim'de ve coğrafyanın dört bir yanında, adletsizliklere karşı sokaklara dökülen milyonların isyanını "basit bir gösteri" olarak adlandıran Bağış, konuşmasında bunlarla da yetinmeyip isyan süresince katledilen direnişçiler için "Suriye'dekilere göre devede kulak" dedi. Hızını alamayan Egemen Bağış, yaşanan polis terörünü meşrulaştırmak için de "Burada yaşanan olaylar Paris'te, Londra'da, New York'ta yaşansaydı oradaki polise de molotof atılsaydı çok daha yüksek sayıda insan kaybı olurdu. Bizim polisimiz sabretmiştir, göğsünü siper etmiştir..." dedi.

Aslında Egemen Bağış'ın bu sözleri, devletin nefret politikasının bir yansımasıydı yalnızca. Haziran ayından bu yana süren eylemlerde polisin attığı gaz bombalarıyla, plastik mermilerle yaralanan binlerce insanı yok sayan; polisin sığıldığı kurşunla, attığı gaz fişegiyle, polis-faşist işbirliğiyle organize bir şekilde katledilen direnişçileri görmezden gelen; bu toprakların en büyük halk isyanını "basit" olarak adlandırma gafletinde bulunan Bağış'ın sözleri ve ölümü matematiksel bir hesaba indirgeme gafleti, devletin yok saydığı ölümün gerçekliği idi.

Suriye'de yaşananları sözde önemseyerek bir duyarlılık timsali olmaya çalışan Bağış'ın bu gafı, ne Suriye'de olanları, ne Mısır'da yaşananları, ne Rojava'da katledilen bir halkı, ne de iktidara karşı direnirken devletin katil polisleri tarafından öldürülen direnişçileri hesaplayabilir. Baskıya karşı direnirken katledilenlere, devletlerin savaşlarında yitip gidenlere hiçbir hesap tutmaz. Varlığı için hapsedmeyi, katletmeyi, kendisine karşı direnenleri yok etmeyi esas alan devletin matematiği ise, özgürlük için mücadele edenlerin hesabını tutmaya asla yetmez.

## Vanlı Depremzedelerin Açlık Grevi Sürüyor



Van'da iki yıl önce meydana gelen depremin ardından barınmak için kurulan konteynerleri boşaltmaları istenen depremzede ailelerin açlık grevi sürüyor.

Vanlı depremzedelerin, koşullarının iyileştirilmesi için 27 Ağustos'ta başlattıkları açlık grevi birinci ayını doldurdu ve 16 depremzede açlık grevine halen devam ediyor.

Barınma taleplerine Van Valiliği'nden de bir yanıt alamayan depremzedelerin açlık

grevi, 12 Eylül'de ölüm orucuna dönüşmüştü. Ancak 11 kişinin rahatsızlanarak hastaneye kaldırılması sonucunda grev, 20 Eylül gününden itibaren dönüşümlü açlık grevi olarak sürüyor.

Boşaltılması için elektrikleri kesilen konteyner kentte yaşamak zorunda bırakılan depremzede ailelerin yaşam koşulları, kışın yaklaşması ve artan enfeksiyon riskiyle de gittikçe zorlaşıyor.

## Devlet Yalan Söyletmediği Müezzini Sürer

**Taksim Gezi Direnişi'nin ilk günlerinde eylemciler tarafından revir olarak kullanılan ve daha sonra özellikle "içeride içki içildiği" tartışmalarıyla gündeme gelen Dolmabahçe Bezm-i Alem Valide Sultan Camii'nin müezzini ve imamıyla birlikte Beyoğlu müftüsü, görevlerinden alınarak başka yerlere sürüldü.**



Dolmabahçe Bezm-i Alem Valide Sultan Camisi Müezzini Fuat Yıldırım, Başakşehir'e bağlı Kayabaşı Köyü'ne sürüldü. Tayyip Erdoğan ve yandaş basın tarafından camide içki içildiği iddia edilmiş, cami müezzini Fuat Yıldırım ise ısrarla "kimseyi içki içerken görmediğini ve yalan söyleyemeyeceğini" tekrarlamıştı.

Müezzin Fuat Yıldırım, dürüst olmanın bedelini sürgünle ödedi. İstanbul müftüsünün,

"Sen çok yıprandın, seni başka yere tayin edelim" söylemlerine karşı; "Ben hiçbir şekilde yıpranmadım" cevabını vermesinin hemen ardından bir müfettiş görevlendirildi ve Fuat Yıldırım 6 ay süreyle Kayabaşı Köyü'ne müezzin olarak sürüldü.

Dolmabahçe Camisi imamı Halil Necipoğlu Zeytinburnu'na, Beyoğlu müftüsü Recai Albayrak ise Karadeniz Ereğli'ye sürgün edildi.



## Türk Tabipleri Birliği'nin Biber Gazı Raporu: Polislin Gazi Zehirlemeyi Sürdürüyor

**Türk Tabipleri Birliği'nin çalışmasına göre, biber gazına maruz kalanların yüzde 39'u, gazın etkilerinin devam ettiğinden şikayetçi.**



Taksim Gezi Direnişi sırasında biber gazına maruz kalan 11 binden fazla kişiyle yapılan çalışmaya göre, yüzde 14'lük bir kesim sivilce ve benzeri döküntülerin sürdüğünü; yüzde 10'u yürürken ve hareket ederken dengesizlik oluştuğunu; yüzde 11,2'si de el ve ayaklarda kas güçsüzlüğü bulunduğu şikayetini dile getiriyor.

İnternet sitesine konulan anket çalışmasına verilen yanıtlar üzerinden oluşturulan çalışmaya göre, "Gazdan etkilendiniz mi?" sorusuna, yüzde 68,5'lik bir dilim "Çok yoğun etkilendim" yanıtını verdi. Hiç etkilenmeyenlerin oranı ise, "yüzde 0,2" oldu. Ankete katılanların yüzde 88'i gazdan etkilenmemek için bir araç kullandığını belirtirken; yüzde 12'si ise hiçbir araç kullanmadığını belirtti. Ankete katılanlara hangi mesafeden gaza maruz kaldıkları sorusu da soruldu. Bu soruya yüzde 30'luk bir kesim 1 metreden az, yüzde 37,6'lık bir kesim

de 1-5 metre arasında yanıtını verdi. Yüzde 32,4'lük kesim ise, 5 metreden fazla yanıtını tercih etti.

Verilen yanıtlara göre, toplam olarak "1 saatten az gaza maruz kaldım" diyenlerin oranı yüzde 8 olurken; "1-8 saat arasında gaza maruz kaldım" diyenler yüzde 53, "9-16 saat arasında gaza maruz kaldım" diyenler yüzde 17, "17-24 saat gaza maruz kaldım" diyenler yüzde 12, "24 saatten fazla gaza maruz kaldım" diyenler de yüzde 10 oldu.

Türk Tabipleri Birliği, Taksim Gezi Direnişi süresince polislin kullandığı biber gazının etkileriyle ilgili çalışmasına geçtiğimiz Haziran ayında başladı. Rapor oluşturulurken, veri girişleri devam etti. Geçtiğimiz ay tamamlanan veri girişleriyle 11 bin 155 yanıt ulaşıldı ve bu yanıtlar üzerinden rapor oluşturuldu.

## Polislin Attığı Ses Bombası Seyit'in Kolunu Parçaladı

Roja'ya'da hayatını kaybeden Serkan Tosun için 22 Eylül günü İstanbul Okmeydanı'nda yapılan yürüyüşe polis saldırdı.

Polis saldırısı sırasında evine gitmekte olan 18 yaşındaki Mehmet Seyit Akdoğan, polislin son

aylarda sıkça kullandığı ses bombalarından birinin koluna isabet etmesiyle yaralandı.

Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan Seyit'in patlama etkisiyle parçalan sol kolu ameliyatla kesildi.

## Artık Uyan Berkin!



**Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül... Geçti. Yaz bitti, sonbahar geldi, çocuklar direndi. Okullar açıldı, çocuklar direndi. Sokaklar gaza boğuldu, mermiler sıkıldı, kardeşleri yere yığıldı, çocuklar durmadı, yılmadı direndi. Çünkü çocuklar özgür yarınlar için direniyorlar! Polislin attığı gaz bombasıyla başından vurulan Berkin kardeşimiz de yüz günü aşkın süredir yoğun bakımda ve hala direniyor.**

Berkin, 16 Haziran sabahı Okmeydanı'ndaki evinden çıkıp ekmek almak için bakkala giderken polislin attığı gaz bombasıyla başından ağır yaralanmıştı. O günden bugüne isse Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yoğun bakımda.

Berkin'in avukatları, 25 Haziran'da suç duyurusunda bulunmuştu. Ancak, diğer suç duyurularıyla birleştirilen dosyada, hiçbir gelişme yok. Savcılık, hastaneden aldığı raporları bile Adli Tıp Kurumu'na göndermiş değil. Üstelik savcılık, Taksim Gezi Direnişi sürecinde yapılan polislin ilgili tüm şikayetleri de

aynı dosyada topladı. Avukatlar, Berkin'in dosyasının ayrılmasını talep etti, ancak talep kabul edilmedi. Berkin'in avukatı, "Aylardır hiçbir işlem yapılmamış. Olay yerine görüntüler bile dosyaya konulmamış. Tek yapılan hastane raporlarının istenmesi. Bu raporların da Adli Tıp Kurumu'na gönderilmesi gerekiyor. Ancak bunu bile yapmadılar" diyor.

\*Berkin Elvan'ın sağlık süreciyle ilgili gelişmeler Twitter'da, Berkin'in babası Sami Elvan ve dayısı Kenan Düzen tarafından yönetilen @Berkin\_Elvan hesabından duyurulmaya devam edecek.

## Çevik Kuvvet Polisi 8 Yaşındaki Çocuğu Öldüresiye Dövdü

Mersin'de bir çevik kuvvet polisi, "arkadaşına vur" isteğini reddeden çocuğu öldüresiye dövdü. Polislin şiddetine maruz kalan D.Ö hastaneye kaldırıldı.

Mersin'de Şevket Sümer Mahallesi'ndeki karakol önünde oyun oynayan 8 yaşındaki çocuğa "arkadaşına tokat at, yoksa ben sana atarım" diyen polis, bu isteğini yerine getirmeyen çocuğa tokat attı. Tokadın ardından polise küfrederek kaçan D.Ö'nün ardından koşan polis, çocuğu yakalayarak dövmeye başladı.

D.Ö'nün annesi komşularının çocuğunu öldürüyorlar demesi üzerine karakola geldiğini, karakol kapısında çocuğunu döven polislin karşılaştığını ve çocuğunu karakol içinde bir odada yarı çıplak vaziyette gördüğünü anlattı. Polislerin çocuğu biraz daha karakolda tutmak isteyerek kendisini eve gönderdiklerini söyleyen anne, çocuğunun eve geldikten sonra kasmaya başlaması üzerine D.Ö'yü hastaneye kaldırdıklarını söyleyerek, çocuklarını döven polis hakkında şikayetçi olacaklarını belirtti.

# Kapitalizmin Barış Yelleri Estiğinde...



New York'taki BM Genel Toplantısı'nda ABD Başkanı Obama'nın Suriye ile ilgili "müdahale" konuşması, yakın coğrafyada olan ya da olmayan birçok devletin gündemini meşgul eden "Suriye Problemi"nin ulaştığı nokta açısından yapılacak bir tespate iyi bir dayanak oluşturuyor. Konuşmada Obama, müdahalenin ABD'nin çıkarlarına uyuşmadığını söylediğinde, son beş aylık süreçte ABD'nin saldırı yanlısı politikalarının neden öyleyse bu boyuta (Patriotlar, TC sınırına NATO kuvvetlerinin konuşlanması, Akdeniz'de bekleyen ABD ağırlıklı filo, "barışçıl bombalama" senaryoları...) ulaştığı sorusunu akıllara getirdi? Yani aslında ABD, NATO korumasında, TC gibi savaştan alacağı geri dönüşlerin hesabını yapan devletlerin desteğiyle saldırı hazırlığı yaparken, Obama'nın söylediklerinin inandırıcı olacağını kimse beklemeydi. Obama konuşmasının devamında "Biliyorum ki bazıları askeri operasyon düzenlememiş olmamızdan dolayı hayal kırıklığı yaşıyor. Bazıları sınırlı operasyon açıklamamdan da rahatsız olmuş durumda. **Amerika bölgeye karışmak istemiyor. Bir taraftan da ABD bölgeye müdahale etmediği için suçlanıyor. ABD'nin dünyadaki rolü belli fakat ABD halkının sesini duymak gerekiyor. ABD askeri seçenekte dahil olmak üzere bütün seçenekleri kullanarak çıkarlarını bölgede korumak istiyor.**" diyerek savaş beklentisinde olanlara saldırmamanın nedenini açıkladı. Ya da en azından açıklamaya çalıştı.

ABD ve müttefikleri tüm hazırlıkları yapmış saldırı için gün sayıyorken, savaşta nereden nereye ve hangi silahlarla saldırılacağı konuşulurken, savaş haritaları açıklanırken, savaş sonrası Suriye senaryoları medyada en fazla konuşulandıktan biriyken, oluşan bu durumu nasıl okumak gerek?

## Hizbullah ve İran'ın Caydırıcılığı

Suriye'de ÖSO ve Esad'ın ordusu arasındaki savaş başladıktan bu yana, özellikle batılı

devletlerin doğrudan saldırı yerine, bu savaşta ÖSO'ya destek vererek bir çatışma durumu yaratmaktan taraf olduğu sıkça dile getirildi. Çünkü Esad'a ve Esad'lı bir Suriye'ye yönelik desteğini en başından itibaren açıklayan İran'ın varlığı, bu doğrudan saldırıda en büyük çekincelerden biriydi. İran'ın Esad'ı desteklemesinin, Esad'dan ziyade bölgesel etkisiyle ilgili olduğu da uluslararası medyada sıklıkla yer buldu.

İran'ın dışında bir başka destek de Hizbullah'tan gelmişti. Özellikle ÖSO ve El-Nusra'ya karşı, Lübnan sınırından Suriye'ye girerek gerçekleştirdikleri saldırılarla Esad'ın arkasında olduklarını göstermişlerdi. Hizbullah'ın bu saldırılarla, Esad'ın ordusuna ne kadar destek olduğunu anlamak için özellikle El-Nusra'nın geri çekildiği Batı Suriye'ye bakmak yeterli.

## Rusya'nın Rolü

Suriye'nin elindeki nükleer silahları denetlemek için aktif rol almasıyla Rusya, Suriye'ye olası bir saldırının karşısında yer alacaklarını bildiren Dışişleri Bakanı Lavrov ve Başkan Putin'in savaşın başından bu yana yaptıkları açıklamalarla, tutarlı bir tavır gösterdi. Esad'ın kimyasal saldırısının dünya gündemine oturduğu bir ortamda bile, görüntülerin komplo olduğunu söyleyerek Esad'lı bir Suriye'nin dış politikadaki çıkarlarıyla daha uyumlu olduğunu olabildiğince gösterdi. Suriye'ye ilişkin gerçekleşen Cenevre Konferansı gibi uluslararası konferansların tümünde, Ortadoğu'da yapıcı bir politikanın gerekliliğini vurgulayan Rusya, bölgede olası bir başka büyük hegemonyanın da önüne geçmeyi planlıyor. Şimdilik işler Rusya'nın öncülüğünde ve Ortadoğu'daki çıkarlarına uygun ilerliyor.

## Müttefiklerdeki Kırılmalar

Obama'nın mevzubahis konuşmasında yer verdiği gibi, Suriye'ye saldırmaktan vazgeçilmesi bir kesimi rahatsız etse de, Afganistan ama özellikle Irak müdahalesinin olumsuz geri dö-

nüşlerinden elde ettikleri deneyimlerle ABD halkının önemli bir kısmı bu müdahaleye karşıydı. Halkın bu düşüncesinin, kongrenin kararındaki etkisi nedir bilinmez ama daimi dost İngiltere'nin tavrının, ABD'nin değişen politikasında etkisi var. Savaşın bu kadar uzun sürmesine karşın Esad'ın siyasi iktidarı kaybetmemesi, Esad'ın karşısında yer alan devletleri sürecin seyrine ilişkin "yeniden düşünmeye" sevk etti.

## Yeni Tehdit ve Hedef Değişikliği

Aslında Suriye'deki savaş en başından bu yana iki kesim arasında değişti. Esad'a karşı muhalefeti bir güç olarak toplamaya çalışan küresel güçlerin hesaplamadığı durumlar ortaya çıktı. PYD'nin Kürtlerin yaşadığı yerleri hem Esad'ın ordusundan hem de ÖSO'dan koruması ilk hesaplanamaz durumdu. PYD, iki tarafın saldırılarına karşı halkı korurken sadece Esad'ın ve ÖSO'nun değil küresel güçlerin de planlarını altüst etti ve Rojava Devrimi'ni yarattı.

Öte yandan, en başta ÖSO'nun içinde gibi gözüküp batılıların ses çıkarmadığı El-Kaide ile ilintili gruplar, süreç içerisinde güçlerini arttırdılar. El-Nusra çetesi, Esad'ın ordusuna karşı girilen savaşta son dönemde en çok bahsedilen grup haline gelmişti. El-Kaide'nin Suriye-Irak İslam Cumhuriyeti planlarına ilişkin giriştikleri eylemler, uzun vadede düşünülen küresel stratejinin altüst olmasının nedenleri arasında. Eylül ayı içerisinde 70'e yakın insanın ölümüyle sonuçlanan Kenya'daki AVM katliamının El-Kaide ile bağlantıları düşünüldüğünde, El-Kaide'nin yeniden büyük bir tehdit olarak batılı devletler karşısında belirdiğini söylemek güç değil.

## Barış...

Bir yanda Suriye'ye yönelik saldırı politikasını askıya alan ABD, diğer yanda "barış"ın muhafazası için elinden geleni ardına koymayan Rusya... Dünyanın en büyük silah üreticisi ve tedarikçisi konumunda olan BM Gü-

venlik Konseyi'nde "Esad'lı barış" konuşulmaya başlandı bile. Yeni seçilen ılımlı cumhurbaşkanı Buhari ile İran da dış politikada barış yelleri estiriyor. Nükleer silah konusundaki açıklamalarla ebedi düşman ABD ile aradaki buzları bir hayli eritmiş durumda.

Uluslararası savaşızsızlık ortamının yarattığı "güven"le devletlerin dış politikalarında yumuşamalar gözleniyor. Böyle bir ortamda sermayenin "güven" içinde o coğrafyadan diğerine "barışçıl" bir şekilde dolacağını öngörmek gerekir.

Devletlerarası siyasi gerilimler ve savaşla sonuçlanan siyasi süreçler karşısında savaşa karşı bir tavır takınmak, bu tavrı dile getirmek ve örgütlemek belki yüzyıllardan beri devam ediyor. Özellikle savaşların her coğrafyaya yayıldığı Dünya Savaşları süresince gösterilen bu tepkinin elbette daha başka bir anlamı var. Dünya üzerindeki iktidarların kavgalarına; devletsiz, sınıfsız, sınırsız ve özgür bir dünyanın savunusuyla karşı çıkanlar, aslında devletli sistemle donanmış kapitalist işleyişin sadece savaş sürecinde değil, barış sürecinde de bu söylemlerini yükseltirler.

Barış, devletlerin halklar üzerindeki sömürsünün devam etmesi anlamına geldiğinde; kapitalizmin hammaddesi veya pazarı olabilecek tüm toprakların küresel sömürüye itaat etmesi koşuluyla var olabilecek bir durumdur. Küresel kapitalizmin hüküm sürdüğü pazarın işlemesiyse barış, naif anlamıyla savunulamaz. Devletlerin tüm yıkıcılıklarını gizledikleri bir dönemse barış, sahiplenilmez.

Suriye'de "barış"ın ne anlama geldiğini görmek için, yine küresel medyanın o çok paylaşılan videolarına bir göz atmak yeter. Ellerindeki sopadan silahlarıyla, oyundan da olsa arkadaşlarını "katletme oyununu" oynayan Suriyeli çocuklarda görmek gerek, kapitalizmin barışının ne demek, savaşının ne demek olduğunu.

# Paket Demokrasi

Hüseyin Civan

hcivan@meydangazetesi.org

Türkiye siyasal sistemi git-tikçe garip bir hal alıyor. Bunda yeni bir siyaset tarzına uyum gösteremeyen eski siyasal yapıların büyük etkisi var. Ancak mevzu bahis "garip"liğin ortaya çıktığı durumlar, sadece bu uyuşmamaya sorunu değil.

Tayyip Erdoğan'ın ekonomiden sorumlu baş danışmanı Yiğit Bulut, katıldığı bir panelde "Bu ülkede gerçek bir sosyalist varsa o da Recep Tayyip Erdoğan." demiş. Hem de bunu hükümetin "işçi haklarına duyarlılığı", "yerleşik sermaye gruplarının menfaatlerinin karşısında duran" tavrıyla açıklamaya çalışmış. Yiğit Bulut'a taşeron sisteminin hangi hükümet eliyle ve hangi sermaye gruplarının menfaatleriyle ilintili bu coğrafyaya yerleştirildiğini sormak anlamsız. Keza Bulut'un Erdoğan ve AKP sevgisi sadece gözlerini değil, dimağını da köreltmış. Kapitalizmin ideolojik savunucusu bu zat'ın, kalkıp sosyalistin kim olduğuna karar verecek kudreti kendinde buluyor olması daha da garip.

Bir başka garipliği de 30 Eylül'de sabah saat 11:00'de yaşadık. Uzun süredir beklenen

paket açıklandı. Paket içinde sunulan demokrasinin ne olacağını bekliyordu herkes. Gazetecisinden siyaset analizcilerine, politikacısından akademisyenine paketteki demokrasinin kapsamı herkesi meraklandırmıştı. Öncesindeki yorumlar, paketle ilgili köşe yazıları... Paket üstünden çokça malzeme çıktı medyaya.

Ve paketi açtı Tayyip Erdoğan. Kendinden emin ve demokratik sorumluluğunu yerine getirmenin, Türkiye'yi muasırlaştırmanın verdiği o garip keyifli ifadesiyle...

Bir üniversiteye Hacı Bektaş Veli ismi verildi, Roman Enstitüsü kuruldu, Mor Gabriel Manastırı arazisi vakfa verildi, öğrenci andı kaldırıldı, kamuda başörtüsü yasası kalktı, köy isimlerinin eski isimlerine dönüş için yasal engel kalktı, partilerde eş başkanlığın önü açıldı. Pakete sığdırılan demokrasi demek ki bu kadar oluyormuş. Medyada tabii ki eski sistemle kıyaslamalar üzerinden güzellmeler, güzellmeler... Bu garip demokrasiye, teşekkür eden garip insanlar olmadı değil.

Kürtçe ve seçim barajı meselesini bu garipliğin biraz dışın-

da tartışmak gerekiyor. Aslında demokratik açılım sürecinin, devletin "Kürt sorunu" diye adlandırdığı süreçle ne kadar ilintili olduğu biliniyor. Demokratik açılım sürecinin bir devamı bu paket. Bu süreçte Kürt hareketinin en son "geri çekilmesi"nin karşılığında açıklanan bu paket, devletin "barış"tan anladığının birebir yansıması. Bu minvalde paketten çıkan, anadil meselesine ilişkin önemli bir adım değil. Kürtçe'nin, özel dersanelerde ders olarak eğitiminin yapılmasının biraz daha genişletilerek, özel okullarda da yapılacak olması "geri çekilme"nin karşılığı.

Devletin sürecin ciddiyetini anlamak istemediği aşikar. "Bunlar önemli ilk adımlardır" politikasını uzun süreden beri işleten devlet de, kıyaslamayı eski yapıyla ilişkilendirip "TC tarihinde bir ilk" değerlendirmesini yapan "paket" yanlıları da süreçte oyalama politikası işletip, süreci uzatma peşinde.

Paketin uluslararası yansımaları da, devlet sınırları dahilindeki yansımaları da olumlu. Aslında paketten hükümet istediğini aldı. Daha fazla zaman... İktidarını

daha kalıcı bir hale getirmek isteyen AKP için "zaman" en gerekli olan şey.

İşler sürece yayılmışken, seçim sistemine ilişkin paket içindeki öneriler AKP iktidarının da geleceğini garanti alması anlamına geliyor. Daha demokratik bir seçim sistemi için öne sürülen dar bölge ve daraltılmış bölgeli seçim sistemlerinin her halükarda kime yarayacağı açık. Paket demokrasi yanlılarının seçim sistemine yönelik getirilmiş bu öneriyi, başkanlık sistemiyle beraber tekrar okuması gerekiyor.

Demokrasiyi pakete sığdıranlardan daha fazlası beklene mezdi normal olarak. Oyalama politikasını garip bir şekilde demokrasiyle ilişkilendirenler, siyasal iktidarın her geri adımındaki ana muhalefetin değil, toplumsal muhalefetin etkisini görmelidir. Zira demokrasi-demokrasi diye bakılması gereken, iktidarın paket içinde sunduğu temsiliyet alanları değildir. İktidar, tarihin hiçbir döneminde demokrasiyi paket içinde sunmamıştır. Demokrasi doğrudan bir şekilde, iktidara karşı mücadele edenlerin deneyimleriyle hayat bulmuştur.

## Demokrasi Monologları

Eylül'ün ilk haftalarında, sadece yaşadığımız coğrafyada değil, tüm dünyada "savaş" konulu endişeli bir bekleyiş vardı. Endişeliydi, çünkü savaş çağrıcılığında bulunan küresel aktörler de olası bir savaşın sonunu göremiyordu. Bu süreçteki savaş ısrarıyla T.C tek endişesiz görüntü veren devletti. Ancak TC'nin beklentileri, ABD başkanı Obama'nın "ulusa sesleniş"iyle suya düştü.

Ulusla sesleniş konuşmaları ABD'de bir gelenek. Başkanın, devletin aldığı kararı vatandaşların içselleştirmesi adına iknaya, inandırmaya dayalı önemli bir araç. Irak'ta savaşa mı gireceksiniz, bir ulusla sesleniş konuşmasıyla durumu meşrulaştırabilirsiniz; ekonomik kriz mi var, başkan telkini ekonomik anlamda değil ama psikolojik olarak oluşacak bir tedirginliğin önüne geçebilir.

Ulusla seslenişlerle devlet, tüm siyasal sembollerıyla karşımızdadır. Ekranın kenarına özenle

oturtulan bir bayrak, bazen devletin siyasal hegemonya alanını gösteren bir harita, kurucu liderin portresi, bazen de o devletin anıtsal bir simgesi... Medyanın verdiği imkanla, başkan karşınızda.

Eş zamanlı her yerde olabilmenin gücüyle, az konuşmadan ama lafı çok da dolandırmadan "Biz bunun kararını aldık, sonradan gördüğünüzde şaşırmanın törenselsel bir biçimidir ulusla sesleniş.

ABD siyasasının, gündelik yaşıntıya doğrudan ve etkili bir şekilde dokunabildiği yerdir ulusla sesleniş.

Bizdeki ulusla seslenişler, darbelerle özdeştir. Siyasal çağrışımları, mevcut iktidara asker dolaşımıyla birkaç rötuş olmuştur, "demokrasiye rot balans ayarı çekilmesi" olmuştur. Şimdilerde Tayyip Erdoğan'ın, "Millete Hizmet Yolunda" şiarıyla ekranlarımızı doldurduğu seslenişler var artık. ABD'deki ulusla sesleniş-

lerle biraz daha benzerlik taşıyan bu monologlara son zamanlarda daha fazla rastlar olduk (ya da bu monologlar daha sık yayınlanır oldu).

Özenle seçilmiş cümlelerle değil sadece, mimik ve beden dili okuyucularını bile hesaba katıp oluşturulan bu oyunla, hedeflenen şeyin yapılan işlerde meşruluk sağlamak mı olduğu yoksa ben bu ülkenin başkanı/başbakanıyım demek mi olduğu, monoloğun konusuna göre değişse de, değişmeyen şey ekrandaki "şey" in devletin yüzü olduğu.

Son birkaç ulusla sesleniş, Tayyip Erdoğan'ın çok da isteyerek yapmadığı açık. Taksim Gezi süreciyle beraber, meşruluğu tartışılır bir hal alan siyasal iktidar, bu gergin yüzünü sadece ulusla seslenişlerde göstermiyor. Bu gergin yüzün, halk sokağa indiğinde aldığı biçimi hepimiz katledilen kardeşlerimizden biliyoruz. Keza, bu gergin yüzün dış politikaya yansımalarını takip etmek için de savaş çığırıklığı yapılan Suriye politikalarına bak-

mak yeterli olacaktır.

Gelinen duruma, ya da "demokratik bir seçimle" iş başına gelmiş siyasal iktidarın evrildiği konuma hayıflanmak, önce onlara kucak açan liberallerin, belli dönemlerde yan yana gelinebilir diyen reformistlerin; sonra da devletin varoluşsal iktidarlı yapısını görmezden gelen muhaliflerin işidir.

Devletin şu an geldiği konumdan dersler çıkarmak, toplumsal muhalefette samimi olanlarca ısrar edilebilir ancak. Devletin varlığından kaynaklı iktidarlı doğasını yeni görenler, yaşadığımız coğrafyadaki bu hegemonik yapılanmanın soykırımlar, katliamlar, göçler, yasaklamalar, yok saymalarla dolu tarihine bakmakta cesaret edemeyenlerdir. 1870'lerde anarşist bir hareket adamının dediği gibi "Her kim devlet iktidarından bahsediyorsa, tahakkümden bahsediyordur. Devlet iktidarının tarihi, bu iktidar yeryüzünde belirdiği günden beri bu şekildedir."

# DOĞRUDAN DEMOKRASİ FESTİVALİ



**Selanik'te birçok anarşist ve anti otoriter örgütlenmenin yer aldığı Doğrudan Demokrasi Festivali'ne katılan Devrimci Anarşist Faaliyet, "Mücadeleye Devam" başlıklı oturumda Taksim Gezi İsyanı, doğrudan demokrasi yöntemleri ve uygulamaları, kolektif ve kooperatiflerle yaşamın yeniden yapılandırılmasına ilişkin deneyimlerini paylaştı.**

Yunanistan'da anarşist ve anti otoriter örgütlenmelerin, özyönetimle işleyen üretim alanlarının, kooperatiflerin deneyimlerini paylaşmak üzere bir araya geldikleri Doğrudan Demokrasi festivali 4-5-6 Eylül tarihlerinde gerçekleştirildi. Konuşmaların, forumların, atölye çalışmalarının konserlerin oluşturduğu festival, Selanik kentinde yapıldı.

Festivalin ilk günü olan 4 Eylül'de "Ortak Kullanım Mücadelelerinin Birleşmesinin Gerekliliği" başlığıyla gerçekleştirilen forumda, halkın ortak ihtiyaçları doğrultusunda öz örgütlenmeye gerçekleştirilecek üretimlerin karşılıklı dayanışma ve işbirliği ağlarıyla birbirini desteklemesi üzerine fikirler paylaşıldı. Selanik'te suyun ticarileştirilmesine karşı mücadele veren "136 Hareketi", üreticiden tüketiciye aracılar ürün sağlama amacıyla bir araya gelen 16 kolektifin ortaklaştığı "Aracılar Ürün Satış Ağı", doğrudan demokratik karar alma süreciyle sekiz aydır

patronsuz üretimlerini sürdüren VIO.ME. işçileri, hükümetin kapatma kararından sonra işgal edilerek özyönetimle çalışmasını sürdüren Yunanistan Devlet Televizyonu ERT işçileri yaptıkları konuşmalarda kendi deneyimlerini aktardı.

5 Eylül günü, festivalin ikinci günü, konuşmaların ana başlığı ise "Mücadeleye Devam"dı. Konuşmacılar, mücadele deneyimlerini aktarırlarken, mücadelelerin dayanışma ilişkisi ile ortaklaştırılarak büyütülmesinin yolları üzerine önerilerini sundular. Türkiye'de mücadele yürüten Devrimci Anarşist Faaliyet adına Alp Temiz, Bulgaristan'daki Adalante Sosyal Merkezi'nden Yavor Kiselinsef, anti militarist İlham Nisvan ve akademisyen Kostas Lampos konuşma yaptı.

Devrimci Anarşist Faaliyet'in İngilizce yaptığı konuşma aynı zamanda Yunancaya tercüme edildi. Önceki ay Meydan Gazetesi'nde yer alan "Barikat-

ların Ardındaki Direniş Alanından, Mahallelerdeki Forumlara: Doğrudan Demokrasi" başlıklı yazının İngilizce çevirisi, festival boyunca açık kalan DAF standında yoğun ilgi gördü.

DAF'ın İngilizce yaptığı konuşmanın Türkçe çevirisi ise şöyleydi:

"Tüm İstanbul'da ve Anadolu'nun pek çok yerinde kentsel dönüşüm projeleri; gecekondu yıkımlarıyla, AVM ve rezidans inşaatlarıyla, soylulaştırmaya çalıştığı meydanlarda basın açıklamalarını dahi yasaklamasıyla hız kazanmıştı. Dönüşüm yalnızca kentlerde değildi. Kırsal dönüşüm de son yıllarda başta Hidroelektrik, Termik ve Nükleer Santral projeleriyle, madenlerle, kaya gazı aramalarıyla, kapitalist tarım politikalarıyla vadilerde, köylerde yaşamı yok etmeye başlamıştı bile. Kırdan kente taşınan yalnızca göçe zorla-

nan insanlar olmadı, aynı zamanda kırsal dönüşüme karşı başlayan isyanlar kentteki mücadelelere de ruhunu aktardı.

Taksim Gezi isyanında ne bir kahraman vardı ne de bir halk önderi. Kırsallardaki pek çok mücadelede olduğu gibi iktidarsız alanlarda özdenetimleriyle, öz disiplinleriyle ve gönüllülükleriyle bir araya gelen bireyler devlete ve kapitalizme karşı verdikleri mücadelede otoriteden rekabetten ve bencillikten uzak, bir ilişki biçimi deneyimlediler. Yine kırsallardaki pek çok mücadelede olduğu gibi Gezi Parkı'nda da deneyimlenen paylaşma ve dayanışma ilişkileri; siyasi duyarlılığı olmayan pek çok bireyi etkilemeye, dönüştürmeye yetti.

Gezi Parkı'ndaki direnişin 2013 yılındaki toplumsal mücadelelerindeki başlıca tetikleyicilerinden biri



bu yılki Hrant Dink anması oldu. Hrant Dink; 19 Ocak 2007'de Taksim yakınlarında çalıştığı Agos Gazetesi binası önünde Faşistler tarafından katledilen Ermeni gazeteci. Katledildiğinden bu yana her yıl 19 Ocak günü Taksim Meydanı'ndan Agos Gazetesi önüne yürüyüş düzenleniyordu. Bu yıl, Taksim Meydanı'nda başlatılan kentsel dönüşüm projelerini gerekçe göstererek bu yürüyüşe katılan bizim dışımızdaki hemen hemen tüm muhalif gruplar yürüyüşün başlangıç noktasını Taksim Meydanı dışında başka bir noktaya taşıdılar. Ama biz 6 yıl önce Hrant'ı teferruat olarak gören anlayışın bugün yaşam alanlarımızı soylulaştırdığını biliyorduk ve buna rağmen ısrarla Taksim Meydanı'nı kullanmaya devam etmeliydik. Bu anmada Taksim'den vazgeçersek yıllardır mücadele ettiğimiz, 1886'da Haymarket'te katledilen yoldaşlarımızı andığımız Taksim 1 Mayıs'ından da vazgeçmemiz beklenecekti.

Nitekim 1 Mayıs sabahı Taksim Meydanı'na çıkan yollar polis tarafından kuşatıldı. Devrimcilerin Taksim Meydanına girmesi yasaklandı. Devlet 1 Mayıs için başka meydanları önerdi. Başbakan Erdoğan'ın özel teşekkürlerini kazanan bir partinin yaptığı 1 Mayıs "kutlaması" haricinde Anarşistler, Kürtler ve Devrimci Sosyalistler, kentsel dönüşüm bahanelerine karşın Taksim ısrarını sürdürdüler. 1 Mayıs günü gerçekleşen polis saldırılarında çok sayıda eylemci polis tarafından yaralandı.

Polis saldırıları ve devlet terörü yalnızca büyük yürüyüşleriyle sınırlı kalmadı. Basın açıklaması yapmak için top-

lanan 10 kişilik gruplara bile TOMA'larla ve gaz bombalarıyla saldırdılar. Taksim'de ve İstiklal Caddesi'nde polis şiddeti bir rutin haline gelmişti.

Mayıs ayı sonlarında Gezi Parkı içindeki ağaçların, proje kapsamında kesilmeye başlanması bardağı taşıran son damla oldu. Gezi Parkındaki çatlak direnişin tüm Anadolu'da yankı bulması uzun sürmedi. Çatışmalar her şehirde meydanlarda, parklarda ve varoşlarda hızla yükseldi. Haziran boyunca 5 kişi devlet terörü ile katledildi.

Pek çoğunuzun burada öğrenmek istediği, Gezi Parkı'nda ve mahalle forumlarında karar alma sürecinin nasıl işlediği. Taksim Meydanı ve Gezi Parkında kaldığımız süre boyunca gerçekleşen ilişki biçimi 15 Haziran'daki büyük polis saldırısı sonrasında mahallelerde güçlenen forumlarda doğrudan demokrasi tartışmalarını belirginleştirdi. "Barikatların Ardındaki Direniş Alanından, Mahallelerdeki Forumlara: Doğrudan Demokrasi" başlığıyla Meydan Gazetesi'nde yer alan değerlendirme ger-

çekleşen deneyim hakkında yerinde tespitlerde bulunuyor. Bu metnin İngilizce çevirisinin dökümünü hazırladık, bu konuyla ilgili tartışmaları konuşmalar sonrasında sürdürebiliriz.

Mevcut deneyimlerle birlikte antikapitalist, anti otoriter ve anti hiyerarşik yaşam tahayyüllerini yaşamlarımıza indirgeyebilmenin pek çok yolunu bulduk. Bugün bu yolları ve yöntemleri tartışmak adına buradayız.

Yaşamın yeniden yapılandırılması, ilk kez bizim ortaya çıkardığımız bir kavram değil. 1917'de Ukrayna'da, 1936'da İspanya'da deneyimlenen, bugünse halen Güney Amerika'da, Chiapas'ta gerçekleşen bir durum. Bu kavram bizim için de yeni değil. TC devleti ile Kürt halkı arasında gerçekleşen savaşın sıcak zamanlarında, Kürdistan'ın büyük kentlerinden Amed'de, Mezopotamya Sosyal Forumu'nda da biz Yaşamın Yeniden Yapılandırılması'ndan söz etmiştik. Werañsar'da, Gever'de pek çok değerli deneyim gerçekleşti. Bugün

Rojava'da da bu deneyimlere benzer deneyimler kısmen de olsa yaşanıyor."

Festivalin son günü 6 Eylül'deki konuşmaların ana teması ise "Olağanüstü Hal'den Mücadele Meclislerine" idi. Konuşmalara hızlı tren projesine karşı mücadele eden örgütlenmeler; NO TAV İtalya ve NO TAV Fransa, Halkidiki'deki maden projesine karşı mücadele veren S.O.S. Halkidiki, anti otoriter ve antikapitalist yayın kolektifi BABYLONIA dergisi katıldı.

Aynı gün farklı bölgelerde mücadele veren örgütlenmeler arasında ortak çalışma ve hareket ağı toplantısı da yapıldı. Bu toplantıya Devrimci Anarşist Faaliyet ve Yunanistan'dan Anti otoriter Hareket'in yanı sıra Bulgaristan, Almanya, İtalya, İngiltere'den örgütlenmeler de katılım sağladı. Anti otoriter, anti hiyerarşik ve antikapitalist; doğrudan demokratik karar alma süreçleriyle işleyen örgütlenmelerle oluşturulacak yaşamın yeniden yapılandırılması, tartışmaların asıl odağını oluşturdu.

3 gün süren festival boyunca örgütlenmelerin, kolektiflerin, kooperatiflerin kurdukları stantlarında bilgi paylaşımları devam etti. Atölye çalışmalarında yer alan katılımcılar arasında, sistemin her türlü eğitiminden uzak bir şekilde, yaşamın bilgisi paylaşıldı. Festival günleri boyunca her akşam anti otoriter, devrimci ve muhalif müzik gruplarının konserleri yapıldı.

Festivalin katılımcıları 7 Ağustos günü düzenlenen mitingde bir araya gelerek, başbakanın Yunanistan'ın büyük patronlarıyla yapacağı toplantıyı protesto etmek için toplantı alanına doğru yürüyüşe geçti. Polisin yapılan yürüyüşe saldırmaları sonucunda, otuz kişi gözaltına alındı.



# İstanbul'dan Selanik'e İŞGAL, ÖZYÖNETİM, ÜRETİM

Özlem Arkun



## KAZOVA İlme ilmek özgürlüğü dokumak

"... Onlar yoktan var edenlerdir, onlar Kazova işçileri, onlar gerçek tanrılardır. Bize ilmek ilmek direnişi öğretiler."

**Beşiktaş Belediyesi Taşeron İşçisi- Rıdvan Çalışkan**

Onlar Kazova işçileri, 31 Ocak'tan bu yana direnen ve direnenek üretenler. 31 Ocak'ta bir haftalık izne gönderildiklerinden bu yana tamamen değişen hayatlarıyla birlikte dünyayı değiştirmeye çalışanlar.

Onlara, izinden geri döndüklerinde ödenmemiş maaş ve mesai ücretlerini alacakları söylenmişti. İzin dönüşünde fabrikaya gittiklerinde ise, kendilerini bekleyen şirket avukatı ile karşılaştılar. Patronlar Ümit Somuncu ve Umut Somuncu çoktan gitmiş, 100.000 kazağı, 40 ton ipliği, yükte hafif pahada ağır makinelerin tümünü giderken yanlarına almış, almadıkları makinelerin ise motorlarını, kartlarını sökmüş, devrelerini ters bağlamış kullanılamaz hale getirmişlerdi. Bir haftalık izin süresinde, işçilerin üç gün art arda işe gelmediğine ilişkin tutanak tutulmuş tazminatsız bir şekilde işlerine son verilmişti. Kazova işçileri o gün ne yapacaklarını bilemediler. Evlerine döndüler. Fakat bu bir son değil, hepsinin hayatında yepyeni bir başlangıç oldu.

"Artık 31 Ocak'taki gibi değiliz. 31 Ocak'ta çaresiz, bilinçsiz, bilgisizdik. Bu nedenle kimseye güvenmiyor ve korkuyorduk. Bu nedenle de eziliyorduk. Ama artık öğrendik, öğrenmeye devam ediyoruz. Öğretmenimiz direniştir. Direniş bize öğretti ve öğretmeye devam ediyor." diyor Kazo-

va işçilerinden Bülent Ünal ve ekliyor "Önceleri ürkek ve çekingendik. Slogan atamıyor, pankart tutamıyorduk. Öğrendik. Haftada bir gün Şişli Meydanı'nda toplanıp fabrikaya yürüyorduk. Ama bu, sesimizi kimseye duyurmayan bir eylemdi. Biz Çarşamba yürüyüşleri yaparken, fabrikadan yine mal kaçırıldığını öğrendik. Bu sefer kaçırılanlar, fabrikanın müdürleriydi. 28 Nisan'da fabrika önüne çadırımızı kurduk. Artık direnişimiz çadır direnişine döndü."

28 Nisan'da direniş çadırlarını kurmalarının ardından, fabrikadan kaçırılma ihtimali olan makinelerin ve kalan iplik ve kazakların çalınmasını engellediler. Bu arada patronlar, hırsızlık yaptıkları iddiasıyla Kazova işçileri hakkında, savcılığa suç duyurusunda bulundular. Bunun üzerine çevre fabrikaların da güvenlik kayıtları incelendi, hırsızlığı yapanların patronun kendi adamları olduğu ortaya çıktı. Ne var ki bu adamlar hakkında hiç bir işlem yapılmazken, işçilere soruşturmalar açıldı.

Fakat onlar vazgeçmediler, daha çok eylem yaptılar, işten atılan başka işçilerle dayanışma eylemlerine katıldılar, coplandılar, gaza boğuldular, vazgeçmediler, direnmeye devam ettiler.

Ve Haziran sonunda alacaklarına karşılık fabrikadaki hurda makinelere el koymaya karar verdiler, hazırlandılar. 30 Haziran günü fabrikayı işgal ettiler, makinelere ve içerideki mallara el koydular. Patronların onlardan çaldıklarını, zaten onların olanı, geri aldılar.

Bu makineleri satarak alacakla-

rının en azından bir kısmını tahsil etmek istediklerinde ise polis önlerini kesti, işçilere saldırdı ve dördünü gözaltına aldı. Bunun üzerine 8 işçi kendilerini fabrikaya kilitledi ve açlık grevine başladı. İşçilerden Bülent Ünal süreci anlatırken bu durumu şöyle açıklıyor "**Patronun bizim emeğimizi çalması, makineleri bizden kaçırmayı suç değildi, ama bizim alacağımızın en azından bir kısmını almaya çalışmamız suçtu. ... Polis patronlarımız Ümit Somuncu ve Umut Somuncu'nun şikâyetleri üzerine fabrikaya gelmiş. Yine hakkımızda soruşturma açıldı. Yine biz sanıktık. Patronlara bir şey diyen yoktu.**"

Onlar bir taraftan açlık grevine devam ederken, diğer taraftan direnişi büyütmeye devam ettiler. Diğer direnişlerle dayanıştılar, dayanışmayı direnişle öğrendiler.

Kazova işçilerinden Yaşar Gülay, bu süreçte karşılaştıkları zorlukları anlatırken ekliyor: "**Şunu da biliyoruz; birçok sorunla daha karşılaşacağız. Ekonomik, poli-siye, birçok sorun yaşayacağız. Ama tümünü çözebileceğimizi düşünüyoruz. Çünkü yalnız değiliz. Çünkü biz direnişimizin talebini değiştirdik. Talebimiz sadece alacaklarımız değil. Bu, onur direnişidir. Bu egemenlerle halk arasında süren savaşın küçük bir örneğidir. Ve bu savaşta biz halkımızla birlikteyiz. Yalnız değiliz ve olmayacağız da.**"

Kazova işçileri 31 Ağustos'ta ilk defa yıllardır üretim yaptıkları makineleri kendileri için çalıştırdılar ve o günden bu yana kendileri için üretiyorlar. Bir taraftan fabri-

ka önündeki direnişlerine devam ederken diğer taraftan direnişlerinin ateşiyle dokuyorlar kazaklarını.

Fabrikayı işgal ettiklerinde el koydukları yarım kalmış kazakları tamamlayarak başladılar işe ve bu kazakları forumlarda satarak elde ettikleri gelirle, patronların tahrip ettiği makineleri onardılar. Üç dokuma makinesini çalışır hale getirdiler ve üretime devam ediyorlar. Bülent Ünal'ın cümleleriyle; "**Artık bu makinelerde kendimiz üretiyoruz. Başımızda patron olmadan üretiyoruz. Üretmeye de devam edeceğiz. Artık başımızda bizim emeğimizi çalacak patron istemiyoruz. Artık kendi emeğimizin sahibi olacağız.**" diyorlar.

Onlar, asalak ve hırsız patronlara haklarını yedirmemeye kararlılar. Onlar artık maaş ve tazminat alacakları için değil, gelecekleri için mücadele ediyorlar. Onlar patronların onlardan çaldığı makineleri istiyorlar, patronlara açtıkları davanın hukuki süreci devam ediyor. Davayı kazandıkları takdirde makineleri alıp, kendi atölyelerinde üretime özgür bir şekilde devam etmeyi planlıyorlar.

Artık onlar kooperatifleşmeye doğru giderken adım adım direnenek üretmenin ve üretmek direnenin gücüyle, yalnız olmadıklarını bilerek, örgütlülüğün gücüyle çalıştırıyorlar makineleri. Ekmek, adalet ve özgürlük için çalıştırıyorlar makineleri. Ve patronsuz bir dünyayı dokuyorlar ilmek ilmek kazaklarıyla.\*

**\*Direnişteki Kazova işçilerinin kendilerinin ürettiği kazakları Taksim 26A'dan alabilirsiniz.**



## Vio. Me. Dayanışmayı Örerek Direnmek

**"Ekmeği yoğuran biziz, ek-meksiz kalan da**

**Kömürü çıkaran biziz, soğuktan donan da**

**Biziz hiçbir şeyi olmayan, ama dünyayı ellerine alacak olan"**

**Tasos Livaditis**

Yukarıdaki dizeler geçtiğimiz Şubat ayında fabrikalarını işgal ederek, makineleri kendileri için çalıştıran Vio. Me. işçilerinin bildirisinden bir alıntı. Ege'nin karşı kıyısında, farklı bir dilde aynı duygularla yola çıkanlar onlar. Ekmeğin için, adalet için, özgürlük için...

Mayıs 2011'de, ekonomik krizle birlikte kar oranı düşen şirketin patronlarının ortadan kaybolmasının ardından, Vio. Me işçileri fabrika önündeki nöbetlerine başladılar. Çalıştıkları süreçte maaşlarını ve ikramiyelerini tam olarak alamayan işçiler, patronların fabrikanın resmen kapanışı yapılmadan ortadan kaybolması üzerine işsizlik maaşlarını da alamadılar. Fakat ürettikleri 400.000 Euro değerindeki mallar hala fabrikadaydı ve bu onların tek güvencesiydi. Bu yüzden onlara fabrika önündeki nöbetlerini sonlandırdıklarında haklarını alabileceklerini söyleyen Filkeram Johnson Sendikası'na değil, kendilerine ve örgütlülüklerine güvendiler, nöbetlerine aylar boyunca devam ettiler.

Böyle başladılar direnmeye ve yaptıkları toplantılarda, kooperatif olarak işletmeye karar verdiler fabrikayı. Ve adım adım hazırlandılar; hiçbir şeyleri yokken her şeyi ellerine almak için...

İnşaat malzemeleri üreten Vio. Me fabrikasında üretime başlayabil-

mek için gereken pahalı hammadde-leri almak için işsizlik maaşlarını biriktirdiler ve onlarla dayanışma göstermeye çağırdılar tüm işçileri ve işsizleri.

Diğer taraftan kuracakları kooperatifin yasallığını oluşturmaları gerekiyordu çünkü devletin yasaları, işçilerin kendi kooperatifini kurmasına izin vermiyordu. Ve bunun tek yöntemi bir araya gelmek, dayanışmayı büyütmek ve örgütlenmekti.

Vio. Me işçileri, birçok direnişe gitti, birçok panele ve söyleşiye katıldı. Gittikleri her yerde mücadelelerini anlattı. Birçok grup, sendika, örgüt ve bireyle dayanışma içinde ördü direnişini. Selanik ve Atina'da Vio. Me Dayanışma İnişyatifleri kuruldu. Ve Yunanistan'da Volos ve Patras'ı da kapsayan bir konvoy gerçekleşti. Vio Me işçileri ile dayanışma için kurulan bu konvoya Yunanistan'ın tamamından katılım oldu, binlerce kişiyle birlikte Çalışma Bakanlığı'na yürüyen Vio. Me işçileri kendi toplantılarında, doğrudan demokratik karar alma süreçleriyle, özenle oluşturdukları kooperatif taslağını bakanlığa sundu. Görüşmelerin ardından iki hafta içinde kendilerine cevap verileceğini öğrenen işçiler, Selanik'e geri döndüler.

Ancak bakanlıktan herhangi bir geri dönüş alamadılar. Ve onlar direnişin en başından beri yaptıkları gibi, yine kendilerine ve örgütlü güçlerine güvenerek fabrikayı işgal edeceklerini duyurdular. 12 Şubat 2013 günü geldiğinde ise kendileri ile dayanışma gösteren herkesle birlikte fabrikayı işgal ettiler ve öz-yönetimin makinelerini çalıştırmaya başladılar. Onlar da yıllarca patronlar için çalıştırdıkları makineleri ilk defa kendileri için çalıştırdılar

ve bugün hala çalıştırmaya devam ediyorlar.

Direnişleri boyunca devletin türlü baskısı ve çıkmazları ile karşı karşıya gelen işçiler bu günlerde de patronlardan kalan elektrik borcu nedeniyle devlet baskısıyla uğraşiyor. Her şeye rağmen Vio. Me işçileri ve onlarla dayanışma içinde olan herkes, direnmeye devam ediyor.

Ve onlar kendi mücadelelerinin sadece patronun asalak pozisyonunu açıkça sorgulattığı için değil aynı zamanda kapanan fabrikalar ve işsizliğe karşı en gerçekçi çözüm olduğu için kritik olduğunu biliyorlar çünkü **"Bu mücadele yöntemi patronsuz bir dünya yaratmanın yöntemidir, işçilerin üretim araçlarını ele geçirmesi demektir"**.

Ve biliyorlar ki; **"Tek bir sendikanın mücadelesi toplumu kapitalizmin zincirlerinden kurtarmak ve bu krizi sonlandırmak için yeterli değildir, bu sendikaların mücadelesi bütün işçilerin ve işçi birliklerinin mücadelesi olmalıdır"**.

Dayanışmayı örerek, mücadelelerini sırtlayarak 2011'den bu yana direnmeye, geçtiğimiz Şubat ayından bu yana ise üretmekle direnmeye devam ediyor Vio. Me işçileri. Dünyanın dört bir yanından, Arjantin'den, Şili'den, Meksika'dan, Almanya'dan, Sırbistan'dan Türkiye'den, Mısır'dan, mücadelelerini selamlarken yoldaşları, biliyorlar yalnız değil, biliyorlar, devam ediyorlar üretmeye, direnmeye ve onlar biliyorlar ki;

**"... Viomihaniki Metalleutiki işçileri dünyayı tek başlarına dönüştüremez. Ama onlar yal-**

**nız kalırsa hiçbir şey değişmez, Bu bütün işçilerin ve işsizlerin mücadelesidir. Bu hepimizin mücadelesidir. Biz kazanacağız!"**

**Geleceğin Gerçeğini Yaratmak:**

Kazova işçileri de Vio. Me işçileri de özyönetimle ve kooperatifleşmeye doğru aynı yolda ilerlerken gözlerimizin önünde yarının gerçekliği oluşuyor. Bakunin'in dediği gibi onlar **"sadece fikirleri değil geleceğin gerçeklerini yaratıyorlar."** Onlar işgal ederek, direnmeye ve üretmeye sömürsüz ilişkileri bugünden inşa ediyor ve burada, bugünden başlayarak, adım adım, sabırla, ilmek ilmek patronsuz bir dünyayı yaratıyorlar.

Diğer bir taraftan ise özyönetime geçen bu işçiler, yalnızca fabrikadaki ilişki biçimlerini değil; yöneten ve yönetilen, sömüren ve sömürülen arasındaki bütün ilişkilerin özünde bir kırılma yaratıyor. Toplumun alışlagelmişini reddediyor ve olmazsa olmaz kabul edilen iktidar ve hiyerarşi ilişkilerinde çatlaklar açıyor ve dayanışmayla örülü, kendi kararlarını alan ve sorunlarına pratik çözümler üreten, bugünden başlayarak özgürleştirici başka bir toplum modelini bugünden yaratıyor.

Onlar, patronsuz işçiler, kapitalizmde açtıkları çatlaklara özgürlük tohumlarını ekiyorlar, bu tohumları dayanışmanın bereketiyle, öz örgütlülüğün ışığıyla büyütüyor, düşlediklerini beraberce eyleyerek, bu tohumları yeşertiyorlar. Kapitalizmin çatlaklarında yeşeren bu tohumlar derinlere saldıka köklerini, parçalıyor bu sömürü sistemini ve yeni patronsuz bir dünyayı yaratıyor işçiler bugünden.

# Haziran'dan Eylül'e MÜCADELEYE DEVAM

Emrah Tekin



İstanbul Kadıköy

Direnişçilerin 1 Haziran günü başlayan çatışmalarla ve sonrasında Taksim Meydanı ve Gezi Parkı'nı on günü aşkın bir süre devletsizleştirilmesiyle her yere yayılan isyan süreci, geçtiğimiz yaz ayları boyunca gündemdeki politik ağırlığını hissettirdi. Temmuz ayı ortalarına doğru düşünüş izleyen süreç, birtakım devlet yetkililerinin "istihbari" bilgilerine göre ise Eylül ayı başlarında tekrar yükselecekti.

Eylül ayı başlarında Antakya-Armutlu, Ankara-ODTÜ ve Tuzluca'da başlayarak, coğrafyanın çeşitli yerlerine yayılan sokak eylemlerine baktığımızda, devlet yetkililerinin bu "istihbari" kehanetinin, kısmi anlamda da olsa bir gerçekliği olduğu söylenebilir. Bu yazıda, Eylül ayı başlarından bu yana süren eylemlerden bahsedecek, söz konusu eylem süreçlerinin devam ettiği direniş odaklarının mücadele geleneklerine değineceğiz.

Haziran ayında başlayan isyanı eylül ayı başlarından itibaren tekrar yükseltme eğilimi gösteren direnişleri, Ankara-ODTÜ, Tuzluca ve Antakya-Armutlu olmak üzere üç odak noktası oluşturdu.

## "ODTÜ Ormanı'ndan Gececek Yol"

Ankara'da 1980'li yıllarda Ankara Çevre Yolu ile ODTÜ Kampüsü'ne kadar olan bölgeye Anadolu Bulvarı yapılmıştı. 1990'lı yılların başlarından itibaren ise bulvarın ODTÜ Kampüsü'nün yanından geçen Eskişehir Yolu'na bağlanması ve bu bağlantı noktasının da kampüs içerisinden geçerek Konya Yolu'na uzatılması projesi gündeme geldi. Fakat bu projenin yasal mevzuatının tamamlanabilmesi 2007 yılını buldu. 2007 yılından bugüne ise proje, ODTÜ Koruma Amaçlı İmar Planı onaylanmadığı için başlatılamamıştı. Projeye henüz onay çıkmamasına ve yolun geçeceği ODTÜ Kampüsü yakınındaki 100.Yıl ve Çiğdem mahallelerinin sakinlerinin Ankara Bölge İdaresi'ne yaptıkları aleyhte başvurulara karşın, Ankara Büyükşehir Belediyesi, çevik kuvvet ekipleri desteğinde, 6 Eylül günü yol yapım çalışmalarına ve dolayısıyla ODTÜ Ormanı'ndaki ağaçların kesim işlemine girişti.

Projenin birinci derecede olumsuz etkileyeceği bölgeler olan 100. Yıl ve Çiğdem mahallelerinin sakinleri ile ODTÜ'lüler bu durum karşı-

sında derhal bir eylemlilik süreci başlattılar. Uzun zamandır, söz konusu olan bu yol projesini ODTÜ'lülerin üzerinde adeta Demokles'in Kılıcı gibi sallandıran ve bu proje üzerinden Ankaralıları, muhalif kimliğiyle bilinen ODTÜ'lülere karşı kışkırtmaya çalışan Melih Gökçek, yol yapım çalışmalarına karşı çıkarak protesto eylemi düzenleyenleri son dönemlerin bilindik devlet söylemiyle "marjinal terörist gruplar" olarak ilan etti.

Yol çalışmasının gündeme gelmesiyle 100. Yıl ve Çiğdem mahallelerinde arsa rantları da artma belirtileri göstermekte gecikmedi. Bu belirtiler ilk olarak, Kentsel Dönüşüm kapsamına alınması beklenen bu mahallelerde, konut kiralardaki artış olarak kendini gösterdi. ODTÜ Kampüsü'ne yakınlığı, yaya ya da bisikletle ulaşılabilirliği nedeniyle genellikle ODTÜ'lülerin tercih ettiği bu mahalleler, bu proje sonucunda gerçekleşecek astronomik kira artışlarıyla artık öğrencilerin ve düşük gelirli insanların yaşayamayacağı yerler olacak.

## ODTÜ'de Mücadele Geleneği Sürüyor

Birleşmiş Milletler'in 1956 yılında, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu "gelişmekte olan 10 ülke"ye yaptığı yardımlarla kurulan ODTÜ, zamanla devrimci mücadelenin önemli merkezlerinden biri oldu. 1969 yılında, ODTÜ'yü ziyarete gelen "Vietnam Kasabı" lakaplı ABD Büyükelçisi Kommer'in otomobilinin yakılmasıyla yükselmeye başlayan eylemler, 70'li yıllar boyunca yapılan işgal ve boykotlarla artarak sürdü. 1977'de faşist kimliğiyle tanınan Hasan Tan'ın rektörlüğe atanması sonrası, ODTÜ Öğrenci Temsilcileri Konseyi'nin çağrısıyla, 9 ay sürecek olan bir ders boykotu süreci başladı. Bu süreç boyunca direnişçi öğrencilere, rektörün işten çıkardığı sendikalı işçilerin yerine işe aldığı faşistler tarafından düzenlenen saldırılarda 4 devrimci yaşamını yitirdi.

ODTÜ'de 12 Eylül sonrası da politik hareketlilik devam etti. 1990 yılı baharında, ulaşım için alınan katkı payına karşı eylemler başladı. Önce yaklaşık 200 öğrencinin katıldığı eylemler, kısa zamanda yaklaşık 4000 kişilik yürüyüşlere dönüştü. Aynı zamanlarda sürmekte olan Aselsan Direnişi'ndeki işçilerle de irtibata geçildi ve bir servis





İstanbul Kadıköy

otobüsüne el konularak Aselsan önünde sürmekte olan direnişe dayanışma ziyaretinde bulunuldu. Eylemler, bir süre sonra ulaşım zamlarının geri alınmasıyla sonlandı.

1995 yılının Nisan ayında ise, Sovyetler Birliği eski devlet başkanı Mihail Gorbaçov'un ODTÜ'yu ziyareti sırasında ODTÜ'lü devrimcilerle jandarma arasında çatışmalar yaşandı. ODTÜ yurtlarının işgal edilmesiyle süren eylemler o dönem medyasında geniş yankı uyandırdı.

Yine aynı yılın Mart ayında İstanbul Gazi Mahallesi eylemlerinin sürdüğü günlerde, ODTÜ Kampüsü içinde JİTEM kimlikli bir sivil şahıs yakalanarak devrimciler tarafından deşifre edildi. Benzer bir olay 2009 yılında da tekrarlandı ve üzerinde JİTEM'e ait bir kimlik bulunan bir kişi deşifre edildi.

ODTÜ'de 2008-2010 dönemi de yemek ve ulaşım zamlarını protesto eylemleri, kantin boykotlarıyla geçti. Bu eylemlerden, ulaşım zamlarını protesto için düzenlenen kart basmama eyleminde 127 kişi gözaltına alındı.

Devlet erkanın ODTÜ ziyaretleri de genellikle ODTÜ'lü devrimciler tarafından protesto eylemleriyle karşılandı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın geçen Aralık ayında ODTÜ'ye yaptığı ziyareti protesto eylemlerine, polis çok sert bir şekilde saldırarak birçok kişiyi gözaltına aldı.

On yıllardır böylesi bir mücadele geleneğine sahip olan ODTÜ'de şimdilerde de kampüs içinden geçmesi tasarlanan yol projesine karşı Eylül ayı başından bu yana, zaman zaman sert polis saldırılarıyla karşı karşıya kalan eylemlilikler yapılıyor.



Ankara Tuzlucaayır

## Tuzlucaayır'da Cami-Cemevi Asimilasyonu

ODTÜ'den geçecek yol çalışmaları karşısında direnişin başladığı günlerde, Tuzlucaayır'da da Cami-Cemevi adı altındaki asimilasyon projesini protesto eden eylemler başladı. Fethullah Gülen Cemaati ile devletin Alevi toplumu içindeki Truva Atı olarak nitelendirilebilecek Cem Vakfı'nın başkanı İzzettin Doğan'ın öncülüğünde hayata geçirilmek istenen proje, mahalledeki Alevilerin ve devrimcilerin itirazıyla karşılaştı. 8 Eylül'deki temel atma töreni öncesi mahallede düzenlenen forumlarda, Cami-Cemevi projesinin aslında, Alevi toplumu-

nu Sünni-İslam düşüncesi ve yaşam biçimi içerisinde asimile etme amacı taşıdığı yönünde konuşmalar yapıldı. Bazı bakanların da içinde bulunduğu devlet erkanının katıldığı temel atma töreni sırasında polis, eylem yapmakta olan mahalle halkına saldırdı. Bu saldırı sonrası mahallede başlayan direniş, yaklaşık bir aydır akşam saatlerinde kurulan barikatlarda atılan sloganlarla devam ediyor. Cami-Cemevi inşaatının sürdüğü bölgede ise çevik kuvvet 24 saat nöbet tutarak, inşaat çalışmalarını engellemek isteyen mahallelilere sert bir şekilde saldırıyor.



Antakya Armutlu

## Taksim Direnişiyile Kazanılan Bir Direniş Merkezi: Antakya-Armutlu

Geçtiğimiz Haziran ayının ardından, Taksim Direnişi boyunca ön plana çıkan İstanbul, Ankara, İzmir gibi metropollerin haricinde, direnişin ve eylemlerin kararlılıkla sürdürüldüğü bir başka merkez de öne çıktı. Burası Antakya ve özellikle Armutlu Mahallesi'ydi. Mahalle insanının çekyat, çamaşır makinesi ve yaşamsal eşyaları dahil, neredeyse yüreğini koyduğu barikalarda, insanlar uzun süren ve hatta halen de yer yer sürmekte olan bir direniş imza atıyorlar.

Haziran ayında başlayan direniş süreci, İstanbul gibi metropollerde düşüşe geçtiği zamanlarda bile Antakya-Armutlu'da inatla sürdürüldü. Ankara Tuzlucaayır'da Cami-Cemevi protestolarına dayanışma eylemleri sırasında başına gaz fişegi isabet eden Ahmet Atakan'ın yaşamını yitirmesiyle sokak eylemleri tekrar hareketlendi.

Ahmet Atakan ile birlikte, Taksim Direnişi sırasında yaşamını yitiren Antakyalı direnişçilerin sayısı üçe yükseldi. Daha birinci ve ikinci ölümlerin acısı tazeyken üçüncü ölüm haberinin gelmesi, Antakya'daki direnişin uzun süre daha sürdürüleceğinin bir göstergesiydi.



Ankara ODTÜ

## Sadece Haziran'dan Eylül'e Değil, Her Gün Direniş

Devlet yetkililerinin kehanetleri Eylül ayını işaret ediyordu direniş için. Kapitalizmin, iktidarları yoluyla her gün ve her an yaşamlarımızı çaldığını düşündüğümüzde, direnişi her anımıza yaymamız gerçekliği ile karşılaşıyoruz. Bu gerçekliğiyse bazen stadyumlardaki 34. dakika sloganlarıyla, bazen işten çıkarılan taşeron işçilerin direnişiyle, bazen de toprağı, suyu, yaşamı için direnen Karadeniz köylüsüyle yaşıyoruz.

Haziran ayında hissetmeye başladığımız isyanın öfkesi, o günden bugüne sürüyor ve yaşamın her alanında adaletsizliklere karşı direniş büyütüyor.



## Taksim Olimpik Açık Yüzme Havuzu

Taksim Meydanı'ndaki yaya-laştırma projesi kapsamında trafik akışı yer altına alınmıştı. Ancak hesapta olmayan bir durum İstanbul'da başlayan yoğun yağmur yağışının ardından ortaya çıktı. Yoğun yağışa maruz kalan meydana büyük göletler oluştu.

Taksim Meydanı'ndaki yayalaştırma projesiyle ilgili eleştirilerde bulunan mimarlar daha önce de konuya dikkat çekmek istemişti. Mimar Korhan Gümüş yaptığı açıklamada "Yolun yeraltına alınmasıyla ortaya çıkan beton alan-

da önemli yükseklik farkları var. Bu fark yağmur durumunda su birikmesine yol açacağı gibi eğer dolguyla bu fark kapatılırsa bu sefer de Talimhane cephesindeki binaları su basacak - çünkü bu betonda su gideri için bir yer (en azından şimdilik) ayrılmamış" ifadelerini kullanmıştı.

Her gün iki milyon kişinin geçtiği meydan yağın yağmurla birlikte nerdeyse olimpiyat havuzuna dönüştü. Bakalım havuza düşüp boğulan olacak mı?

## Gelmeyen Otobüs İsyan Ettirdi



İstanbul Altunizade'de saatlerce 11ÜS no'lu otobüsü bekleyenler, otobüs gelmeyince eylem yaptı.

Akşam saatlerinde evlerine dönmek için 11ÜS otobüsünü bekleyenler, otobüs 2 saati aşkın bir süre gelmeyince ve gelen iki otobüs de kapılarını açmadan geçince yolu kapattı. Yolu kapatan kalabalık, durağa gelen bir sonraki 11ÜS otobüsünü rehin aldı. Diğer araçların geçişine de izin verilmeyince, trafikte kilometrelerce araçlık kuyruk oluştu. Eylemciler İETT'den bir yetkilinin gelip kendileriyle görüşmesini istediler. Altunizade'den eyleme başlayan topluluk, başbakanın

evinin bulunduğu Çamlıca'ya kadar sloganlarla yürüdü.

Akşam saatlerinde zaten yoğunluk yaşanan Altunizade trafiği, devam etmekte olan Üsküdar-Çekmeköy metro inşaatı sebebiyle çekilmez bir hal aldı. İktidarın "2019'da İstanbul'da 11 milyon kişinin metro ile ulaşım yapacağı" vaatleri yayımlanadursun, devam eden metro inşaatlarında yaşanan kazalar, başlayan trafik sıkışıklıklarında oluşan kuyruklar ve haliyle de gerilen sınırlar artmaya devam ediyor. Yaşanan trafik sıkışıklıklarına, uzayan otobüs kuyruklarına karşı da her doğrudan eylem, etkili çözüm oluyor.

## Kullan-at Kılavuz:

**Kapitalist işleyiş içerisinde zaman zaman kullanılabilir ama paylaşma ve dayanışmayla örülü özgür dünyada hiçbir şeye yaramayacak bilgiler...**

Ali Rıza Ercan

kullanat@meydangazetesi.org

### İnternet Ortamında Hukuki Baskılara Karşı

Elbette öncesi de var, ancak isyan ile geçen yaz ayları ile beraber, Sauron'un gözü klavyelerimizde, bilgisayar ekranlarımızda daha bir dikkatli geziniyor. Peki, sosyal medya üzerinden veya internetteki başka mecralardan paylaştıklarımızın, yazıp çizdiklerimizin, devletin dikkatini çekmesi halinde ne yapmalıyız?

Hali hazırda 2007 yılında çıkmış olan 5651 sayılı "İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN" konuya ilişkin temel mevzuattır. Ancak geçen süreçte bu kanunun devlet açısından yetersiz kaldığı düşünüldüğünden, yeni yasalar konulması, sansürün çok daha etkin kullanılması ve tekil "hedeflerin" daha hızlı etkisizleştirilmesi amacıyla, Ulaştırma Bakanlığı yeni bir yasal düzenlemeyi gündemine almıştır. Mevcut çevrede konuya bakarsak;

1. İnternette ne suç ne değil: Mevcut ceza kanununda suç olan ne varsa, internette de aynen suçtur. Örneğin, sokakta birine hakaret etmenizle, bunu Facebook'ta yapmanız arasında bir fark yoktur. Ancak sanal ortama ilişkin özel suç tanımları ayrıca var ve TCK 243-246'da bunlar sıralanıyor.

2. Bizi nasıl buluyorlar: Bunun üç yolu var. İlki IP denilen internet protokol numarası yoluyla. Bir internet sitesine girdiğimizde IP numarası, o sitenin sağlayıcısı tarafından görülür. Eğer yerel bir site ise polisin talep etmesi halinde IP numarasını verecektir. Yabancı içerik sağlayıcıların ise Türk makamlarına karşı böyle bir mecburiyeti bulunmuyor. Ancak karşılıklı anlaşmalar yoluyla, bunun mümkün olabileceğini, mesela gene Facebook'un bilgileri verdiğini biliyoruz. IP adresini gizlemek için internette çok sayıda program bulunduğunu da ekleyelim. İkinci yöntem polisin klasik soruşturma yöntemidir. Anonim bir kimlik kullanmadan,

içeriği devlete göre suç olan paylaşımlar yaptığınızda resminiz, adınız, arkadaşlarınız üzerinden sizi bulmaları zaten an meselesidir. Üçüncüsü ise sanal ortamda anonim de kalsanız, IP de gizleseniz, birinin sizi doğrudan ihbar etmesidir. Her şeyi herkese söylememekte fayda var.

3. Link verdiğimiz, paylaştığımız ancak başkasının yazdığı, çektiği video vb. içeriklerin suç oluşturması halinde ne olur? Bu durumda bizim bir sorumluluğumuz bulunmuyor. Peki, o zaman "Fazıl Say neden retweet ettiği Hayyam'ın şiiri yüzünden ceza aldı?" sorusu akıllara gelecektir. Öncelikle kanuna göre "içeriği sunuş biçiminden, bağlantı sağladığı içeriği benimsediği ve kullanıcının söz konusu içeriğe ulaşmasını amaçladığı açıkça belli ise genel hükümlere göre sorumludur." denilmektedir. Yani içeriği suç olan bir şeyi paylaşabilirsiniz, ancak bunu benimsemiş olduğunuzu, onaylamadığınızı Sauron'a ispatlamak zorundasınız. Bu meselede devrimcilerin yaratıcı çözümler bulacağını düşünüyorum. Hayyam'ın şiirin suç olarak değerlendirilmesi ise ayrı bir garabettir.

Bir şekilde tespit edildiğinizi ve polisin arama ve el koyma kararı ile beraber kapınızı çaldığınızı düşünürsek, ilk önerim telefonunuzdaki otomatik parola tanımlı sosyal medya uygulamalarını derhal kaldırın. Arama sırasında bilgisayar ve telefon verilerinin kopyasının alınması işlemi ise polise karşı uyanık olmakta fayda var.

Son olarak şunu belirtelim. Sadece internet ortamında değil, hayatın her alanında bir baskı ve sindirme girişimi ile karşı karşıya olduğumuzu unutmayalım, buna boyun eğmeyelim. Devlet Gezi Direnişi sürecinde atılan 5 milyondan fazla tweet'i incelemeye almış durumda. Ama bizim parmaklarımız, onların okuma ve anlama kabiliyetinden daha hızlıdır...

# YALINAYAK

## Devlet Önce Kolunu Kopardı Şimdi Parasını İstiyor

*Türkiye, tartışmaları hâlâ süren, 20'yi aşkın cezaevine eş zamanlı düzenlenen, bilinen en kanlı devlet katliamlarından biri olan 19 Aralık 2000 Hayata Dönüş Operasyonu'ndan hemen önce kamuoyunun gündemine oturan iki cezaevi operasyonuna daha tanıklık etti. 1999'da Ankara Ulucanlar Cezaevi'ne düzenlenen operasyonda 10 kişi yaşamını kaybederken, 2000'de Burdur Cezaevi'ne düzenlenen operasyonda, onlarca kişi işkence gördü. Burdur Cezaevi'ne düzenlenen operasyonda tutsaklardan Veli Saçılık'ın kolu, cezaevi duvarını yıkan kepçeyle kopartıldı. Veli, hastaneye kaldırıldı ancak kolu saatler sonra, çöplükte, bir köpeğin ağzında bulundu. Yerine dikilmesi için çok geç kalındığından, kolunu kaybetti.*

### "Operasyonlar öldürme amaçlı"

Tutsaklar ifadelerinde, gardiyanların kendilerine işkence yaparak kaburgaları üzerinde zıpladıklarını, falakaya yatırıldıklarını, kadın tutsaklara çeşitli şekillerde cinsel tacizde bulunulduğunu, copla ve florasanla tecavüz edildiğini, jandarmanın bazı tutsakları vinçten ve cezaevinin ikinci katından aşağı attığını, lağım suları akan mahzenlerde tutulduklarını ve yaralı halde hastaneye götürülürken dahi işkenceye maruz kaldıklarını, Veli Saçılık'ın kolunun iş makinesi tarafından kasıtlı olarak koparıldığını ve bazı tutsakların kafasına hedef gözeterek gaz bombası atıldığını söylediler. Devlet hastanesi doktorlarının dayak yemelerine sessiz kaldıklarını da ifade ettiler. Sayıca ve teçhizatça kendilerinden üstün durumdaki jandarma ve özel timin kendilerini "öldürme" amaçlı davrandığını vurguladılar.

### Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Türkiye'yi Mahkum Etti

Tahliye edildikten sonra yargılandığı davadan beraat eden Veli, yaşadıklarını ve davayı geçtiğimiz günlerde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne taşıdı. AİHM, Türkiye'yi mahkum etti ve Veli Saçılık'a 46 bin TL ödenmesine karar verdi. Bu arada Veli'nin başvurduğu Antalya 1. İdare Mahkemesi, "dozerle kol koparmanın insanlık dışı olduğunu, devletin hapisanesinde tutuklu bulunan Veli Saçılık'ın güvenliğini ve vücut bütünlüğünü koruması gerektiğine" işaret ederek, 150 bin TL tazminata karar verdi. Ancak Danıştay, Veli'nin, "cezaevindeki isyana katıldığını, kol kopmasının kendi kusurundan kaynaklandığını" savunarak, kararı bozdu. İşte bu davaya giren bir belge, Veli'nin 12 yıldır yargılandığı bir başka tazminat davasını ortaya çıkarmış oldu.

Maliye Bakanlığı'nın, 2001 yılında cezaevindeki 31 bin TL'lik

hasar ve zararın, 12 yıllık faiziyle birlikte karşılanması için, aralarında Veli Saçılık'ın da bulunduğu 61 tutukluya Burdur 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde tazminat davası açtığı anlaşıldı. Diğer dava sürdüğünden dolayı bu yargılamanın askıya alındığı; fakat Danıştay'daki karardan sonra yeniden harekete geçildiği öğrenildi. Yargılamanın bir sonraki duruşması ise 12 Kasım'da Burdur 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görülecek.

### "Bunlar yakında TOMA'nın sıkıttığı suyun parasını da bizden ister"

İçişleri Bakanlığı ile davalı olan Veli, Burdur'da İçişleri Bakanlığı'na bağlı Nüfus Müdürlüğü'nde memur olarak çalışıyor. Devletten aldığı aylık 800 TL maaş ile Maliye Bakanlığı'na 31 bin lira olan faizi ve avukat masrafları ile 200 bin liralık tutarın 700 bin lirasını, devlete ödemek zorunda. Veli eğer bu parayı devlete ödemezse çok yakında haciz için zorla kapısına dayanacaklar.

### Devlete bir kol yetmez!

Veli Saçılık, devletin ve onun adaletinin ne ilk, ne de son mağduru. Cezaevlerindeki yoğun baskı ve işkence artarak sürüyor, hasta tutsaklar ölümleri için gün sayıyorlar, gözaltında taciz ve tecavüzler bitmiyor, devrimcilere yönelik uzun tutukluluk süreleriyle yıldırma politikası devam ediyor.

Veli'nin yaşadıkları, devrimcilerin sadece içerideki tutsaklıkta değil, dışarıda da devletin türlü baskılarına maruz kaldığının bir örneği olarak karşımıza çıkmakta. Devletin tüm bu baskılarına karşı diyetimiz ise bazen Veli gibi kopan kolumuz, bazen Güler gibi kaybedilen yaşamlarımız oluyor. Ancak biliyoruz ki o uğruna diyetler ödediğimiz özgürlüğümüz de, ancak uğruna direnenek kazanacağız.

## "Bu Cinayetin Asıl Faili Devlettir" Diyen Dink Ailesi Artık Yargılamaya Katılmayacak



19 Ocak 2007'de katledilen Hrant Dink'in ailesi, Yargıtay'ın Dink Davası'nda "terör örgütü olmadığına dair" verdiği bozma kararından sonra, 17 Eylül günü yeniden başlayan yargılamaya katılmayacaklarını ifade ederek, konuya ilişkin bir açıklama yayınladı.

**"Dink ailesi olarak, bundan böyle, bizlerle alay eden devlet mekanizmalarının oyununa alet olmayacak ve cinayet davasının yeniden görülme-ye başlanan duruşmalarına katılmayacağız. Daha fazla kirlenmemek adına, yalanın su gibi içildiği, zorbalığın ekmek gibi yendiği; yaşam hakkı, insan hakkı, doğruluk, dürüstlük, hak ve hukukun ayaklar altına alındığı o duruşma salonlarına, artık girmeyeceğiz."** diyen aile, mahkemedeki adaletin çıkmayacağını vurguladı.

**"19 Ocak 2007'de Hrant Dink'in katledildiği günden bu yana Türkiye'de sistem, yargısıyla, kolluğuyla, asker ve sivil bürokrasisiyle, siyasi kurumlarıyla, bizimle adeta alay etti. Adına devlet denen suç ittifakı, adaleti arar görünürken, gün gün, celse celse, cinayeti yeniden ve yeniden işledi. Bu ittifak, cinayeti planlayan ve sonra da üzerini örten suç örgütünün ta kendisidir"** şeklinde açıklama yapan aile, cinayetin asıl sorumlusunun aslında devlet

olduğunu, bu cinayetin devlet tarafından organize bir şekilde işlendiğini ve sonrasında da aynı şekilde ört bas edildiğini belirtti.

Hrant Dink'in organize bir şekilde katledilmesinde rol alan devlet görevlilerinin terfi ettirildiğini, hatta bazılarının milletvekili bazılarının bakan yapıldığı belirlenen Dink ailesi, "Cinayetin hemen ardından "Bu kurşun Türkiye'ye sıkılmıştır!" demek, ama sonra bu icraatı göstermek, onursuzluktur. Doğrudur! **Bu cinayet faili meçhul değildir: Fail, muhalefeti ve iktidarı, askeri, polisi, istihbaratı ve yargısıyla, devlettir.**" diyerek, Hrant Dink'in asıl katilinin devlet olduğunu bir kez daha hatırlattı.

"Önünde ya da arkasında devlet olan herhangi bir şeyden, bir beklentimiz yok." diyen aile bundan böyle adaleti mahkeme salonlarında aramayacaklarını belirterek açıklamalarını şu sözlerle sonlandırdı: "Bizler olduğumuz ve olmamız gereken yerde olacağız. Öyle ya da böyle, devlet eliyle, sopasıyla, copuyla, bombasıyla öldürülenlerin yakınlarının yanında. **Daha iyisinin değil, iyinin kavgasında. Salonlarda değil, sokaklarda, caddelerde, meydanlarda... İnsanına, vicdanına inandığımız bu toplumun içinde, onlarla birlikte, bu vicdanı temsil eden gerçek adaletin tecellisi için mücadeleden vazgeçmeyeceğiz."**

## Hrant Dink Suikastının Sanığı Erhan Tuncel Kaçtı

Mahkemenin hakkında yakalama kararı çıkardığı, Dink suikastının sanığı Erhan Tuncel'den "haber yok".

Dink suikastı davası, Yargıtay'ın bozma kararının ardından, Eylül ayında yeniden başlamıştı. Davaya "1 günlük hastane raporu"nu gerekçe göstererek katılmayan sanık Erhan Tuncel hakkında "yakalama" kararı çıkarılmıştı. Ancak sağlık so-

runları gerekçesiyle duruşmaya katılmadığı iddia edilen Erhan Tuncel'in duruşma gününden bu yana "nerede olduğu bilinmiyor".

Dink cinayetine ilişkin devam eden soruşturma kapsamında da Savcı Muammer Akkaş, Temmuz ayında Tuncel'e ifadesinin alınması için ulaşılması talimatı vermişti. Ancak verilen bilgiye göre, emniyet görevlileri Tuncel'e ulaşamamıştı.

## sahte vefa

Ağustos 2013  
11.Sayı

**Meydan Gazetesi: Puntu-  
suyla iyi görenlerin kolay,  
görme problemi yaşayanların  
oldukça zor okuyabildikleri(!),  
dolu dolu bir fanzin Sahte Vefa.  
Fanzini kaç kişi çıkartıyorsunuz ve  
nasıl bir yöntem izliyorsunuz?**

**Sahte Vefa:** Öncelikle puntuyla ilgili bir özür borcumuz var. Aslında editör olarak benim kişisel bir özür borcum var. İstanbul sayısında derginin tasarımını yaptığım indesign programı (ki kendisinden hiç hazzetmiyorum) ile ilgili bir sorun yaşadım. O yüzden oldu, biz de baskıdan sonra fark ettik. Bu sayıda (10. sayı) düzeltmesini yaptım. Artık benim gibi ileri derece miyop olan arkadaşlar da rahatlıkla okuyabilir. Fanzinde çekirdek ekibimiz beş kişiden oluşuyor. Her ay toplantımızda, bir sonraki sayının konusu bir kurguya göre belirleniyor. Şiirler, şiir editörümüz Yağız Gönüler'e; incelemeler, denemeler, hikâyeler ise Ümran Kio'ya geliyor. Kapak tasarımımızı da Arda Arıcan yapıyor.

**Sahte Vefa hangi konular üzerine yazıyor?**

Aslında her sayı farklı bir konumuz oluyor. İlk konumuz baskıydı, sonra direniş ve müzik konulu bir sayı çıkardık. Punto mağduru olduğumuz sayı, İstanbul üzerineydi. Son olarak 10.

sayımızda ise huzursuz kadınları konu ettik fanzinimize. Ama ana konu ne olursa olsun edebiyattan uzaklaşmamaya çalışıyoruz. Müzik, tiyatro dosyalarımız da var ama bizim derdimiz edebiyatla.

**Fanzinin ön kapakları çoğu kez Yeşilçam sinemasından nostaljilerle dolu. 11. sayı da Sadri Alışık fotoğrafıyla karşılıyor. Fanzinin ismiyle bağlantılı mı bu nostalji merakı, merak ettik.**

Elbette ki isimle alakalı. Biz yazarlara olan vefa borcumuzu ödemek için çıktık yola. Ama sadece yazarlardan değil, Yeşilçam'ın ustalarından da izler taşıyoruz aslında. Onlara olan borcumuzu da kapak fotoğraflarıyla ödeyelim istedik. Birkaç gün evvel çıkan 10. sayımızda da Ayşen Gruda var.

**Yeni çıkan 11. sayıda "İstanbul" üzerine bir konsept işlenmiş. Ancak kentsel dönüşüm ile birlikte hafızalarımızdaki İstanbul, artık bambaşka bir yer haline geliyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz ve yazıyor Sahte Vefa?**

Kentsel dönüşüm, İstanbul'daki çarpık ve depreme dayanıksız yapıların yenilenmesi ve insanların refahını arttırmayı hedefleyen bir proje olarak sunulurken, projenin uygulanması

bizi betonarme manzaralı, betonarme parklı ve betonarme hayatlı bir şehre mahkum etti. Sulukule başta olmak üzere çok ciddi mağduriyetler doğdu, Fikirtepe'de müteahhitlerin yeterince kar edemedikleri için binaları yarım bıraktığı duyumunu alıyoruz. Bir yandan da büyük şirketlerin göğün namusuna göz diken ve açıkçası kibri kendinden menkul projeleriyle, gayri ahlaki binalar yükselmeye başladı. Unutmadan, tüketim manyaklığı da "her mahalleye bir AVM" gibi bir motto benimsetmiş olmalı sermaye sahiplerine. Sırf klimalı ve birçok ürün bulunabiliyor diye insanlar tüm sosyal hayatlarını oraya taşımaya başladılar. Eh, hayatı günü kurtarmaktan ibaret görmeyenler de bunun sonucunda artık direnme kararı aldılar vicdanlarında.

Kaldı ki bu şehri koruma işi, siyaset üstü bir mesele. Meydana çıkmayan, yazısında çığlık atıyor bu anlamsız betonlaşmaya.

**Sahte Vefa'yı okumak ve edinmek isteyenler nerelerden ulaşabilirler?**

Taksim ve Kadıköy Mephisto, 26A Sahaf, Kadıköy İmge Kitabevi, Semerkant Kitabevi, Ana Kitabevi, Aziz Kedi size kavuşabileceğimiz yerler. Ankara ve Eskişehir'e de yolluyoruz her ay. Ankara'da İhtiyar Kitabevi'ne gönderdik bugüne kadar, ama yine de her ay orada olacak diyemem. Diğer şehirler için fanzinimizin Facebook sayfasından (facebook.com/sahtevefa) ayrıntılı bilgi edinebilir okuyucularımız.

**Son olarak, Sahte Vefa'nın diline İstanbul'u anlatan bir şiirin hangi mısraları dolanırdı?**

Bu çok zor bir soru aslında. Şehir öyle bir şehir ve hakkında öyle mısralar kaleme alınmış ki, hangi cevabı seçsek öbürü boyununu büküyor gibi hissediyoruz. Attılâ İlhan'ın Emirgan ve topyekûn İstanbul aşkı, Orhan Veli'nin Boğaziçi sevgisi, Turgut Uyar'ın Edirnekapı'ya mısraları, Yahya Kemal Beyatlı'nın o unutulmaz bakışı, Nazım Hikmet'in özlemi, İsmet Özel'in şefkati ile başlayan liste muhteşem şairlerin her duygusunu tadıyor. Hal böyleyken de iş iyice içinden çıkılmaz bir durum alıyor. Ama bu soruyu cevapsız göndermemek için Bekir arkadaşımız, İstanbul'da bir yağmurun bile nasıl aşkla ilintili olduğunu gösteren şu Cemal Süreyya dizelerini önermişti. "...Ki Karaköy köprüsüne yağmur yağarken / Biraksalar gökyüzü kendini ikiye bölecekti / Çünkü iki kişiydik..."

**Teşekkür ediyoruz, dayanışmayla...**

Animasyon  
Günleri Başlıyor

**35'i aşkın filmin ücretsiz gösterileceği Uluslararası Animasyon Günleri, 7-8 Ekim'de İstanbul'da yapılacak.**

Tüm gösterimlerin ücretsiz olduğu etkinliğin programında 35'i aşkın film yer alıyor. Çocuklara yönelik ise iki atölye ve söyleşi var.

Fransız Kültür Merkezi'nde yapılacak etkinliğin onur konuğu, Fransız animasyon sinemasının önemli ismi Michel Ocelot. Etkinlik kapsamında 7 Ekim'de büyüklerin, 8 Ekim'de de çocukların izleyebileceği filmler gösterilecek.

## Bebek A.Ş

**Hindistan'ın Gujarat eyaletinde, bir doktorun başlattığı uygulama, sadece Hindistan'da değil tüm dünyada büyük bir yankı uyardı. Çalıştığı klinikte başlattığı yeni uygulamayla doktor Nayna Patel, çocuk sahibi olamayan aileler için "kiralık anne" hizmeti veriyor.**

Özellikle çocuk sahibi olamayan batılı aileler için oluşturulan bu sistemle, aileler 56 bin liraya çocuk sahibi oluyorlar. Taşıyıcı anneler, doğum sonrasında bu paradan 16 bin lira alırken, geri kalan para mucit doktorun kasa-sına giriyor.

Şu an 100 tane "taşıyıcı anne"yle hizmet veren bebek fabrikasını daha da geliştireceğini söyleyen doktor Patel, Hintli kadınlara böylelikle yeni bir iş alanı açtığını belirtiyor.

Bedenlerini bu şekilde "kiralamak" zorunda olan kadınların içinde buldukları durumdan faydalanan batılı aileler de, böyle bir "iş" üzerinden zenginliğine zenginlik katacak "mucit" doktor da ne fabrikaya dönüşen klinikten, ne de makineye dönüştürülen kadınlardan rahatsız görünmüyor. Artık kapitalizmin vicdani bebeği de, anneliği de kendi fabrikalarından üretiyor.

## Kitap



# Sacco ve Vanzetti

"Amerika'da İki İtalyan Anarşist, Bir Hukuk Cinayeti"

**"Özgürlüğe ve halka karşı Plütokrasi böyle savaşıyor. Bizler, Anarşi uğruna ölüyoruz! Yaşasın Anarşi!"**

**Bartolomeo Vanzetti**

**"Kapitalist sınıfın, devrimin askerlerine karşı katli ve acımasız olduğunu biliyoruz. Ölümümüze ilişkin gurur duyuyoruz. Ve bütün anarşistlerin düştüğü gibi düşeceğiz."**

**Nicola Sacco**

Anarşist işçiler Sacco ve Vanzetti hakkında yazılmış onlarca makale, kitap, roman, derleme arasında Helmut Ortner'in, kaleme aldığı "Sacco ve Vanzetti- Amerika'da İki İtalyan, Bir Hukuk Cinayeti" adlı kitap, her ne kadar bir roman gibi kurgulanmış olsa da kullandığı yöntem ve yararlandığı kaynaklar sebebiyle konuya ilişkin yazılmış önceki yazılardan farklı. Ortner, 1988 yılında kaleme aldığı kitapla, o tarihe kadar yazılmış çeşitli kitaplardan birebir faydalanmasının ötesinde Vanzetti'nin hayatının da anlatıldığı 1923 yılında yazılmış "The story of a Proletarian Life" adlı belgesel kitaptan, Sacco'nun çocukları Ines ve Dante'ye yazdığı mektuplardan, Vanzetti'nin babası ve kız kardeşi Luigia'ya yazdığı mektuplardan, mahkeme tutanaklarından ve daha birçok kaynaktan birebir alıntılarla bir belgesel anlatım niteliğinde. Kitap, tarih araştırmacılığı ve belgeselleriyle

bilinen Emrah Cilasun tarafından Türkçeye çevrilerek, 2012 yılında Agora Yayınevi tarafından basıldı.

Onaltı bölümden oluşan kitap, ilk bölümünde Vanzetti'nin üzerine atılan Bridgewater ve Sacco ile Vanzetti'nin ikisinin de yargılanacağı South Braintree silahlı soygunlarını roman tarzından anlatarak başlıyor. Ardından Vanzetti ve Sacco'nun İtalya'daki yaşamı, aileleri ve genç yaşlarda birer işçi olarak Amerika'ya göç edişini anlatan ikinci bölüm ile sürüyor.

Sacco ve Vanzetti Amerika'da kendilerine anlatıldığı gibi özgürlüğün olmadığını tam tersine yoksul halkın ve göçmen işçilerin gündelik ihtiyaçlarını dahi karşılayamayacak kadar az ücret aldıkları işlerde çalışmak zorunda olduğunu tamamen anlamışlardı. Vanzetti ve Sacco Amerika'da restoranlarda bulaşık yıkamak, çiftliklerde ağaç kesimi, kerpiç yapımı, taş ocağında, çeşitli fabrikalarda, su taşıyıcılığı, kunduracılık, balıkçılık gibi birçok farklı yerde çalışırken tanıştılar birbirleriyle ve anarşizmle. Göçmen işçilerin hak mücadelelerinde, grevlerle, fabrika işgalleriyle, suikastlarla Amerika'da yükselen örgütlü anarşizm için mücadele etmeye başladılar. O süreçte Rusya'da gerçekleşen Ekim Devrimi'nin etkisiyle Amerika'da da egemenleri devrim sürecinin daha da hızlanacağı korkusu sarmıştı. Anarşistlere yönelik baskı daha da arttırılmış; ev baskınla-

ryla, büro baskınlarıyla gözaltına alınan anarşistler işkenceye maruz kaldıktan sonra sınır dışı ediliyorlardı. Grev yapan tüm işçiler gözaltına alınıyor, üzerinde anarşist bir bildiri bulunanlar doğrudan tutuklanıyordu.

Kitabın üçüncü ve dördüncü bölümü de Sacco ve Vanzetti'nin işte böylesi bir süreçte nasıl ve hangi amaçla gözaltına alındıklarını, nasıl tutuklandıklarını, tarihi bir roman tarzıyla anlatıyor. Sonraki dört bölümde Ortner, tutuklanmaları, Vanzetti'nin Bridgewater soygununu yaptığı gerekçesiyle 12 yıl ceza almasını ve South Braintree soygununun sanıkları olarak Sacco ve Vanzetti'nin yargılanması sürecini, mahkeme tutanakları ve mektuplardan da yararlanarak belgesel anlatı şeklinde sunuyor. Sacco ve Vanzetti'nin iki soygunla da hiçbir alakalarının olmamalarına rağmen, savcının, hakimnin ve tüm polis teşkilatının tanıklara baskı yaparak ifadelerini değiştirtmesinden, mahkemedeki jürinin seçimine kadar yoğun uğraşları sonucu Vanzetti Bridgewater soygununda 12 yıl, Sacco ve Vanzetti South Braintree soygunundan dolayı elektrikli sandalye ile idam cezası aldı. Mahkemenin karar verdiği tarihten Sacco ve Vanzetti'nin idam edilmesine kadar geçen 7 yıl içerisinde, avukatlar tarafından 7 defa karara itiraz edilmiş, birçok farklı kesimden insan affedilmelerini talep etmiş, yoldaşları anarşist işçiler tarafından sayısız eylem gerçekleştirilmişti. Ancak ABD başkanından

valiye, hakimden savcıya ve polis şeflerine kadar egemenler Sacco ve Vanzetti'yi idam ederek anarşistlere, radikallere sosyalistlere bir göz dağı vermekte kararlıydı. İdam günü olarak önce 10 Temmuz, ardından 10 Ağustos ve son olarak 22 Ağustos gecesi (23 Ağustos'un ilk saatleri) kararlaştırılmıştı. Sacco ve Vanzetti anarşist oldukları için idam edileceklerini çok iyi biliyordu. Sacco, zenginlerin, egemenlerin adaletinin kendilerini idam edeceğini mektuplarında da defalarca dile getirmişti.

Kitabın on beşinci bölümünde Ortner, idam gününü hem tarihi roman tarzıyla hem de bu mektuplara ve idam günü hakkında yazılanlara yer vererek belgesel anlatı tarzıyla, kitabı sonlandırmış. Sonsöz bölümü olan on altıncı bölümde ise Sacco ve Vanzetti'nin idam edilmesinin üzerinden uzun yıllar geçtikten sonra egemenlerin, mahkemenin kararının siyasal bir karar olduğunu belirterek ve 23 Ağustos gününü "Sacco ve Vanzetti'yi Anma Günü" olarak ilan ederek, devleti aklama çabasını gösteren Ortner, Sacco ve Vanzetti'nin ailelerinin idamdan sonraki yaşamından da kısaca bahsetmiş. Helmut Ortner'in, bu kitabı tarihsel olarak dönemin devletsi ilişkilerini gözler önüne sermekle beraber Sacco ve Vanzetti gibi anarşist işçilerin neler yaşadığı ve nasıl bir mücadele içerisinde olduklarını anlamak açısından okunması gereken bir kitaptır.

## Sinema



# Savaş Çekilir Şey Değil!

**Barış İçin Sinema 10. yılında gene barış istemeye devam ediyor. Her yönetmenin 1'er dakikalık barış konulu filmlerinden oluşacak %100 Barış Film'i yeniden başlıyor.**

Açıklanan "paketlere", yürütülen müzakerelere, bırakılan silahlara rağmen, hemen her gün insanlar kurşunların, mayınların, bombaların hedefi oluyor, açlıktan, susuzluktan, hastalıktan ölüyor. Herkes barıştan söz ediyor görünse de, barış, hala çözülemeyen bir bilmece gibi bekliyor.

İşte tam da bu ortamda bir grup sinemacı, hem kapitalizmin saldırılarına karşı çıkmayı hem de dayatılan bencillığe inat paylaşma ve dayanışmayı öne çıkartmayı hedefledikleri ve www.barisicinsinema.net adresinde duyurdukları bir film projesiyle herkesi 1 dakikada olsa barışı dillendirmeye çağırıyor. Üstelik hiçbir fon ya da sponsor desteği olmadan. Tamamen dayanışmayla.

## Sinema Hem Amaç Hem Araç

ABD'nin Irak'a saldırı hazırlığı içinde olduğu, tüm dünyada savaş karşıtı seslerin yükseldiği günlerde sinemacıların da barışa dair söyleyeceklerini söylemeleri düşüncesiyle yola çıktı Barış İçin Sinema. Küresel sermayenin ekonomik ve askeri saldırılarına ve tahakkümüne karşı, doğrudan ve pozitif eylemlilikten yana bir muhalefet anlayışıyla, sinemanın yalnızca belli bir kesimin işi ve uğraşı olan bir sanat değil, sunulan savaş gramerine karşı yeryüzünde kalıcı barışı dillendiren ve bu anlamda sinemayı hayatı dönüştürebilecek bir araç ve amaç olarak benimsiyordu. Bu amaçla, 100 yönetmenin birer dakikalık

"BARIŞ" konulu filmlerinden oluşacak toplam 100 dakikalık bir sinema/video projesini hayata geçirdi.

%100 BARIŞ PROJESİ yalnızca barışın sinemadaki 100'ü olarak kalmadı, aynı zamanda Türkiye'nin ilk ve tek ücretsiz ve herkese açık sinema kampını düzenledi ve bu kampta kamera, ışık, montaj seti gibi imkanları ortaklaştırarak, kısa filmcilerin buluşmasını ve barış filmleri hazırlamasını sağladı.

Tamamen BİS Kolektifi tarafından düzenlenen kampta kameralar, ses ve ışık ekipmanları, kurgu üniteleri, müzisyenler, oyuncular bir araya geldi ve 20'den fazla film, bu 3 günlük kampta kolektif olarak hazırlandı. Zeki Alasya da kampı ziyaret ederek projeye desteğini sundu.

Bu yıl da sanatçılar, barış isteyen sinemacılarla dayanışmalarını sürdürüyorlar. Örneğin Sırrı Süreyya Önder bir dakikalık bir film senaryosu yazarak katılacak. Aralarında Nur Sürer, Jülide Kural, Seyhan Arman, Yılmaz Yalçın gibi oyuncular projeye gönderilecek filmlerden birer tanesinde oynayacaklar. İlker Berke de barış için çekilecek filmlerden birinin görüntü yönetimini üstlenecek.

Bunun yanında daha pek çok iş dayanışmayla yürütülecek.

Projenin duyurusunu ve tanıtımını yapanlar, metinlerini çevirenler, kurgu yapanlar, gösterim yeri bulmak da bu işler arasında. Eminiz herkesin yapabileceği bir şeyler olacak.

## Bir Dakikada Barışı Anlatmak

1 dakikada, yani hemen hemen bu satırların okunduğu sürede, açlıktan, hastalıktan ve savaşlardan dolayı 99'u çocuk olmak üzere 200 kişi ölmüş olacak. Bu da aslında 1'er dakikalara bile ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Zaten proje de bu vurguyu öne çıkartmak üzerine 1 dakikada film yapma çağrısı yapıyor.

## Barış Yalnızca Silahların Susması Değildir!

Yaşadığımız topraklarda da 30 yıldan fazladır süren ve karşılıklı on binlerce gencin, kadının, çocuğun ölümüne neden olan savaş ortamının etkileri ortada. Gerçi son yıllarda barışın tesis edilmesi için farklı açılımlar, farklı adımlar atılıyor gibi yapıldıysa da, bir örneği Roboski'de yaşanan katliamlar, bu dev militer yapılanmalar ortadan kalkmadıkça bu tür katliamların sonlanmayacağını çok acı bir biçimde gösterdi.

Oysa barış, yalnızca insanların değil, dünyadaki tüm canlıların ve varlıkların birlikte uyum içinde yaşama durumudur. Belki milyonlarca yıl bu uyum kendini korumuşken, mülkiyetin ve hiyerarşinin belirginleşmesiyle beraber insan, diğer canlılar ve var-

lıklar üzerinde olduğu gibi kendi türüne de tahakküm ilişkileri geliştirmiş, bu uyumu bozmuştur.

Barış yalnızca silahların susması değil, kimsenin ne efendi ne de köle olduğu, paylaşma ve dayanışmayla örülü özgür bir dünyada mümkün olabilecek bir şeydir.

Sinemacılar, devletler ve şirketler tarafından belirlenmemiş, herhangi bir nedenle sınırlara ayrılmamış, bir dünyada yaşama isteklerini göstermek üzere kez daha barış diyor.

Elbette, barış isteyen bu sinemacılar, bir filmle yaşadığımız topraklara barışın gelmeyeceğinin farkındalar. Ama bizlere dayatılan zihniyetin aksine, paylaşmayı ve dayanışmayı esas alan bir yöntemle filmler üretmenin ve bunları izleyiciye ulaştırarak barışın sesini duyulur kılalım çabasındalar.

## Kazanan da Olmayacak, Kaybeden de!

Bu proje asla bir yarışma değil, rekabet değil birlikte film üretme ve dayanışma amaçlanıyor. Büyük ödüllerin, gösterişli törenlerin aksine bu projede film yapmanın ve bunu başkalarıyla paylaşmanın esasının dayanışma kültürümüz olduğunu vurguluyorlar ve yarışarak değil dayanışarak, herkesi bu projede aktif olmaya, barış için 1 adım atmaya çağırıyorlar.

Çünkü savaş çekilir şey değil!

# Kayıp Mücadelesine Adanmış Bir Yaşamın Öyküsü: 33 Yıllık Direniş Berfo Ana



**12**Eylül darbesinin hemen ardından gözaltına alınan ve kendisinden bir daha haber alınamayan Cemil Kırbayır'ı bir an olsun aramaktan vazgeçmeyen; Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'nın "rahatsızlıkları" bahanesiyle gelmedikleri duruşmaya, ilerlemiş yaşına rağmen ambulansla da olsa gelen; kanser olduğunu öğrenince "Beni çocuğumun kemiği bulunmadan defnetmeyin, mezara gömmeyin" diyen ama bu son isteği yerine getirilemeyen 105 yaşındaki Berfo Ana'nın yaşamı ve mücadelesi bir film oldu.

Berfo Kırbayır'ın oğlunun kemiklerini bulmak için verdiği 33 yıllık mücadeleyi anlatan, Veysi Altay'ın yönettiği "33 Yıllık Direniş Berfo Ana" filminin gala gösterimi, geçtiğimiz günlerde Şişli Kent Kültür Merkezi'nde yapıldı.

Çok sayıda kayıp yakınının da davetli olduğu galada konuşan Cemil Kırbayır'ın abisi Mikail Kırbayır, "Devletin katlettiği Cemil Kırbayır'a firar etti dediler. Biz bu yalana hiçbir zaman inanma-

dık. Başta Berfo Ana olmak üzere, verdiğimiz mücadele sonucu devlet, Cemil Kırbayır'ı işkence de katlettiğini kabul etti. Ancak işkencecilerinin bilinmesine rağmen hala devlet erkleri failleri korumaktadır." dedi.

Kırbayır ailesinin avukatı Eren Keskin ise: "Aslında bu dosya bütün kayıp dosyaların bir toplamı gibi. Çünkü devletin işlediği bütün suçların tescilli olarak yer aldığı bir dosya. Bugüne kadar yargılama yapmayanlar, bugün hâlâ gizlemeye devam edenler bu suçun ortağıdır." diye konuştu.

Galaya katılan BDP İğdir Milletvekili Pervin Buldan düşüncelerini şöyle aktardı: "Cenazelerine ulaşılmayan binlerce kişi var hâlâ bu coğrafyada. Onlar 12 Eylül'de kaybedilirken, aslında katledildi. Biliyoruz ki geri gelmeyecekler. Ama umudumuzu korumak ve bu umutla yaşamak istiyoruz."

Filmin yönetmeni Veysi Altay, galada yaptığı konuşmada "Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşun-

**Gürşat Özdamar**

dan bugüne yok etme politikası var. Bu zihniyet bugün de devam ediyor. Bugün bu filmleri çekiyor olmamız, bazı şeyleri tartışıyor olmamız, Türkiye Cumhuriyeti devletinin zihinsel olarak değiştiği anlamına gelmiyor. Sadece biz güçlendik. Bir dönem vicdanını kaybeden topluma, bugün Cumartesi Anneleri, Berfo Analar o vicdanı geri getirdi. İyi ki anneler var, iyi ki onların mücadelesi var." dedi.

Veysi Altay, 33 yıldır çalmadık kapı bırakmayan Berfo Ana'yı, son 4 yıl boyunca gittiği yerlerde takip etmiş ve görüntülemiş. Kimi zaman ambulansla, kimi zaman tekerlekli sandalyede görüyoruz Berfo Ana'yı. Ankara'da Kenan Evren'in yargılanmasında, başbakan ile görüşmesinde, Kars'ta oğlunun işkence görek kaybedildiği okulda, Galatasaray'da diğer kayıp anneleri ve kayıp yakınlarıyla...

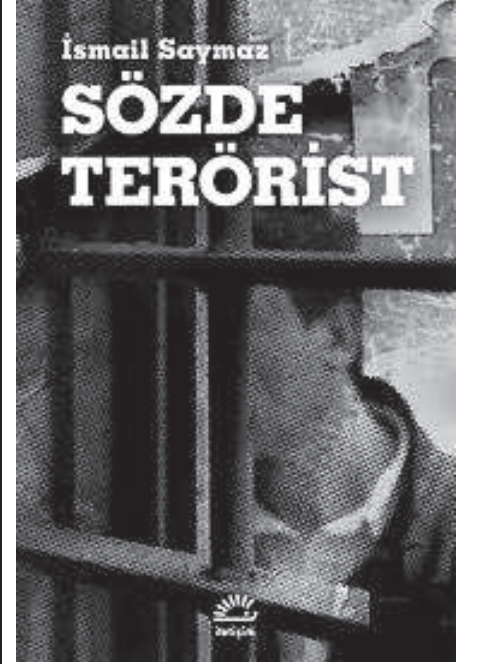
Berfo Ana'nın günlük yaşamını da, gözlerden uzakken oğlu Cemil için yaktığı ağrı da kamerasına almış: "Cemil Can annen seni aramaya geldi." Bir gün döndüğünde oğlu kapıda kalmaması diye evlerinin kapısını hiç kilitlemeyen Berfo Ana'yı, işkenceci Kenan Evren'e seslenirken kaydetmiş: "Kaç ocağı söndürdün?"

Cemil Kırbayır, 13 Eylül 1980'de, darbenin ertesi gününde, Ardahan'ın Göle ilçesindeki Okçu Köyü'nde yaşadığı evinden gözaltına alınmıştı. Önce Göle'ye, sonra Kars Askeri Gözetimevi'ne gönderilmişti. O dönem sorgu evi olarak kullanılan Dede Korkut Eğitim Enstitüsü'nde sorgulanırken, 8 Ekim 1980'de işkencede ölmüştü.

Filmde Cemil Kırbayır'ı hem abisi Mikail Kırbayır anlatıyor hem de Cemil Kırbayır ile birlikte gözaltında işkence gören, sonradan serbest kalan arkadaşı Çetin Aşula.

Berfo Ana, Cemil'ine kavuşmadan öldü. Vasiyeti gereği oğluyla birlikte gömülmek istiyordu. Olmadı. Şimdi Berfo Ana'nın yanında, oğlu için, Cemil Kırbayır için açılmış boş bir mezar yeri, bu vasiyeti yerine getirmek üzere bekliyor. Aslında Veysi Altay'ın filmi de Berfo Ana'nın son vasiyetinin gerçekleşmesi için herkese düşen sorumluluğu anımsatıyor.

## "Sözde Terörist" Olanların Hikayesi



**Gazeteci İsmail Saymaz'ın "Gezi Parkı'nın güzel çocuklarına" atfettiği kitabı "Sözde Terörist" yayınlandı.**

"Terör suçu" artık her eylemi, her muhalif kimliği kapsamına alacak şekilde genişletildi. Polis fezlekeleri yasaların yerine geçti, özel yetkili mahkemeler "düşman"a karşı kılıcını daha da keskinleştirdi... İktidara, baskıya, adaletsizliğe karşı örgütlenenler "devlet terörü"yle "suçlu" sayıldı, düşman kılındı, hapsedilere kapatıldı... Özel Yetkili Mahkemeler'de yargılanan sekiz bini tutuklu yetmiş bin sanıkla Türkiye, 12 Eylül mahkemelerinin rekorunu geride bıraktı.

Gazeteci İsmail Saymaz ise, 30 ayrı dava dosyasını inceleyerek oluşturduğu "Sözde Terörist" kitabında; annesiyle beraber cezaevinde volta atan iki yaşındaki Şana'nın, taş atan çocuk Berivan'ın, "parasız eğitim" isteyen Berna ve Ferhat'ın, oğlunu andığı için yargılanan Ayşe Karakaya'nın, Kürt sanılıp linç edilen Balgün Ailesi'nin, Adana İHD Şube Başkanı Ethem Açıkalin'in, katılmadığı cinayetten müebbet alan yazar Doğan Akhanlı'nın, İbrahim Tatlıses'i vurdurmakla suçlanan avukatın, "askeri casusluk örgütünün lideri" denilen genç bir kadının ve daha nice "sözde terörist" in yaşadıklarını anlatıyor.

900'ü sol örgütlerden, 800'ü KCK'den, ben bini PKK'den tutuklu toplam sekiz bin siyasi tutsağın bulunduğu, cezaevlerinin doluluk oranının neredeyse %90'ı bulunduğu bu coğrafyada, herkesin "potansiyel terörist" ilan edilebileceğini anlatan kitap, devletin "sözde adaleti"ni gözler önüne seriyor.

# Domatesin En Güzeli Birlikte Üretileni



**D**omates, sapsarı çekirdeğinden filizlenip, daha yeşillenir yeşillenmez buram buram kokusunu saçmaya başlar ve çiçeği meyveye dönerken güneşin deminde olgunlaşır; içinde yazın tazeliği, güneşi ve kokusuyla gelirdi soframıza. Oysa şimdi, aylardan Ekim, pazarlardaki tezgahlarda tek tük yazdan kalma domatesler, onlar da artık sona kalanlar, don vuranlar.

Oysa havaların soğumaya başladığı, türlü türlü salgınların kol gezdiği bu mevsim dönümü havalarda, her derdin devası bir tas domates çorbası. Fakat dolabı açtığınızda, çekirdeği içinde filizlenmiş, salatalıktan daha kıtır kıtır bir domatesse karşınıza çıkan, durum gerçekten kötü demektir.

Ama tabi yine de var her şeyin bir çaresi. Yazın domatesleri tezgahlarda kalmasa da raflarımızda yerini aldı. Hep birlikte üretilen domates konserve, domateslerin en güzeli.

## Tarladan gelen domatesler, konserve şişelerine dolarken

Yaz sona ererken gidip tarlasından topladık domateslerimizi, olgunlaşmış domatesleri doldurduk kasalara ve taşıdık bahçemize. Böylece başladı tatlı telaşımız.

Önce konserve şişelerini yıkadık el birliğiyle; birimiz köpükledi, ikimiz duruladı. Ağustosun sıcaklığında serin suyun içinde konserve şişelerini yıkadı bazılarımız. Bazıları-

mızsa kasalara dizdi yıkanmış şişeleri, diğerimiz taşıdı ve yerleştirdi hepsini tek tek ertesi gün doldurmak üzere. Tozlanmasın diye örttü üstünü 300 şişenin.

Ertesi gün doğan güneşle uyanıp, başladık domatesleri yıkamaya. Yıkamayan domatesler kasalardan döküldü suyla dolu leğenlerin içine, yıkanarlarsa temiz kasalara dolduruldu tekrar, tek tek soyulmak üzere. Bir süre elbirliğiyle yıkadıktan sonra, biriken domatesleri soymak için ayrıldı bir ekip. Bir leğenin etrafında toplandık, birer kasa domates yanımızda başladık domatesleri tek tek soymaya. Dilimizde dönen türkülerle birlikte, tek tek doldurdu soyulan domatesler leğeni. Yükselen güneş, artan sıcak eklendi leğenekilere, biraz mola verdik biz de acıkmıştık hem de.

Yemeğimizi yiyip doyurduk mu karnımızı, başladık yine türkülerle birlikte, bu sefer doğramaya. Küp küp doğradık soyduğumuz domatesleri ve doldurduk şişelere. Şişelerin içine biraz tuzdan başka hiçbir şey koymadık ama bol bol sohbeti, birlikte eylemenin keyfini katarken epey bonkör davrandık.

Şişelerin ağızlarını kapattık sıkı sıkı, gazetelere sardık ve yerleştirdik bir kazana akşama doğru. Kazana su doldurup altında bir ateş yaktık zeytin dallarıyla ve kaynatık konserve şişelerini 45 dakika boyunca. Ateşten aldıktan sonra şişelerimizi yerleştirip sardık sıkı sıkı sıcaklığıyla beklesin diye,

tarlada güneşte demlendiği gibi bu kez de şişelerin içinde emeğimizle, sohbetimizle türkülerimizle demlenmeye bıraktık. Üç gün sonra açtık şişelerin üzerini örtüğümüz battaniyeleri ve tek tek kapaklarını kontrol ettik bütün şişelerin. Kavanozlar içlerindeki aylarca koruyabilecek kadar sıkı sıkı kapalıydılar ve yerleştirdik hepsini tekrar kasalara.

## Düşlediğimizi Eylerken

Konservelerimizi doldurmuş evin yolunu tutarken, yol kenarındaki pıtraklar gibi birbiri ardına sıralanmaya başlamıştı bile hayallerimiz. Çünkü biliyoruz birlikte üretmenin bereketini ve düşlediğini eylemenin özgürleştirdiğini.

Patronsuz bir dünyayı bugünden yaratırken, şirketlere karşı mücadele ederken, onlara muhtaç olmamak için üretmek; özgürce ve birlikte üretmek önemliydi. Ve bir ürün üreticiden tüketiciye ulaşana dek, artan fiyatın arkasındaki sömürüyü biliyorduk. Konservelerimizi yaptık. Şimdi sıra geldi paylaşmaya, dayanışmaya.

## 26A Domates Çorbası

En başa dönecek olursak bu günlerde yazı, güneşi içinde saklı, her derde deva bir domates çorbası içmek isterseniz, mis gibi çorba tarifimizi paylaşıyoruz.

### Malzemeler

1 kiloluk domates konserve-si (8 -10 adet domates), 3 kaşık un, 3 kaşık sıvıyağ, 1 lt. su, Tuz, Kaşar, Kıtır eklemek

Önce yağ ve unu tencerede kokusu çıkana kadar kavuruyoruz. Sonra domates konserve-

sini ekleyip bir süre kavurduktan sonra suyunu ekleyerek koyulana kadar kaynamaya bırakıyoruz. Ocaktan almadan önce biraz tuz atıp karıştırıyoruz. Servis tabağına aldığınızda istediğiniz kadar kaşar ve eklemek koyarak yiyebilirsiniz. Yarasin.

\*Domates konserve-lerini Kolektif 26A Taksim'den edinebilirsiniz.

26A Taksim: Katip Mustafa Çelebi Mahallesi. Tel Sokak No:26/A Beyoğlu İSTANBUL

